

ת"פ 23894/07/15 - מדינת ישראל נגד כמאל עאמר, יוסף שריף

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 23894-07-15 מדינת ישראל נ' עאמר ואח'
בפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. כמאל עאמר ע"י ב"כ עו"ד מ' כרמל
2. יוסף שריף ע"י ב"כ עו"ד י' פארס ואח'

הנאשמים

הכרעת דין

1. הנאשמים בתיק זה הואשמו בסיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף **332(2)** לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

העבירה יוחסה להם בקשר לאירוע שאירע בתאריך 22.6.15 החל משעה 01:00 בלילה, בעת שאמבולנס צבאי העביר שני פצועים סוריים לטיפול בבית חולים בישראל. בנוסף לפצועים, נסעו באמבולנס הנהג, רופא וכן שלושה חובשים. לאירוע שלושה שלבים. תחילת האירוע - בהפרעה לנסיעת האמבולנס, באזור כיכר "סולטאן באשא", עת קהל של עשרות אנשים הפריע, באלימות, לנסיעת האמבולנס (להלן: "**האירוע בכיכר**"), המשכו - במרדף פראי של רכבים אחר האמבולנס, ניסיונות להורידו מהכביש ולגרום לו לעצור (להלן: "**המרדף**") וסופו - במחסום של רכב ואנשים, שהוקם על הכביש, על מנת לגרום לאמבולנס לעצור (להלן: "**החסימה**" או "**המחסום**") ובו נפגע נאשם 2 על ידי האמבולנס.

2. פרטי האירועים ונימוקי יובאו, להלן, אולם בראשית הדברים אומר, כי הרשעתי את שני הנאשמים בעבירה המיוחסת להם, אך לא בגין כל שלבי האירוע.

שני הנאשמים מזוכים מהאירוע בכיכר ונאשם 2 מזוכה מחמת הספק, גם מהמרדף.

נאשם 1 מורשע בגין המרדף ובגין המחסום.

נאשם 2 מורשע בגין המחסום.

3. כתב האישום מתאר את העובדות כדלקמן:

עמוד 1

א. בתאריך 22.6.15 סמוך לשעה 1:00 בלילה, אמבולנס צבאי מסוג פורד טנדר שמספרו צ' 563014 (להלן: "**האמבולנס**") עשה את דרכו מחנה צבאי פילון, הסמוך לצפת, לכיוון נהריה, כשהוא מסיע שני פצועים מסוריה (להלן: "**הפצועים**") לצורך אשפוז בבית החולים נהריה.

ב. באמבולנס נהג החייל עלמו א' (להלן: "**עלמו**"), במושב לצדו ישב רופא במילואים רון ר' (להלן: "**ד"ר רון**" או "**הרופא**"), ובחלקו האחורי של האמבולנס נסעו שלושה חיילים - חובשים ואיתם שני הפצועים.

ג. בסמוך לשעה 1:30 בלילה, הגיע האמבולנס לאזור כיכר "סולטאן באשא" בחורפיש (להלן: "**הכיכר**"), שם התקבלו באותה עת עשרות אנשים, בהם הנאשמים ואחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה (הנאשמים והאחרים יחד ייקראו, להלן: "**המתקבלים**").

ד. המתקבלים עמדו על הכביש והפריעו למהלך נסיעת האמבולנס. בראותם את האמבולנס מתקרב ניסו המתקבלים את פניהם בבדנות ובמטפחות וחסמו בגופם את נתיב נסיעתו. בתגובה, האט עלמו את מהירות נסיעת האמבולנס ופתח את חלון האמבולנס כדי לברר מדוע המתקבלים חוסמים את נתיב נסיעתו.

ה. בשלב זה, ניגש אל האמבולנס אחד המתקבלים, שזהותו אינה ידועה למאשימה, התקרב אל חלון הנהג ואמר לעלמו "אנחנו יודעים מה יש לך מאחורה". בהמשך, תוך כדי נסיעה איטית של האמבולנס, פתחו המתקבלים את דלת הנוסע של האמבולנס, דפקו בחוזקה על דפנות האמבולנס, זרקו לעברו חפצים ואף ניסו לפתוח את דלת הנהג. ד"ר רון ועלמו מיד סגרו בכוח את דלתות האמבולנס, עלמו לחץ על דוושת הגז, המתקבלים זזו מדרכו, ועלמו החל בנסיעה מהירה בניסיון להימלט מהמקום (אירוע זה מכונה, כאמור: "**האירוע בכיכר**").

ו. בהמשך למתואר לעיל, ובעוד האמבולנס נוסע לכיוון היציאה מחורפיש, נכנסו חלק מהמתקבלים, בהם נאשמים 1 ו- 2, לרכבים ופתחו במרדף אחר האמבולנס. נאשם 1 נהג ברכבו, מסגו סיאט איביזה צהוב שמספרו 37-519-61 (להלן: "**האיביזה**") ועמו נסעו נאשם 2 ושניים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: "**הנוסעים**").

ז. האמבולנס המשיך בנסיעה על כביש 89 מחורפיש לכיוון צומת צוריאל (להלן: "**הכביש**") ובעקבותיו נסעו האיביזה ורכבים נוספים שזהות הנוסעים בהם אינה ידועה למאשימה (להלן: "**הרכבים**"). הכביש באזור נסיעת האמבולנס הוא דו סטרי ובסיום השטח העירוני יש נתיב נסיעה אחד לכל כיוון וקו הפרדה רצוף המפריד בין שני הנתיבים. סמוך לק"מ 2.0, בנויים מעקות מתכת בשולי הכביש, השיפוע עולה והכביש נעשה מפותל עם עיקולים רבים. בכביש אין תאורת דרך ובזמן הרלוונטי לכתב האישום שרר במקום חושך.

ח. במהלך הנסיעה, כמתואר בסעיף 7 לעיל (להלן: "**הנסיעה**"), הפעיל עלמו סירנה ואורות מהבהבים במטרה להפסיק את נסיעת האיביזה וכלי הרכב, אחריו. האיביזה ובה הנאשמים וכן יתר כלי הרכב המשיכו בנסיעה אחר האמבולנס ותוך כדי כך עקפו אותו והתקרבו אליו באופן מסוכן, במטרה להסיטו לכיוון השוליים וזאת מספר רב של פעמים. כל זאת עשו הנאשמים וכן יתר נוסעי כלי הרכב, בכוונה לפגוע באמבולנס או בנוסעיו בנתיב התחבורה, או כדי לסכן את בטיחותו.

ט. בהמשך למתואר לעיל, ובשל חששו לחייהם של נוסעי האמבולנס, המשיך עלמו בנסיעה מהירה על מנת לחמוק מהאיביזה ובה הנאשמים וכן מיתר כלי הרכב. עלמו החל לנסוע במרכז הכביש, על פס ההפרדה, וזאת כדי למנוע מהאיביזה ומכלי הרכב לנסוע לצדו ולנסות לגרום לו לסטות אל עבר השוליים. בשלב מסוים במהלך הנסיעה הצליחו מספר רכבים לעקוף את האמבולנס ולחסום את דרכו. כתוצאה מכך נאלץ עלמו לסטות עם האמבולנס לכיוון השוליים, עקף את כלי הרכב והמשיך בנסיעה מהירה, כשהאיביזה ובה הנאשמים וכן יתר כלי הרכב ממשיכים

במרדף אחריו.

י. במהלך הנסיעה, ובעוד האמבולנס ממשיך להימלט מפני האיביזה וכלי הרכב, עקפו הנאשמים עם רכב האיביזה את האמבולנס והתקדמו במעלה הכביש. בק"מ 3.9 של הכביש, סמוך לצומת צוריאל, עצר נאשם 1 את האיביזה לרוחב הנתיב הימני, נתיב נסיעת האמבולנס, באופן בו חסם את כל הנתיב הימני במטרה למנוע מהאמבולנס לעבור. בהמשך לכך, יצאו הנאשמים והנוסעים האחרים מהאיביזה ונעמדו זה לצד זה לרוחב הנתיב השמאלי, הנתיב הנגדי לנסיעת האמבולנס, ובכך חסמו בגופם גם את הנתיב השמאלי, במטרה למנוע מהאמבולנס לעבור ולהתקדם בנסיעה. כל זאת עשו הנאשמים בכוונה לפגוע באמבולנס או בנוסעיו בנתיב התחבורה, או כדי לסכן את בטיחותו.

יא. בהגיע האמבולנס למקום בו עמדו הנאשמים והאיביזה, לרוחב הכביש כמתואר לעיל, ומשהבחין עלמו כי שני נתיבי הנסיעה חסומים, הוא האט את מהירות נסיעת האמבולנס וסטה אל עבר הנתיב השמאלי בניסיון לעקוף את האיביזה. בראות הנאשמים והנוסעים את האמבולנס מתקרב לעברם, הנאשם 1 והנוסעים פינו את הנתיב השמאלי ואילו הנאשם 2 נותר לעמוד במרכז הנתיב השמאלי ובכך חסם את דרכו של האמבולנס בכוונה לפגוע באמבולנס או בנוסעיו בנתיב התחבורה, או כדי לסכן את בטיחותו.

יב. בהמשך למתואר לעיל ובשל החשש לחיי נוסעי האמבולנס, המשיך עלמו בנסיעה בנתיב השמאלי במטרה להימלט מהמקום, ובהתקרבו למקום בו עמד הנאשם 2 ניסה עלמו לעקוף אותו אך בה בעת סטה הנאשם 2 לאותו הכיוון ותוך כדי כך פגע צדו הימני של האמבולנס בנאשם 2 והפילו על הכביש. משהבחינו עלמו וד"ר רון כי הפגיעה בנאשם 2 היא באזור רגליו, ובשל החשש לחיי נוסעי האמבולנס, המשיכו בנסיעה לכיוון צוריאל. בשלב זה, נאשם 1 נכנס שוב לרכב האיביזה ונסע בעקבות האמבולנס יחד עם רכבים נוספים.

יג. בהגיע האמבולנס לתחנת משטרת מעלות, חדלו נאשם 1 שנהג ברכב האיביזה וכן יתר כלי הרכב ממרדפם אחר האמבולנס. רק בהמשך הלילה הוסעו הפצועים בבטחה באמבולנס אל בית החולים נהריה.

יד. במעשיהם המתוארים לעיל טיפלו הנאשמים בנתיב התחבורה ובאמבולנס בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח של האמבולנס בנתיב התחבורה, ובאופן שיש בו כדי לפגוע ולסכן את בטיחותם שלהם ושל נוסעי האמבולנס, הכול בכוונה לפגוע באמבולנס או בנוסעיו בנתיב התחבורה, או כדי לסכן את בטיחותו.

4. בתשובתו לכתב האישום (בישיבת יום 22/10/15) הכחיש נאשם 1 את רוב האמור בכתב האישום. הוא הודה בכך שהוא נסע אחרי האמבולנס, ברכבו, מסוג איביזה צהובה, אך טען כי לא היה מרדף, כי הוא לא התקרב אל הרכב בצורה מסוכנת ולא ניסה להסיטו לכיוון השוליים, או לפגוע בו וכי הוא לא נהג בצורה שיש בה כדי לסכן את בטיחותו או את בטיחות נוסעי האמבולנס.

עו"ד כרמל, סנגורו של נאשם 1 הכחיש שנאשם 2 נסע עם נאשם 1 באיביזה, אך לשאלתי אם נאשם 1 היה לבד ברכב או נסע עם אחרים (כנטען בכתב האישום) השיב הסנגור: **"אני משיב שלא איתם, הם לא היו אתו ברכב"** וכי: **"מחומר הראיות כפי שאני מבין אותו, יותר משני נוסעים ברכבו לא היו"**.

עוד טען, כי המיקום הנטען לאירוע המכונה "חסימה" אינו נכון וכי המיקום בו פגע האמבולנס בנאשם 2 (להלן: **"הפגיעה"**) היה מספר מאות מטרים לכיוון הכפר חורפיש. לדבריו, רכב אחר, הדומה לאיביזה, עצר בצד הדרך, אך לא כפי שמתואר בכתב האישום, אלא בצורה שאין בה כדי לחסום את נתיב נסיעתו של האמבולנס. לפי גרסתו

אנשים אחרים, ולא נאשם 1, ירדו מאותו רכב, עמדו בצד הימני של הכביש אך לא חסמו את נתיב הנסיעה של האמבולנס.

עו"ד כרמל טען, כי האמבולנס פגע בנאשם 2 "פגיעה פושעת תוך הפקרתו וביצוע עבירה של פגע וברח", מבלי שנאשם 2 סיכן את נוסעי האמבולנס ומבלי שהוא חסם את נתיבי הנסיעה.

כן נטען, כי לאחר שנאשם 1 הבחין בפגיעה בנאשם 2 הוא המשיך לנסוע אחרי האמבולנס. בשלב מסוים הצליח לעקוף אותו ופגש באנשי משמר הגבול, באגם מונפורט, הודיע להם על התאונה ועל הפגיעה בנאשם 2 ולאחר מכן חזר למקום התאונה כדי לראות מה שלומו של נאשם 2.

5. נאשם 2 טען, בתשובתו לאישום, שהוא הגיע לכיכר דקה אחרי שהאמבולנס עזב את הכיכר. הוא לא הפריע, לא כיסה את פניו ולא ראה מי עשה את הדברים המתוארים בכתב האישום. הוא נכנס לאחד מכלי הרכב, אך אינו יודע מי היה הנהג ומה היה סוג הרכב.

נאשם 2 הודה שהוא נסע ברכב אחרי האמבולנס, אך טען שהוא לא נסע באיביזה והכחיש שהרכב בו נסע ניסה להסיט את האמבולנס, כנטען בסעיף ח' שבעובדות כתב האישום דלעיל. הוא הודה שהוא נפגע מהאמבולנס, אך טען כי הוא לא חסם את דרכו של האמבולנס וכי הוא נפגע כאשר היה בצד ימין של הכביש וניסה להרחיק אנשים מהכביש. לטענתו, היה לאמבולנס די מקום להמשיך בנסיעתו מבלי לפגוע בו.

6. ארבע הערות מקדימות: (א) למען הנוחות התייחסתי לטיעוני הסנגורים, כמתייחסים לשני הנאשמים, אלא אם הייתה סיבה להתייחס בנפרד. (ב) התייחסתי לעדויות עדים שהעידו, רק ככל שהן רלבנטיות לקביעת הממצאים בתיק זה (ג) בטענות, אליהן לא התייחסתי, לא מצאתי, על פניו, כל ממש. (ד) כל הדגשות בהכרעת הדין אינן במקור, אלא אם נאמר אחרת.

7. אפתח בתיאור האמבולנס והמקום בו ישב כל אחד מנוסעיו.

כפי שעולה מהעדויות וכפי שניתן לראות בתמונות (ת/20) האמבולנס "מורכב" מתא קדמי ומתא אחורי, הנפרד ממנו, כאשר ביניהם "מחבר" רק חלון קטן.

בתא הקדמי של האמבולנס, ישב הנהג - עלמו ובמושב לידו ישב הרופא ד"ר רון. בתא האחורי, בו הובלו הפצועים, נמצאות שתי דלתות אחוריות, בכל אחת מהן נמצא חלון ומצד ימין של האמבולנס, כלומר בצד של הנוסע שלייד הנהג, נמצאת דלת נוספת ובה חלון.

כן מצויים בתא האחורי שני כיסאות, זה מול זה, וקרוב לתא הקדמי נמצא כיסא נוסף, הממוקם באמצע, בו יושבים נגד כיוון הנסיעה. בצד ימין מותקנות האלונקות. בצד שמאל מותקן הציוד הרפואי. החובש תומר פרידמן (להלן:

"תומר" יושב בכיסא האמצעי. החובשים ענבר וינטרמן (להלן: "ענבר") ואור אורי כהן (להלן: "אור") ישבו בצד ימין, כאשר ענבר קרובה לתומר ואור יושב בקצה האמבולנס. ראו תרשים של מקומות הישיבה - **נ/4**.

8. העדות המרכזית בתיק היא עדותו של ד"ר רון ובה תומכות, במידה כזו או אחרת עדויות שאר נוסעי האמבולנס, הנהג עלמו (להלן: "עלמו" או "הנהג") ושלושת החובשים (הנהג הרופא ושלושת החובשים ייקראו, להלן: "נוסעי האמבולנס"). על אופן נסיעת כלי הרכב אחרי האמבולנס וכן על אופן נסיעת האמבולנס, מעיד גם סרטון שהורד מהטלפון הנייד של נאשם 1 (להלן: "סרטון המרדף" או "הסרטון", סומן **ת/35א** ודו"ח צפייה סומן **ת/35**) וכן ראיות נוספות, אשר יפורטו בהמשך.

9. הראיות שהובאו בפניי אינן מותרות מקום לספק בכך שאמנם התרחש מרדף של רכבים אחר האמבולנס, כמפורט וכמתואר בכתב האישום (אירוע זה מכונה, כאמור: "המרדף") ובכך שהיה במרדף זה כדי לסכן, במזיד, חיי אדם בנתיב תחבורה. מסיכומי הסנגורים עולה כי, למעשה, גם הם אינם חולקים, על קיומו של מרדף ועל כך שהוא גרם לתחושת בהלה אצל נוסעי האמבולנס, אולם הם טוענים כי לא היה בו כדי לסכן חיי אדם וכי נוסעי האמבולנס "**צבעו אותו בצבעים עזים**", על מנת לכסות על התנהלותם ולהצדיק את הפגיעה בנאשם 2 ואת הימלטותם מהמקום לאחר הפגיעה.

המחלוקות העיקריות הן בשאלת אופי המרדף אחרי האמבולנס, זיהוי האיביזה, כרכב הצהוב שהשתתף במרדף, בשאלה אם הוצב מחסום על הכביש, על ידי כך שרכבו של נאשם 1 הוצב לרוחב הנתיב הימני וארבעה אנשים, ביניהם נאשם 2, עמדו לרוחב שני נתיבי הנסיעה, על מנת למנוע מהאמבולנס להמשיך בנסיעתו (אירוע זה מכונה, כאמור: "החסימה" או "המחסום"). בתוך כך גם קיימת מחלוקת האם נאשם 2 נפגע, על הכביש, סמוך למקום בו עמד לשם ביצוע החסימה, כטענת התביעה, או שמא הוא נפגע בהיותו בשולי הכביש, בעודו מנסה להרגיע את האנשים, כטענתו.

האירוע בכיכר

10. אין מחלוקת, כי ביום 22.6.15 הועברו, באמבולנס, מהמחנה הצבאי פילון לכיוון נהריה, שני פצועים מסוריה, לשם אשפוזם בבית חולים נהריה. לפי עדותו של ד"ר רון, אחד הפצועים היה חולה עם אירוע מוחי בן יומיים והאחר - נער בן 17 שנפצע מרסיסים וסבל משיתוק בפלג גוף תחתון (להלן: "הפצועים"). לדבריו, הוא בדק את הפצועים והעריך שאין סכנה מידית לחייהם.

11. על פי עדויות נוסעי האמבולנס, סמוך לשעה 01:30 בלילה, לאחר שהם נכנסו ליישוב חורפיש ופנו ימינה, הם ראו באזור הכיכר, התקהלות של כמה עשרות אנשים ("המתקהלים"), שהמתינו להם על הכביש, בכיכר, כמה עשרות מטרים לפנייהם. האמבולנס האט, האנשים התקדמו לעבר האמבולנס ותוך כדי התקדמות הוציאו בנדנות וכיסו את פניהם עם בנדנות וצעפיפים. המתקהלים הקיפו את האמבולנס ודפקו עליו. אחד מהמתקהלים צעק לעבר הנהג שיעצור את האמבולנס ואמר לנהג שהם יודעים "מה יש לו שם". שניים מהמתקהלים פתחו את הדלתות הקדמיות של האמבולנס, אך הרופא והנהג הצליחו לטרוק אותן. המתקהלים ניסו לחסום את דרכו של האמבולנס וזרקו חפצים.

מטבע הדברים, בשל מקומות הישיבה של נוסעי האמבולנס, לא כולם ראו בדיוק אותו דבר, אך כל נוסעי

האמבולנס העידו שהם ראו מתקהלים רעולי פנים. תומר העיד, כי ממקום ישיבתו הוא יכול היה לראות רק מה שקרה מאחורי האמבולנס. הוא ראה שאחד מהם התקרב לאמבולנס והיכה על החלון שנמצא בדלת האחורית הימנית וכי המתקהלים ניסו לפתוח את הדלת האחורית. כאשר האמבולנס המשיך לנסוע, הוא שמע רעש של דברים פוגעים באמבולנס. הוא לא יכול היה לומר אם היו אלה אבנים או חפצים אחרים.

ענבר הסבירה שממקום ישיבתה, קשה היה לראות ולשמע מה קורה, אך כאשר האמבולנס עצר בחורפיש, היא שמעה שזורקים עליהם אבנים ומקלות וכן זכורה לה כף יד על החלון האחורי של האמבולנס. גם היא העידה שהמתקהלים ניסו לפתוח את הדלתות. כך העיד גם אור. ד"ר רון ציין שהוא לא ראה שזורקים עליהם חפצים, אך שמע את החובשים צועקים שזורקים עליהם דברים, אבנים ומקלות וכן שמע פגיעות באמבולנס.

הרופא אמר לנהג שיתחיל לנסוע. הנהג הפעיל סירנה ואורות, עקף את הכיכר והתחיל לברוח מהיישוב. לדברי הנהג, בשחזור שנערך עמו ובחקירתו הנגדית, הוא הצליח להתקדם על ידי כך ש"נתן גז" ועצר, המתקהלים זזו והוא המשיך להתקדם. בשחזור (ת/54, עמ' 6 שו' 7-10) אמר: "**נתתי גז בזמן שהם הקיפו אותי** [...] **נתתי גז ועצרתי, כולם זזו הצידה ואז ברחתי... נתתי גז...**". תוך כדי נסיעה ועצירה, הצליח עלמו להתקדם ולצאת מחורפיש. כשהסתכל במראה הוא ראה רכבים רודפים אחרים (להלן: "**הרודפים**") והפעיל סירנה ואורות מהבהבים.

12. אציין, כבר כאן כי, **בגין האירוע בכיכר**, יש לזכות את הנאשמים מהעבירה המיוחסת להם, שכן לא הובאה כל ראייה המצביעה על מעשה שעשה מי מהם בכיכר ואף לא הובאה ראייה שהם נטלו חלק בהתקהלות; לא הוכח כמה זמן שהה כל אחד מהם במקום ומה היה חלקו במעשים שנעשו בכיכר או בהתקהלות, אם בכלל. שני הנאשמים טענו שהם נסעו בכלי הרכב אחרי האמבולנס, מיד כאשר הגיעו לכיכר וראו את ההתקהלות וגרסתם זו לא נסתרה.

משכך, אין צורך שאתייחס לשאלה אם האירוע בכיכר מגבש, כשלעצמו, עבירה על סעיף 332(2) לחוק העונשין. עם זאת אציין, כי לאירוע בכיכר (גם אם הנאשמים לא נטלו בו חלק) יש משמעות לגבי ההתרחשויות שלאחר מכן.

המרדף

13. מדובר בכביש 85, שהוא כביש בן שני נתיבים - נתיב לכל כיוון וביניהם מפריד קו הפרדה לבן. הכביש מעוקל, מרובה עליות וירידות וללא מעקה בטיחות.

מהראיות שהובאו בפניי עולה, שהתנהל אחרי האמבולנס מרדף סוער. הרכבים דלקו אחר האמבולנס וניסו לגרום לו לעצור, על ידי כך שנסעו מאחוריו ומצדדיו, ניסו להסיט אותו מהדרך וכן ניסו לעקוף אותו ולחסום את דרכו. נוסעי האמבולנס חששו מהרודפים ולכן הנהג נסע מהר ובחלק גדול מהדרך נסע באמצע הכביש, בניסיון להתחמק מהם ולהימנע מלעצור.

14. ד"ר רון העיד, שהוא שמע את החובשים שישבו מאחור צועקים שרודפים אחריהם. הוא הסתכל במראת הצד שלידי, וראה רכבים שרודפים אחריהם ונוסעים בצורה פרועה. חלק גדול מהזמן האמבולנס נסע במרכז הכביש והרכבים - בין שלושה לחמישה רכבים, עקפו אותו גם מימין וגם משמאל, נסעו קרוב מאד אליו וניסו לנגח אותו, כמו במרדף מכוניות, בניסיון להסיט את האמבולנס מהכביש ולגרום לו לעצור.

הנהג תיאר את המרדף כ"מאבקים על הכביש". לדבריו, המרדף היה צמוד וכלי הרכב נסעו מאחוריו וגם עקפו אותו ונסעו במקביל אליו. הוא ראה את הרודפים במראות, מקדימה ומהחלון בצד שלו, נסע באמצע הכביש ונע מנתיב ולנתיב כדי שלא יעקפו אותו. הוא ביצע פעולות התחמקות והצליח להימנע מתאונה, אך מספר פעמים הרכבים גרמו לאמבולנס לרדת לשוליים ופעמיים הוא כמעט התהפך.

15. גם עדותם של שלושת החובשים תומכת בתיאור הנ"ל. תומר העיד שהוא, ספר חמישה כלי רכב שהחלו לנסוע אחרי האמבולנס. במהלך הנסיעה, חלקם נסעו מצדדיו, עקפו אותו וניסו לעצור אותו ולהוריד אותו מהכביש. לדבריו, הכביש היה מאד מפותל והאמבולנס נסע מהר ובאופן בלתי יציב, בעיקר במרכז הכביש, כדי למנוע שיעקפו אותו. היו הרבה טלטלות והם עפו מצד לצד.

ענבר העידה, כי במהלך המרדף היא ראתה כלי רכב מסביב לאמבולנס, מנסים להוריד אותם מהכביש וכי הייתה בהלה נוראה באמבולנס. מהחלון האחורי של האמבולנס היא ראתה שלושה עד חמישה רכבים נוסעים מהר אחרי האמבולנס, מנסים להיתקל באמבולנס, על ידי כך שהתקרבו אליו מאוד, למרחק של מטר עד שני מטר ממנו. האמבולנס ניסה לברוח, הנסיעה הייתה לחוצה, קופצנית ומטלטלת ובאמבולנס היה לחץ.

גם אור העיד, כי הרכבים שרדפו אחריהם נסעו באופן מאוד פרוע וניסו להתנגש בהם, הם התקרבו לאמבולנס וניסו לאגף אותו מהצד, אחד מהרכבים, שהיה בצד כל הזמן, התקרב עם רכבו אל האמבולנס והתרחק, בניסיון להוריד אותו מהכביש. הייתה באמבולנס תחושה של פחד מאוד גדול, ושל חוסר אונים. לדבריו, היו להם (לנוסעי האמבולנס) כלי נשק אולם הם לא רצו לפתוח באש על אזרחים.

16. הנהג העיד שהוא נסע במהירות של 90-100 קמ"ש (עמ' 72 לפרו' שו' 29). להערכת ד"ר רון, המרדף התנהל במהירות של בין 80 ל-100 קמ"ש (עמ' 12 לפרו' שו' 24). הייתה הרגשה של סכנת חיים.

כאמור, ההגנה טוענת, שלא היה במרדף כדי לסכן את הנוסעים והפצועים או את המשתמשים בדרך, וכי נוסעי האמבולנס הגזימו והפריזו עד מאד בתיאור אופן המרדף והסיכון שהיה גלום בו וזאת - בכוונת מכוון, במטרה לכסות על התנהלות הנהג אשר פגע בנאשם 2 ועל עזיבתם את מקום התאונה תוך הפקרת נאשם 2 לאחר הפגיעה. כן נטען, כי עדויות נוסעי האמבולנס הן בגדר "פרשנות בדיעבד" שהם (שהנוסעים) נתנו "לחווית" הנסיעה באותו לילה.

אינני מקבלת טענות אלה. תיאוריהם של נוסעי האמבולנס את המרדף, עשה עליו רושם של תיאור אותנטי. התיאורים העובדתיים שתיארו הנוסעים נתמכים, כפי שנראה להלן, גם בראיות אובייקטיביות (סרטונים ותמלילי השיחות

עם השוטרים) וכן בעדויות של עדים אחרים, ותיאורם את תחושותיהם עולה בקנה אחד עם הנסיבות ואינו מופרז כלל ועיקר.

17. עו"ד פארס טוען שמהירות נסיעה שבין 80 ל- 100 קמ"ש, כפי שצינו הרופא והנהג, איננה אפשרית בתנאי הדרך ומכך הוא מבקש להסיק, כי טענת הנהג והרופא בדבר המהירות בה נסעו מעידה על הפרזה לה טוענת ההגנה.

אין לקבל טענה זו. ראשית, לא הוכח שתנאי הדרך אינם מאפשרים מהירות שבין 80 ל- 100 קמ"ש. מר ליאור חכמון בוחן התנועה, שהשתתף בשחזור עם הנהג (להלן: "**הבוחן**") אמנם ציין שלהערכתו, האמבולנס היה יכול להיכנס לעקומה שלפני צוריאל במהירות של 60-70 קמ"ש (עמ' 123 לפרו' שו' 11 עד מ' 125 שו' 18), אולם, הדרך איננה כולה סיבובים, אלא קיימים בה גם חלקי כביש ישרים ובהם בוודאי ניתן לנסוע במהירות גבוהה יותר מאשר בסיבובים. ואמנם, ד"ר רון העיד שעובר לגילוי המחסום הם נסעו במהירות שבין **50-80 קמ"ש עד 100 קמ"ש**, תלוי בעיקולים שהיו (עמ' 27 לפרו' שו' 11).

ברי שטרם כניסה לעקומה יש להוריד מהירות, כך שהרופא והנהג לא הגזימו בהערכתיהם, בוודאי לא הגזמה רבה או מכוונת. יתירה מזו - גם אם אצא מנקודת הנחה, שהם העריכו את המהירות בה נסעו על הצד היותר גבוה, הערכה כזו איננה בלתי סבירה, נוכח האופן בו נסע האמבולנס והטלטלות שבנסיעה, ונוכח הלחץ בו היו נתונים. מכל מקום - גם הערכת המהירות על הצד הגבוה (ככל שהייתה ואין ריאות לכך) איננה מעידה על הפרזה מכוונת. לא למותר לציין, כבר בשלב זה, כי מרדף, כמתואר לעיל, גם אם הוא מתרחש במהירויות נמוכות יותר - אך גבוהות ככל האפשר לאור תנאי הדרך, במטרה להימלט, מצד אחד וגם למנוע התהפכות או תאונה, מצד שני, מסכן, סיכון של ממש את הנוסעים והמשתמשים בנתיב התחבורה.

18. לא למותר לציין עוד, כי גם לפי תיאוריו המינוריים של נאשם 1 בחקירתו הראשונה במשטרה וכן בבית המשפט, מדובר במרדף ולא בנסיעה תמימה. בחקירתו במשטרה אמר: "**הרכב הצבאי, כאילו הרכבים התחילו לשחק אחד מול השני**" (ת/ב' עמ' 4 שו' 38). בבית המשפט הסביר שבשלב מסוים הוא ראה שהאמבולנס נוסע בנתיב הנגדי והרכבים מסביבו וכן אמר: "**אני ראיתי את האמבולנס שנוסע בנתיב הנגדי והרכבים מסביבו, קדימה אחורה, לא יודע, לא זוכר בדיוק, עכשיו אחרי שנתיים, מה הם עשו**" (עמ' 170 לפרו' שו' 16-20).

19. כאמור, ראיה נוספת לאופן המרדף מצויה בסרטון מתאריך 22.6.15, שעה 08:40, **ת/35א**, אשר הורד מהפלאפון של נאשם 1. סרטון זה צולם במהלך המרדף (מרכב אחר) ובו נראה האמבולנס בנתיב הנגדי, כשרכבים נוסעים מאחוריו ומצדדיו. אציין, כי מאחר שאין חולק כי מדובר בצילום אותנטי, הרי שלעניין האופן בו התנהל המרדף, אין משמעות לשאלה כיצד הגיע סרטון המרדף אל הפלאפון של נאשם 1 ואף אין משמעות לשאלה אם הוא ראה אותו. אולם, דבריו לפיהם הוא לא ראה את הסרטון, אינם מתקבלים על הדעת, שכן הוא נחקר לראשונה ביום 23/6/15 ועד אז הפלאפון היה ברשותו.

למען השלמת התמונה אציין, כי על פי עדותו של עד ההגנה נגיב חלבי (להלן: "**נגיב**"), הסרטון צולם על ידי

מישהו שנסע ברכב בו נסע נג'יב. לטענת נג'יב הוא אינו יודע מיהו אותו אדם שצילם את הסרטון.

20. במהלך המרדף יצרו הרופא ותומר קשר עם המשטרה. בניגוד לטענת ההגנה, סבורה אני שתמלילי שיחות אלה תומכים בדברי נוסעי האמבולנס בדבר המרדף ואופיו.

ד"ר רון התקשר תחילה, בטעות, למד"א, ניתק את השיחה והתקשר למוקד 100. מאז ועד לאחר התאונה, הוא היה בקשר טלפוני עם השוטר מהמוקד, דיווח לו שמנסים לעצור אותם וביקש סיוע. (תמליל השיחה עם השוטר, הוגש וסומן **ת/23**). גם תומר יצר קשר עם מוקד המשטרה ודיבר עם שוטרת (התמליל הוגש וסומן **ת/24**).

במהלך הנסיעה (ועוד קודם לפגיעה) יצר תומר קשר גם עם הקצין שלו אמין סאבק (להלן: "**אמין**") ועדכן אותו על כך שרודפים אחריהם. הודעתו של אמין במשטרה תומכת בכך (**נ/9** ש' 41). השיחה ביניהם לא הייתה רציפה בשל בעיות קליטה, אך על פי עדותו של אמין, תומר דיווח לו בהתחלה על רכבים שרודפים אחריהם ואמר לו שהרופא מדבר עם המשטרה במקביל. הם ניתקו את השיחה והפעם הבאה שדיברו הייתה לאחר התאונה (**נ/9** ש' 21-24 וכן ש' 39-44).

21. אמנם, בשיחות עם מוקד המשטרה, תומר והרופא לא השתמשו במילה "ניגוח" ובמילים נוספות, בהן עשו שימוש לאחר מכן, בתארם את התנהלות הרכבים הרודפים. אולם, אין להסיק מכך שהם הפריזו בתיאור המרדף, על מנת להצדיק את הפגיעה ואת ההפקרה - כטענת ההגנה. גם מאשר הם **כן** אמרו לשוטרים במוקד, עולה תמונה של מרדף, שמטרתו לעצור את האמבולנס ומורגשת, בבירור, תחושת הפחד והלחץ בה הם היו נתונים.

בין היתר אומר תומר לשוטרת עמה דיבר: "**עברתי דרך כפר ערבי ומנסים להתקיף אותי...**". הוא מבקש עזרה מהירה ואומר: "**שיירה של רכבים דרוזיים מנסים לתקוף אותנו. אני מבקש ליווי משטרה כמה שיותר מהר**" ובהמשך, שוב: "**מהר, מהר בבקשה, אנחנו מוקפים**". ובהמשך: "**יאללה, זריז עכשיו**" (**ת/24**).

ד"ר רון אומר, בין היתר: "**אנחנו רוצים משטרה דחוף**" וכן: "**יש כאן תושבים שרודפים אחרינו ורוצים לעצור אותנו**". השוטר מבקש ממנו שיהיה זמין בטלפון אבל ד"ר רון מתעקש, פעמיים להישאר אתו על הקו (**ת/23**, סוף עמ' 1 תחילת עמ' 2) ובהמשך הוא אומר מספר פעמים שמנסים לעצור אותם. הדחיפות והבהלה ניכרות היטב מהשיחות, אשר תומכות, דווקא, בעדויות נוסעי האמבולנס.

22. עו"ד כרמל טען בפני הנהג, בחקירתו הנגדית, כי בתארו את התנהגות הרודפים, בשתי הודעותיו הראשונות במשטרה הוא עשה שימוש במילים עדינות יחסית ולא במילה "לנגח", בה הוא עשה שימוש בחקירתו השלישית והנהג השיב, כי ייתכן שלקח מילה זו מהתחקיר שהם עשו בחטיבה. חקירותיו במשטרה לא הוגשו (הוגש רק השחזור - **ת/54**), כך שאין בידי להתרשם מכלל הדברים שנאמרו על ידו שם אך, אינני רואה הבדל של ממש בין המילה "**לנגח**" (בה השתמש גם הרופא בהודעתו למשטרה (**ת/53**, ש' 66-67) ובין המילה "**לתקוף**", בה השתמש הנהג עוד בשיחה עם השוטרת, במהלך הנסיעה. העובדה שהנהג עשה שימוש במילה "לנגח", אשר מתארת, במינוח אחר, את אשר הוא

עצמו אמר במהלך המרדף, איננה גורעת מאמינותו. דווקא העובדה שהוא הודה שייתכן שהוא שמע את המילה בתחקיר ועשה בה שימוש, מחזקת את אמינותו.

גם העובדה שהרופא והנהג לא אמרו לשוטרים שהם מרגישים בסכנת חיים, איננה סותרת את עדויותיהם של נוסעי האמבולנס בדבר תחושותיהם במהלך המרדף ואין היא מערערת את מהימנות תיאורם את המרדף. מדובר בשיחות בהן, מטבע הדברים, נאמרים משפטים קצרים (כפי שעולה מהתמלילים) וברי שהרופא ותומר התרכזו, בשלב זה, באשר קורה סביבם ולא בציון תחושותיהם.

23. עו"ד כרמל טוען שחלק מהאמירות לשוטרים אינן מגובות בראיות האחרות שקיימות בתיק ואף סותרות אותן, כגון אמירתו של ד"ר רון, בשחזור, שהוא צעק למוקדן שהם כמעט מתהפכים (ת/32ג עמ' 17 שו'23-24), בעוד שבשיחה המוקלטת עם המוקדן אין מופיעה אמירה כזו. אין בכך ולא כלום. ראשית, ד"ר רון ציין בשחזור כי נראה לו שהוא צעק זאת למוקדן ולא אמר בוודאות שאכן כך אמר. שנית, בלחץ האירוע לא ניתן לצפות שהעדים יזכרו כל מילה ומילה שהם אמרו ואם אמרו אותה לשוטרים במוקד, או ביניהם. מדובר באי התאמות רגילות, סבירות ומובנות, שאין בהן כדי לערער את האמון שנתתי בעדויות נוסעי האמבולנס, לרבות עדותו של הרופא.

24. למעשה, גם נאשם 1 אישר במהלך עדותו בפניי, כי הוא ראה את האמבולנס נוסע במרכז הכביש ובנתיב השמאלי, כשהוא מנסה להתחמק מהרכבים שרודפים אחריו (עמ' 172 לפרו' שו' 15-17).

חסימת הכביש

25. על פי עדויות הרופא והנהג, בשלב מסוים האיביזה עקפה את האמבולנס במהירות גבוהה והם הבינו שמכינים להם מלכודת. ואמנם, כמה מאות מטרים לאחר מכן הם ראו את האיביזה חוסמת את נתיב הנסיעה הימני וארבעה אנשים עומדים לפניה, לרוחב הכביש, כך שנוצר מחסום על שני הנתיבים. במחסום זה אירעה הפגיעה.

26. קיימות עדויות לפיהן, לפני המחסום בו אירעה הפגיעה, היו שני אירועים בכביש.

עדות אחת היא עדותו של הנהג ולפיה רכב עצר בצד הנגדי (כלומר - בצד שמאל כיוון נסיעתו) ויצאו ממנו אנשים שעמדו בצד הנגדי, סימנו לאמבולנס בידיים זרקו עליהם אבנים. איש מנוסעי האמבולנס (פרט לנהג) לא ראה אירוע כזה אך, בנסיבות העניין, אין בכך כדי לומר שאירוע כזה לא התרחש. ואמנם, הנהג הסביר זאת באמרו שהרופא לא ראה, כי "הוא היה בטלפון. דיבר בטלפון, וגם היה לחוץ. המחסום הזה היה בצד שלי ועברנו אותו מהר, אלה שמאחורה בכלל לא יכולים לראות אותו". הסבר זה סביר בעיניי.

27. אירוע נוסף מתואר על ידי הרופא, אשר סיפר בחקירתו (ת/52 שו' 22-23) כי תוך כדי נסיעה, ניסו רכבים לנסוע לפניהם לאט, על מנת לגרום להם לעצור, אך הנהג הצליח לעקוף אותם: "**בשלב כלשהו ניסו להעמיד 3**

רכבים מולנו, כמחסום, כדי שנעצור, הכל תוך כדי ניעה". ראו גם עמ' 22 לעדותו בפניי. גם הנהג מתאר אירוע דומה, בו שני רכבים עקפו אותו (האיביזה וסיאט אפורה) אך הוא נתן גז והם זזו (עמ' 71 לפרו' שו' 16-18).

אירוע זה צוין על ידי ענבר בהודעתה במשטרה, אך כאשר נשאלה עליו בבית המשפט הסבירה, בהגינותה, שהדבר נודע לה בדיעבד (עמ' 51, שו' 21-22). גם אור סיפר שהרודפים ניסו לעשות להם "מחסום רכבים" ושהנהג עקף אותם (עמ' 57 לפרו' שו' 23-24) אך כאשר התבקש לומר מה מתוך דבריו הוא ראה במו עיניו ומה הוא שמע מהנהג או מהרופא, גם הוא השיב, בהגינותו, שאת המחסום הנע הוא לא ראה, אלא שמע מהם (עמ' 62 שו' 1-5). תומר העיד שהוא לא ראה מחסומים, אבל הבין משאר הצוות שכלי הרכב, שעקפו אותם במהירות, יצרו מחסומים (עמ' 37 שו' 21-22).

28. לאחר האירועים הנ"ל הוצב על הכביש המחסום בו נפגע נאשם 2.

ד"ר רון הבחין, כי בשלב כלשהו האיביזה עקפה אותם, נסעה במהירות קדימה ונעלמה מטווח ראייתם. הוא והנהג הבינו שכנראה מנסים להכין להם מלכודת או מחסום, אך לא הייתה כל דרך לברוח. ואמנם, לאחר כמה מאות מטרים, הוא ראה את האיביזה עומדת בנתיב הנסיעה הימני, לרוחב הכביש, כאשר ארבעה אנשים עומדים לפניה, לרוחב הכביש, על שני הנתיבים. הוא אמר לנהג שיאט ושיזהר.

דבריו אלה נתמכים באשר נשמע בשיחה עם המוקד, קצת לפני הפגיעה, שם נשמע ד"ר רון אומר: **"הם רוצים לעצור אותנו, תמשיך ישר, אין לאן לברוח... אתה נוסע, חברה תנעלו דלתות, חברה הם רוצים לעצור אותנו הם מנסים לעצור אותנו"** (ראשית עמ' 2 לת/23).

לדבריו, הנהג ניסה להתחמק מהם, לברוח לנתיב השמאלי ולעבור בין האנשים, אך אחד מהם נפגע מהכנף הימנית הקדמית של האמבולנס, בערך בגובה האגן ונפל הצידה. אותו אדם ניסה להימנע מהפגיעה על ידי כך שקפץ לצד ימין שלו, שהוא צד שמאל של נסיעת האמבולנס וכך הוא נפגע. להערכת הרופא, בעת הפגיעה האמבולנס נסע במהירות של כ- 40 - 50 קמ"ש.

ד"ר רון, שהיה הסמכות הבכירה בשטח, הסביר שהוא הרגיש סכנה וחשש להורות לנהג לעצור. לפיכך וכן מאחר שהוא העריך שפגיעתו של אותו אדם אינה מסכנת חיים, הוא הורה לנהג להמשיך לנסוע ובמקביל דיווח בטלפון לשוטר, שהיה אתו על הקו, שהם פגעו במישהו וביקש שישלח אמבולנס.

29. לבקשת הסנגור, סימן ד"ר רון, בבית המשפט, על גבי עותק של תרשים הבוחן (ת/39), את האנשים שעמדו על הכביש, בנקודות, אותן סימן באותיות A, B, C ו-D (המסמך הוגש וסומן **נ/1**, להלן: **"הסימון"**). סימון זה שונה מהאופן בו סומנו האנשים בשני השרטוטים המודפסים שבת/39, שנערכו על ידי הבוחן, אך לא ברור על פי עדותו של מי, ומקבלת אני את עדותו של הרופא בעניין זה, העולה בקנה אחד עם עדותו של עלמו.

לפי הסימון של ד"ר רון (כמו גם לפי עדות הנהג), כל ארבעת האנשים עמדו לפני האיביזה שחסמה את הנתב הימני. נאשם 2 עמד על הנתב השמאלי, מימינו עמד אדם נוסף ומשמאלו - שני האנשים הנוספים. לדברי הרופא, האמבולנס ניסה לעבור בין בן אדם A לאדם B שבסימון (שהוא נאשם 2) על ידי הסטת האמבולנס שמאלה. נאשם 2 ניסה לברוח, אך נפגע.

האמבולנס המשיך בנסיעה עד שראה שלט של פנייה לתחנת המשטרה של מעלות והוא החליט להיכנס לתחנת המשטרה עם האמבולנס ולהזמין כוחות נוספים. האמבולנס, על נוסעיו ופצועיו, שהו בתחנת המשטרה כמה שעות. נוסעי האמבולנס מסרו הודעות ראשוניות ולאחר דיונים בין הצבא למשטרה הוחלט, בסביבות השעה חמש בבוקר, שהם ימשיכו עם הפצועים לבית חולים נהריה, בליווי נוסף של כוחות משטרה.

זו הייתה ההתרחשות גם לפי דברי הנהג ולעדו בדבר אופן קרות התאונה עוד אשוב.

30. מטבע הדברים, שלושת החובשים לא יכלו לראות מה קורה לפני האמבולנס ולכן גם לא יכלו לראות את המחסום.

ענבר העידה שרק לאחר שהנהג עקף את המחסום היא ראתה מחסום של שתיים שלוש מכוניות. אין חולק שלא היו שלוש מכוניות שחסמו את הכביש, אך בהחלט ייתכן שהיא ראתה את כלי הרכב האחרים שרדפו אחר האמבולנס ואשר עצרו במקום לאחר הפגיעה. לשאלה עו"ד כרמל היא השיבה שהיא איננה זוכרת איפה הייתה האיביזה הצהובה בזמן המחסום הזה, אך אם הייתה מזהה אותה במחסום הייתה אומרת זאת. אין בדבריה אלה כדי לקעקע את הראיות לפיהן האיביזה אכן עמדה במחסום, שכן בנסיבות העניין ודווקא נוכח דבריה לפיהם היא ראתה מחסום של שלוש ארבע מכוניות, העובדה שהיא איננה זוכרת אם האיביזה הייתה ביניהן איננה אומרת שהיא לא הייתה שם.

31. בחומר שהוגש לתיק בית המשפט מצוי תרגום של הודעות שנלקחו מהטלפון של אמין (ת/30), חלקן בערבית, חלקן בעברית וחלקן בערבית באותיות עבריות. מדובר בקבוצה שאנשיה החליפו ביניהם הודעות בנוגע לאירוע ובין השאר נכתב בהן: **"סגרו את הכביש ונכנס בהם בן זונה" "רק אבו חמד נדרס" "תגיד לי אתה, איך אבו חמד ואלה ארבו לאמבולנס"**. שמות כותבי ההודעות אינם מופיעים, אך ההגנה טוענת, כי היה על המשטרה לאתר, באמצעות מומחה, מי היו האנשים ששלחו את ההודעות על מנת לחקורם ולהגיע אל אנשים נוספים שהיו מעורבים בפרשה.

עו"ד כרמל חקר בעניין זה את החוקר עלי סואעד (עמ' 121 שו' 23-26) וכן הציג מוצג זה בפני החוקר איציק סומך, אשר אמר שהוא מאמין שהייתה בדיקה, כי הם חיפשו מי **"בא והלשין על כך שמגיע אמבולנס"** (עמ' 144 משו' 23 ועד עמ' 145 שו' 18). נטען, כי יש לתת משמעות למחדל זה ולכך אתייחס במסגרת הפרק של מחדלי חקירה. בשלב זה אסתפק בכך שאומר, כי ברי שמאחר שכותבי ההודעות לא אותרו ולא הובאו להעיד ולא ברור מהיכן המידע הכתוב בהן, לא ניתן להסתמך על האמור בהודעות, בהיותן עדויות שמיעה ולכן אתעלם מהן.

מקום האירוע - המחסום והפגיעה

32. עו"ד כרמל ייחד חלק נכבד מחקירותיו ומסיכומיו לשאלה היכן בדיוק אירעה הפגיעה. לטענתו, הפגיעה אירעה **בתוך** עיקול הדרך האחרון שלפני צומת צוריאל ולכן, לשיטתו, לא יכלו הנהג והרופא להבחין ברכב שחסם, לטענתם, את הנתיב הימני של הנסיעה ולזהות שמדובר באיביזה הצהובה.

33. לאחר ששקלתי את כל הראיות שהובאו בפניי, אוכל לקבוע במידה רבה של וודאות, כי הפגיעה אירעה בין מרחק של כ- 100 מטרים לפני הכניסה לצוריאל (כאשר מסתכלים מכיוון חורפיש לצוריאל) לבין סוף הסיבוב האחרון לפני צוריאל, היינו - בין שלט הפנייה לצוריאל, לבין הסיבוב.

הנהג ציין שהפגיעה לא אירעה בתוך הסיבוב אלא ליד הכניסה לצוריאל, אך הוא לא זכר אם היה זה לפני השלט של הכניסה ליישוב או אחרי השלט (עמ' 77 לפרו' שו' 25-26). לאחר שהסנגור הקריא בפני הנהג מהודעתו מיום 24.6.15 (שלא הוגשה), שם אמר: "**אחד הרכבים נתן גז, עקף אותי ברח קדימה, ולא הצלחתי לראות אותו בעיקולים. קרוב לצוריאל העמידו את הרכב בצד בנתיב שלי, אנשים יצאו מהרכב ונעמדו על הכביש**", הוא אישר זאת ואמר שלפי זכרונו "**זה היה אחרי העיקול**" (הכוונה היא - אחרי העיקול מכיוון חורפיש לצוריאל). עדותו תואמת את האזור שצוין על ידי לעיל.

ד"ר רון אמר בשחזור, שהחסימה הייתה באזור צוריאל, "**באזור העיקול**" (דיסק השחזור, דקה 24:19) והצביע על סיומו של העיקול האחרון לפני צוריאל. בעדותו בבית המשפט הוא לא יכול היה לומר אם זה היה לפני העיקול, בתוך העיקול או אחריו ואף לא אם זה היה לפני היישוב צוריאל או אחריו (עמ' 19-20 לפרו').

34. בסרט הפינוי שהורד מהטלפון של גדבאן (ת/48ב), לא ניתן לראות בבירור את המקום ממנו נאסף הפצוע על ידי אנשי מד"א, אולם, בחלק מהסרטון ניתן להבחין בשלט דרכים, אשר נראה דומה בגודלו ובצורתו לשלט הכניסה למושב צוריאל. השלט מצולם בסרטון מכיוון צוריאל והפצוע נראה שוכב מעבר לשלט, לכיוון הסיבוב, אך לא ניתן לאמוד את המרחק מהפצוע לשלט וגם לא נמדד המרחק מהשלט לתחילת הסיבוב (מכיוון צוריאל לחורפיש).

נראה, כי מדובר באותו שלט דרכים, הנראה בסרטון השחזור שנערך עם ד"ר רון (ת/32א), החל מדקה 25:08 ואילך. בדקה 24:19 מצולם השלט מכיוון חורפיש וניתן לראות שמדובר בשלט הירוק, המוצב לפני הכניסה ליישוב צוריאל, עליו כתוב "צוריאל". השלט מוצב בשטח כביש ישר, שלאחר סיום העיקול והרופא הצביע על כך שהמחסום הוצב לאחר השלט, מכיוון צוריאל, כלומר - לפני השלט, מכיוון חורפיש ואמר שהמחסום היה "באזור העיקול". תמונות הרכב הצהוב, במוצג ת/43א, צולמו ליד שלט זה.

מצויות בפניי גם עדויותיהם של אנשי מד"א ושל שוטר משמר הגבול, סלימאן דבאח (להלן: "**דבאח**") מחורפיש, אשר היה בליל האירוע בתפקיד, אשר העידו כי הפצוע שכב כ- 100 מטרים לפני הכניסה לצוריאל. אמנם, עקב הפגיעה, נאשם 2 עף ימינה (כעדותו של הבוחן בעמ' 130 לפרו' שו' 4-6) ואולי גם קדימה, אך ברי שהוא לא עף למרחק של מטרים רבים (זאת מאשר גם הבוחן). חרף העדויות של אנשי מד"א, איש לא טרח למדוד 100 מטרים מהכניסה לצוריאל, על מנת שיהיה בידינו נתון יותר ברור.

35. מעדותו של הנהג, מהמקום עליו הצביע ד"ר רון בשחזור, מעדויותיהם של אנשי מד"א ומהסרטון של גדבאן עולה, די בבירור, כי החסימה הוצבה, קצת לפני השלט של הפנייה לצוריאל (מכיוון חורפיש לצוריאל), כלומר - לקראת סוף הסיבוב האחרון לפני צוריאל או קצת אחריו.

מאחר שאין זו קביעה ברורה ומבוססת מספיק, אניח, לטובת ההגנה, שהפגיעה אירעה לקראת סיום העיקול ולא בכביש ישר. הנחה זו עולה בקנה אחד עם עדותו של הרופא לפיה הוא העריך שהאיביזה הייתה במרחק של 20-30 מ' מהאמבולנס, כאשר זיהה שהיא עומדת על הכביש ועם הערכתו של הבוחן לגבי שדה הראיה בסיבוב.

זיהוי האיביזה

36. כל נוסעי האמבולנס העידו, שבמרדף השתתף, באופן פעיל, רכב צהוב, אשר ניסה לגרום לאמבולנס לעצור ואף הוצב בהמשך, במחסום, בנתיב הימני של הכביש.

ד"ר רון העיד שהוא זיהה שנים מהרכבים שרדפו אחרים. האחד - **פג'ו 206 כהה** והשני - **סיאט איביזה צהובה עם פנסים שאינם מקוריים** (להלן: "**האיביזה**").

ד"ר רון הסביר שהוא חובב מכוניות ולכן הוא מכיר דגמים. לו עצמו יש סיאט איביזה. לדבריו, הצבע הצהוב של האיביזה היה מאוד בולט והוא הבחין שהפנסים בסיאט אינם מקוריים והסביר שהרקע של הפנסים באיביזה שהשתתפה במרדף, היה בהיר מזה המקורי. עוד הסביר, כי הוא יכול היה להבחין בפרטים מאחר שהאמבולנס וגם כלי הרכב היו עם אורות דולקים וכלי הרכב היו ממש קרובים. הוא זיהה את האיביזה הצהובה הן במהלך המרדף והן במחסום.

37. עדותו של הרופא אמינה עליו. אין לי כל ספק כי עדותו אמת היא וכי הוא הבחין בפרטי כלי הרכב, כפי שתיאר אותם.

אין לי כל ספק שהאיביזה הצהובה זוהתה על ידי ד"ר רון, עוד במהלך המרדף. כבר בהודעה שנגבתה ממנו בליל האירוע בשעה 03:28 (ת/51) בתשובה לשאלה אם הוא זוכר סוג של רכב שניסה לחסום את דרכם, אמר הרופא שאחד הרכבים "**שהיה מעורב וחסם את דרכנו היה מסוג סיאט בצבע צהוב**" (שורה 22-23) (כמו כן ציין שהיה רכב נוסף, מסוג פיג'ו).

טענת עו"ד כרמל לפיה הרופא לא אמר, בהודעה זו, שהסיאט הצהובה השתתפה במרדף איננה מדויקת. תשובתו של הרופא מתייחסת לשאלה אם הוא מזהה סוג של רכב שחסם את דרכם וזהו ציין שהרכב מסוג סיאט צהוב ש"היה מעורב" וחסם את דרכם. מכאן אין להסיק (כטענת עו"ד כרמל) כי הסיאט הצהובה רק חסמה את דרכם ולא השתתפה במרדף. נהפוך הוא. לשאלת עו"ד כרמל, בחקירתו בבית המשפט, השיב הרופא, כי הוא לא ראה איביזה נוספת חוץ מהצהובה.

38. גם הנהג ותומר אמרו במשטרה שהם זיהו את האיביזה הצהובה, אך התברר שהם לא זיהו בעצמם את סוג

הרכב (להבדיל מצבעו) אלא שמעו זאת מהרופא.

הנהג העיד, שהוא זיהה שניים מהרכבים שרדפו אחריהם. אחד מהם הוא איביזה צהובה, שנסעה במהירות וכן זיהה איביזה נוספת, בצבע אפור (להלן: "**הרכב האפור**"), אולי כסוף. לדבריו, הרכב האפור הוא הרכב שעצר בצד הנגדי וממנו יצאו האנשים שסימנו לו בידיהם לעצור. הוא עבר אותם והמשיך בדרכו ואז הרכב האפור וכן הרכב הצהוב רדפו אחריו.

גם תומר העיד שהוא זיהה איביזה צהובה שהשתתפה במרדף. לדבריו, הוא ראה אותה מהחלון הצדדי, כשהיא נוסעת בצד ימין של האמבולנס.

אלא, שבחקירותיהם בית המשפט התברר (כאמור), כי הנהג ותומר לא ידעו לזהות, בעצמם, את הסוג של הרכב הצהוב וכי הסתמכו בעניין **סוג** הרכב, להבדיל מצבעו, על זיהויו של ד"ר רון.

39. בבית המשפט העיד הנהג, תחילה, כי כבר באותו לילה, בתוך האמבולנס הוא ידע שמדובר בסיאט איביזה צהובה, שהוא "סגור" על זה ושהוא זיהה אותה בזמן האירוע, כשהוא נהג וראה את כלי הרכב.

עו"ד כרמל עימת את הנהג עם כך שבהודעתו הראשונה במשטרה הוא אמר כי הוא איננו יודע מה סוג הרכב הצהוב וכי "יכול להיות" שזה סיאט והוא השיב שהוא היה בלחץ ושהוא ידע שזה סיאט אבל פחד שהוא טועה ושזה רכב אחר ולכן בהתחלה אמר שזה סיאט, אך אח"כ אמר לחוקר שהוא אינו יודע מה סוג הרכב.

עוד אמר, כי בהתחלה הוא לא היה בטוח, אבל אחרי ששחזר בראשו את האירוע ואת הרכב הצהוב שהיה ממש לידו, הוא היה בטוח שזה סיאט איביזה. כאשר עו"ד כרמל הציב בפניו אפשרות שאולי זה סיאט אחר, השיב: "**אני לא מבין ברכבים, אני יודע סיאט איביזה זה סיאט איביזה. זה מה שאני מכיר. אם אני רואה סיאט אני אומר שזה סיאט איביזה. אני לא יודע להבדיל בין הדגמים השונים של סיאט**". הודעות הנהג במשטרה לא הוגשו. הוגש (על ידי התביעה) תמליל השחזור שנערך עמו ביום 5/7/15.

40. סבורה אני, שהנהג סבר, באמת ובתמים, שמדובר ברכב איביזה, אולם הוא לא זיהה, בעצמו, בוודאות, את סוג הרכב והיה בטוח בכך נוכח זיהויו של הרופא. ברי, אפוא, כי לא ניתן לסמוך על עדותו בדבר סוג הרכב הצהוב, כראייה לכך שמדובר ברכב מסוג סיאט איביזה. עם זאת, על עדותו בדבר **צבע** הרכב, היינו על כך שהוא זיהה רכב **צהוב** רודף אחר האמבולנס, בצמוד, נוסע מצדדיו, כמפורט לעיל ובסוף עוקף אותו במהירות וחוסם את הכביש במחסום, ניתן לסמוך. אין דומה זיהוי **סוג** רכב, לזיהוי **צבע** רכב, במיוחד - צבע צהוב בולט, כפי צבע האיביזה של נאשם 1 - כפי שניתן לראות בתמונות שלה, המצויות בחומר שהורד בפריקת הפלאפון של נאשם 1 (**ת/35א**).

41. גם שלושת החובשים הבחינו ברכב הצהוב, אשר השתתף במרדף והיה קרוב מאד לאמבולנס, אלא שהתברר, כי גם הם אינם יודעים לזהות, בעצמם, את **סוג** הרכב.

תומר העיד שהוא ראה רכב איביזה צהובה נוסע קרוב מאד, במקביל לצד האמבולנס ומנסה להסיט אותו מהכביש. לדבריו, הוא ראה את האיביזה מהחלון הקטן, הגבוה, של הדלת הצדדית, כשהיא נוסעת בצד האמבולנס, בעת שהוא דיבר עם אמין בטלפון. לאחר מכן הוא הפסיק לראות אותה ולא ראה אם היא עקפה אותם או נשארה מאחור.

במאמר מוסגר (ועל מנת למנוע טעות) אציין, כי הכיוונים עליהם מדבר תומר שונים מהכיוונים עליהם דיברו הנהג והרופא. בהודעתו מיום 24/6/15 (נ/3 ש' 16) הוא אמר שהאיביזה נסעה בצד שמאל שלהם כאשר, למעשה, היא נסעה בצד ימין של האמבולנס. הוא הבהיר שכונתו הייתה לצד שמאל שלו (כלומר - צד ימין של האמבולנס). מאחר שתומר ישב בכיסא האמצעי, בכיוון הפוך לכיוון הנסיעה, ברי שהוא ראה את הרכב הצהוב מצד ימין של האמבולנס. תומר שרטט את התא האחורי של האמבולנס ואת מקומות הישיבה בו - סומן **נ/4**.

42. גם בחקירתו בבית המשפט, התברר שהוא לא בטוח שהוא עצמו זיהה את **סוג** הרכב הצהוב וכי ייתכן שאת סוג הרכב הוא שמע מהרופא, בהיותם באמבולנס וכך "**נוצר הזיכרון שלו, שמדובר בסיאט איביזה**". עם זאת, שב תומר ואמר שאין לו ספק שהוא זיהה, בוודאות, **רכב צהוב** משמאלו.

בנסיבות אלה ברי שלא ניתן לקבוע, כי תומר זיהה את הרכב הצהוב כרכב **סיאט איביזה**, אך התרשמתי כי ניתן לסמוך על דבריו לפיהם הוא ראה רכב **צהוב**.

43. עדות לגבי השתתפותו של הרכב הצהוב במרדף נשמעה גם מפי ענבר. ענבר הבהירה שהיא עצמה איננה יודעת לזהות את **סוג** הרכב, אך שמעה שזו איביזה מתומר, שאמר זאת לאמין בטלפון, במהלך המרדף. ענבר עמדה על כך שאת צבע הרכב **הצהוב** היא ראתה בעצמה ולא שמעה זאת מחבריה באמבולנס ושהיא זוכרת אותו בוודאות ודבריה אמינים עליו.

לשם זיהוי צבע רכב אין צורך במומחיות מיוחדת או בידע מיוחד. ענבר ידעה להבחין היטב, בין מה שראתה במו עיניה ובין מה ששמעה מאחרים ואין לי ספק שאמרה אמת.

44. אור העיד, שהוא ראה רכב צהוב וכן רכב לבן, אשר היו קרובים לאמבולנס עד כדי כך, שאילו היה מוציא את ידו מהחלון הוא היה יכול לגעת באחד מהם. גם הוא העיד שהרכב הצהוב נסע גם בצד של האמבולנס וגם מאחוריו.

בחקירתו בבית המשפט אישר אור, שהוא איננו יודע לזהות את סוג הרכב הצהוב, אך הוא עמד על כך שהוא זיהה את הצבע וידע לומר שמדובר ברכב שנראה כרכב ספורט. דבריו אמינים עליו.

45. מדבריו של אמין, מפקדו של תומר, ניתן למצוא תמיכה בכך שהרכב הצהוב זוהה כסיאט איביזה על ידי ד"ר רון, עוד במהלך המרדף.

כך עולה מחקירתו **נ/9**, שנגבתה ביום 22/6/15 בשעה 14:50 (ש' 41-57) בה הוא אומר שהוא שוחח עם

תומר, במהלך הנסיעה ושאל אותו אם הוא יכול לזהות רכב שנמצא בקרבת האמבולנס. תומר לא ידע ושאל את הרופא, אשר אמר לו שהוא מזהה איביזה צהובה ופג'ו בצבע כהה. אמין אמר שהוא מכיר את תושבי חורפיש שמסתובבים בלילות ואת כלי הרכב שלהם וכן את נאשם 1, אך הוא איננו יודע למי שייך רכב מסוג איביזה בצבע צהוב ואיננו יודע שלנאשם 1 יש רכב כזה.

יש לציין, כי מיד לאחר החקירה **נ/9**, נחקר אמין באזהרה, בחשד לנסיבות ידיעת תושבי חורפיש על הגעת האמבולנס עם הפצועים מסוריה **(נ/10)**, חקירה מיום 22/6/15, שעה 16:13). הוא הכחיש זאת ולא הוגש נגדו כתב אישום.

46. עדות נוספת בדבר הימצאות האיביזה הצהובה של נאשם 1 **במקום הפגיעה**, אם כי לאחר הפגיעה, היא עדותו של חאתם עאמר (להלן: "**חאתם**") שהוא מתנדב במד"א חורפיש, אשר הגיע למקום התאונה, על פי קריאה וטיפול בנאשם 2. הודעתו במשטרה **(ת/56)** הוגשה במקום חקירה ראשית ובעדותו בפני הבהיר, שהוא ראה במקום התאונה את רכב האיביזה של נאשם 1. לדבריו, הוא מכיר את נאשם 1 מהכפר וכן מכיר את הרכב שלו. (עמ' 1, שורה 23-24).

47. כאמור - הצבע הצהוב של האיביזה הוא צבע צהוב "חזק" מאד **ובולט מאד**, כפי שניתן לראות בתמונות **(ת/35א)**. בתמונות אלה ניתן גם לראות, כי הרקע של הפנסים באיביזה של הנאשם הוא רקע צהוב ובתמונה בה מצולמת האיביזה, כשאורותיה דולקים, הרקע נראה לבן, באופן התואם את עדותו של ד"ר רון.

גם בצילומים של האיביזה **(ת/43א)** בהם היא הוצבה באלכסון, לרוחב הכביש (כפי שהעידו הנהג ורון) ניתן לראות כי צבעה הצהוב הבולט מאפשר להבחין בה בקלות, גם בחושך.

48. נאשם 1 ניסה לטעון, כי חל בלבול בין האיביזה הצהובה לבין האיביזה האפורה של סאלח עאמר, חברו הטוב ובן דודו של נאשם 1 (להלן: "**עאמר**") ובין היתר אמר בעדותו בפניי: "**לא אני שחסם, אלא מישהו אחר שזה סאלח**" (כוונתו לעאמר. עמ' 160 לפרו' שו' 3-4). אין כל יסוד לטענה לפיה חל בלבול בין האיביזה הצהובה של נאשם 1 לבין רכב אחר כלשהו, לרבות האיביזה האפורה של עאמר. עם זאת, אפנה את תשומת הלב, כי באמרו כן, אישר נאשם 1 למעשה, כי היה רכב שחסם את הכביש...

נאשם 1 עצמו הבין שהוא אינו יכול להכחיש את העובדה שהצבע של האיביזה בולט מאד, אך בניסיון "לסובב" עובדה זו לטובתו טען, כי נוסעי האמבולנס "**הפילו את כל התיק עליו**", דווקא בגלל שהצבע הצהוב של האיביזה וכך אמר: "**הרכב באמת בולט, נכון, אבל יכול להיות שהם הפילו את כל התיק עליי בגלל שהצבע שלו יותר מידי בולט. זה שניסיתי לנגח אותם זה לא נכון. דווקא בגלל הצבע הבולט נתפס להם בראש סיאת איביזה צהובה, או רכב צהוב בגלל הצבע. יכול להיות שאת הסוג של הרכב הם לא זיהו**" (עמ' 173 שו' 11-14).

אני דוחה מכל וכל את טענתו הנ"ל של נאשם 1. אין לי כל ספק שנוסעי האמבולנס יכלו להבחין היטב בצבע

הרכב. אין בלבי כל חשש שמא נפלה טעות או שגגה, בעניין זה, ובוודאי שלא "הפלת התיק" על נאשם 1, היינו - עדות כזב מכוונת.

49. בנוסף, הנאשם עצמו מודה שהוא נסע באיביזה הצהובה שלו אחרי האמבולנס ולא קיימת ולו עדות אחת - לא מטעם התביעה ואף לא מטעם ההגנה, לפיה היה רכב צהוב נוסף, שהשתתף במרדף (או "סתם" נסע אחרי האמבולנס). נהפוך הוא, חלק מעדי התביעה העידו שלא היו עוד כלי רכב צהובים באירוע. למעט האמירה הנ"ל של נאשם 1 (לפיה הרכב שחסם הוא האיביזה האפורה של סאלח), אין כל עדות כי הרכב שחסם את הכביש לא היה רכב צהוב.

50. על סמך כל הראיות הנ"ל, אני קובעת בוודאות של מעל לכל ספק, כי נאשם 1 נהג באיביזה הצהובה, באופן המתואר בכתב האישום וכפי שתואר על ידי עדי התביעה ואף חסם באמצעותה את הנתיב הימני של הכביש, כמתואר.

כמה אנשים נראו באיביזה

51. נאשם 1 טען בחקירתו במשטרה (**ת/ב** עמ' 5 שו' 36) וכן בעדותו בפניי (עמ' 159 לפרו' שו' 10; שו' 21; עמ' 178 שו' 3 ועמ' 182 שו' 11) שהוא נסע לבד ברכב. אינני מקבלת גרסה זו.

ראשית יש לציין, כי בתשובתו לכתב האישום (המפורטת בסעיף 2 לעיל) לא טען נאשם 1 שהוא נסע לבד באיביזה. הוא נמנע מלומר זאת. למעשה - מתשובתו עולה שהוא איננו מכחיש שהיו עמו אנשים ברכב. כאשר הוא נשאל על ידי, מה תשובתו לאמור בסעיף קטן ו' לעובדות כתב האישום דלעיל - שם נכתב שהוא נסע עם נאשם 2 ואחרים, השיב סנגורו של נאשם 1: "**אני משיב שלא איתם, הם לא היו אתו ברכב**" והוסיף: "**מחומר הראיות כפי שאני מבין אותם, יותר משני נוסעים ברכבו לא היו**".

52. בעניין מספר האנשים שהיו באיביזה העיד ד"ר רון, שהוא ראה בתוכה ארבעה אנשים, אך לא ראה פרצופים (**ת/52**, שורה 24-26), בעוד שתומר טען שהוא ראה בתוך האיביזה שני אנשים רעולי פנים - הנהג ועוד אדם (נ/3 שורה 16). ד"ר רון הסביר זאת בכך שתומר ראה את המתרחש דרך חלון צדדי קטן. מדובר בהסבר סביר, שכן לא יכול להיות חולק ששדה הראייה של הרופא היה רחב, משמעותית משדה הראייה של תומר. ניתן להיווכח בכך מעיון בתצלומי האמבולנס (**ת/20**). בצילומים מס' 1 ו- 6 ניתן לראות את החלונות הגדולים בחלק הקדמי של האמבולנס - חלון הקדמי וחלון הצד של הנוסע שליד הנהג ולעומתם ניתן לראות בתמונות 13 ו- 14 את החלון הקטן הנמצא בצד הימני של האמבולנס, אשר רק דרכו יכול היה תומר לראות את המתרחש. אזכיר כי תומר ישב עם הגב לכיוון הנסיעה, במקום המסומן במוצג **נ/4**.

סומכת אני על עדותו של ד"ר רון, אשר שדה הראייה שלו היה רחב יותר. אין לי ספק שטענת נאשם 1 לפיה הוא נסע לבד ברכב, טענת כזב היא, שמטרתה משולשת; לשלול אפשרות שנאשם 2 נסע עמו, ליצור מצב "עובדתי", לפיו לא ייתכן שמרכבו יצאו ארבעת האנשים שעמדו במחסום ולהימנע מחשיפת זהותם של האנשים שנסעו עמו.

53. רבות נכתב על האופן בו יש לבחון סתירות בעדויות של עדים, בכלל, ושל עדים לאירוע טראומטי, בפרט. מן המפורסמות הוא, שנקודת מבטו של כל אדם בהתייחס לאירוע, שונה היא. ההבדלים נעוצים בגורמים שונים ובכללם - נקודת המבט הפיזית, ממנה צפה העד באירוע, לאן הייתה מופנית תשומת לבו בכל רגע נתון, האם הוא היה רק עד לאירוע או שמא נטל בו חלק, ואם כן - איזה חלק, מה הייתה מעורבותו הפיזית והנפשית, מה החשיבות שייחס לפרט כזה או אחר, אילו פרטים נצרבו בזיכרונו ואילו חלקים פחות, או בכלל לא ועוד. כל אלה כפופים גם להשפעות סביבתיות ולמגבלותיו של הזיכרון האנושי.

על כך יש להוסיף ולהדגיש, כי במקרים בהם מדובר באירוע טראומטי, מצויים העדים ובעיקר אלה שהיו עלולים להיפגע באירוע - שנשקפה בו סכנה לשלומם או לבריאותם, בלחץ נפשי הפוגע ביכולתם לדייק בפרטי פרטיו של האירוע.

54. לא אחת נאמר, כי בעדויות של עדים לאירוע דרמטי ודינמי "...אין לצפות לכך שלא תהיינה סתירות בפרט זה או אחר, כאשר העדים חזו במחזה מרגש המתחולל לנגד עיניהם במהירות וקשה לאדם לשחזר לאחר מכן את מהלך הקטטה על כל פרטיה, ומה גם שכל עד רואה את האירועים מזווית ראייה שלו" - ע"פ 9908/04 נעים נסראלדין נ' מדינת ישראל, (31/7/2006); ע"פ 564/78 שחאדה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד לג(3) 80, 81.

בנסיבות כאלה, רשאי בית המשפט לסמוך על עדותו של עד, גם אם מצא בה פגמים או סתירות. ראו, בעניין זה, את דברי כבוד הנשיא מ' שמגר בע"פ 5612/92 מדינת ישראל נ' בארי, פ"ד מח(1) 302, 314 (1994) (09.12.1993): "בית המשפט רשאי להסתמך על קטעי עדותו של עד גם אם אינו מקבל את דבריו כאמינים בשלמותם ובמיקשה אחת. ... עדות שיש בה סתירות, רשאי בית המשפט לנסות ולבור בה את הבר מן התבן, היינו לחלק את העדות באופן שבית המשפט ייתן אמונו בחלק מן הדברים וידחה יתרתם".

ראו גם דברי כבוד השופט עמית בע"פ 511/11 סאלח מריסאת נ' מדינת ישראל, (14.3.2012):

"כל שופט בערכאה דיונית, מכיר את התופעה של עדים טועים, ואפילו עדים המשקרים במידה זו או אחרת, מבלי שיש בכך כדי לאיין את גרסתם בליבה העיקרית של הדברים. מה מביא עד לשקר או לומר דברים לא נכונים? הנושא ראוי למחקר בפני עצמו והסיבות לכך רבות ומגוונות ולא אתיימר למצותן: יש שהעד אינו זוכר וטועה בתשובתו; יש שהעד מבקש לרצות את השואל או להוכיח כי הוא יודע את כל התשובות, ולכן הוא מספר גם על דברים שלא ראה במו עיניו; לעיתים מתערבבים הדברים שראה העד עם דברים ששמע מאחרים במועד מאוחר יותר; לעיתים העד משקר כדי להרחיק ממנו חשד שהוא משקר בדברים אחרים, או כדי להרחיק ממנו חשד שתיאם את עדותו עם אחרים או שמקור ידיעתו הוא מאחרים; לעיתים העד משיב באופן לקוני, מבלי לטרוח להבהיר דבריו אם כדי להסתיר דברים שאינם קשורים לנושא המשפט, אם מתוך חשדנות בסיסית ואם מתוך מגמה של "לחסוך במידע"; יש והעד סר פנים וזועף, בשל החקירה המכבידה עליו או שמכעיסה אותו מאחר שמפקפקים ביושרו. קיצורו של דבר - לא כל עד שמשקר או טועה בחלקים מעדותו, יש לקבוע כי אינו דובר אמת בגרסתו המרכזית, ומכאן מלאכתה של הערכאה הדיונית, לבור את התבן מן הבר, ולעיתים, כשיש צורך, אף להשתמש בכלל של 'פלגינן דיבורא'."

55. כל האמור לעיל, אינו מונע קביעת ממצאים, על פי עדויותיהם של עדים, אלא שיש לעשות כן בזהירות הראויה, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה, של חלקו של כל עד באירוע ובהתאם לכלל הראיות שהובאו בפני בית המשפט.

על בית המשפט לבחון את "גרעין האמת", העולה מכלל העדויות והראיות שהובאו בפניו - ע"פ 458/14 אדרי נ' מדינת ישראל (29.1.2015). גם כאשר קיימות סתירות שלא ניתן ליישבן והן מפחיתות ממשקל עדותו של העד, אין בהן, בהכרח, כדי לאיין את גרעין האמת אשר בגרסתו. ראו: ע"פ 5/10 ח'אלד מוסא נ' מדינת ישראל (2.5.2012) וכן ע"פ 3/10 רפי אוחנה נ' מדינת ישראל, (27.12.2012).

56. כאמור - נתתי אמון בעדויות נוסעי האמבולנס. אמנם, כל אחד מהם תיאר את אשר התרחש באופן קצת שונה ובמילים אחרות, אולם כך הוא מטבע הדברים, במיוחד באירוע שכזה, אשר יצר מצב של לחץ ופחד.

עוד יש לתת את הדעת לכך, שכל אחד מנוסעי האמבולנס ישב במקום אחר, ראייתם של שלושת החובשים הייתה חלקית, בשל כך שהם ישבו בחלק האחורי של האמבולנס ובשל מגבלות החלונות בתא האחורי ובנוסף - תומר והרופא היו עסוקים בדיווח על האירוע ובהזעקת עזרה.

כאמור - הוברר כי חלק מהעדים הושפע מאשר שמע מאחרים אולם, ביושרם, אישרו זאת אותם עדים בעדותם בפניי ולא ניסו לכסות על כך.

בחינת עדויותיהם מעלה, כי קיים בהן אותו "גרעין אמת", עליו (בצירוף שאר הראיות) ניתן לבסס את הממצאים העובדתיים, כפי שנקבעו על ידי בהכרעת דין זו. כולם העידו על המרדף, על האופן בו הוא התנהל, על הרכב הצהוב/האיביזה אותו ראו נוטל חלק פעיל במרדף, נוסע אחרי האמבולנס ומצדו והנהג וד"ר רון אף הבחינו באיביזה חוסמת את הנתבי הימני במחסום ובאנשים העומדים לרוחב הכביש וסיפרו כיצד נפגע נאשם 2.

57. עו"ד פארס טוען, בסיכומיו, כי הלחץ וההיסטריה בהם היו נתונים נוסעי האמבולנס עקב האירוע בכפר, גרמו לאי דיוקים בפרטים הקטנים "והמכריעים" באופן שלא ניתן לבסס ממצא על עדויותיהם.

כפי שאפשר היה להבין מכל אשר אמרתי לעיל, לא זו דעתי. אמנם, אין חולק שנוסעי האמבולנס נבהלו מאד וחששו לגורלם ובוודאי גם לגורל הפצועים אותם הסיעו ובאמבולנס הייתה בהלה, אולם שוכנעתי כי על אף ה"היסטריה", עדויותיהם בדבר המרדף אחריהם; אופן המרדף, לרבות הניסיונות להסיט אותם מהכביש ולגרום להם לעצור; המחסום ומיקומו של נאשם 2 במחסום, כמו גם זיהוי האיביזה הצהובה על ידי ד"ר רון וזיהוי הרכב הצהוב על ידי האחרים, הן במהלך המרדף והן במחסום, הן עדויות נכונות, המשקפות לאשורו את אשר התרחש בשטח, בפועל.

אינני סבורה שהפרטים הקטנים, בהם אכן לא ניתן לקבוע ממצאים ברורים, כגון באיזו מהירות בדיוק נסע האמבולנס; האם לפני החסימה היו שני ניסיונות לחסום אותם או רק אחד ומה בדיוק אירע בהם; באיזו מהירות עקפה האיביזה את האמבולנס וכדו', מפחיתים מחוזקן של הראיות המבססות את הקביעות שנקבעו על ידי בהכרעת דין זו.

58. אשר לטענות בדבר "זיהום" העדויות אומר, כי אכן אין חולק, כי נוסעי האמבולנס הגיעו לתחנת מעלות וכי הם שהו יחדיו עד שנגבו מהן ההודעות הראשונות ואף דיברו ביניהם על האירוע. ההודעה מאור נגבתה בשעה 02:56 (נ/7) מהרופא בשעה 03:28 (ת/51) מענבר בשעה 03:29 (נ/5) ומתומר בשעה 04:20 (נ/2).

בשלב ראשוני זה, בתחנת המשטרה, נגבו מהם הודעות קצרות בלבד, אולם כבר בהודעות אלה סיפרו כל העדים הנ"ל את אשר התרחש, אם כי בתמצית, ואף ציינו את הרכב הצהוב אשר רדף אחריהם וחסם את דרכם. כבר בהודעתו הראשונה זיהה הרופא את הרכב הצהוב, כרכב מסוג איביזה "שהיה מעורב וחסם את דרכו" (ת/51 שו' 23); ענבר ציינה שאחד הרכבים היה בצבע צהוב (נ/5 שו' 8) אור ציין את האיביזה הצהובה (נ/7 שו' 12-13).

59. לאחר מכן נגבו מהם עדויות מפורטות יותר. אין חולק כי היה זה לאחר שנערך תחקיר בחטיבה וכי התחקיר נערך בנוכחות כל נוסעי האמבולנס, ללא הפרדה ביניהם.

התחקיר חסוי על פי דין ובקשת הסנגורים לגלות להם ראייה זו (שנדונה בפני כבוד השופט ליפשיץ) נמחקה על ידם, לאחר שכבוד השופט ליפשיץ עיין בחומר ומסר להגנה כי מדובר בתחקיר צבאי הנוגע בעיקר למסקנות וללקחים מבצעיים וכי הנתונים המובאים שם אינם מצדיקים הסרת החיסיון.

בנסיבות אלה יש לדחות את הטענה לפיה אי גילוי התסקיר פגע ביכולתם להתגונן.

60. אין לומר, אפרוירי, כי גביית הודעה מעד, לאחר שהוא שוחח עם עדים אחרים, מאיינת את האמור בהודעתו. חילופי דברים בין עדים לאירוע, הוא דבר טבעי ורגיל. זו דרכם של בני האדם, במיוחד כאשר מדובר באירוע מסעיר וטראומטי, כפי האירוע דנן. "דיבור בין עדים לאירוע, מיד לאחר האירוע, על אשר ראו, הינו דבר טבעי ואין בו כשלעצמו כדי להצביע על תיאום עדויות" - ע"פ 5762/13 אנואר פאעור נ' מדינת ישראל (21.10.2014).

אין משמעות הדבר שיש להתעלם מכך, אלא כי יש לבחון את העדויות, לגופן, על פי סימני האמת והשקר, ועל רקע כלל הראיות שהובאו ולעשות כן בזהירות הראויה, תוך מתן הדעת גם לנסיבות בהן נגבו ההודעות.

בהקשר לכך נפסק, כי יש להבחין בין תיאום עדויות לבין 'זיהום עדויות' פוטנציאלי. באמירה "תיאום עדויות" יש משום האשמת העדים במעשה מכוון, בלתי הולם.

אין לי כל ספק שבמקרה דנן אין מדובר בקבוצת אנשים אשר קשרה קשר ביניהם כדי לעזור זה לזה ואין לי ספק שלא נעשה **תיאום** עדויות מכוון בין העדים. תיאום עדויות שכזה לא הוכח ולאחר ששמעתי את העדים אני שוללת אפשרות זו מכל וכל.

61. **זיהום** עדויות עשוי להתרחש, שלא במכוון, כאשר עדים משוחחים ביניהם על האירוע אותו חוו או אותו ראו, ללא כוונה לתאם עדויות. במקרה כזה עלול להיווצר חשש, שהעדים יהיו מושפעים, אף שלא במתכוון, ואולי אף שלא במודע, אלה מדבריהם של אלה.

במקרה דנן אכן אירע "זיהום" שכזה. מחקירות נוסעי האמבולנס, בפניי, עלה כי במהלך שהייתם בתחנה הם ניסו להרגיע את הנהג וכן החליפו ביניהם דברים על האירוע. עוד התברר (כפי שפורט לעיל) כי על אף שנוסעי

האמבולנס דיברו על איביזה צהובה, מכולם רק הרופא זיהה את סוג הרכב ואילו השאר לא זיהו את הסוג בעצמם, אלא הושפעו מזיהויו על ידי הרופא.

על זיהום ראיות מסוג זה קבע ביהמ"ש העליון, כי: "התוצאה של פגם מסוג זה צריכה להיות במישור המשקל ואיננה יכולה להיות פסילה מניה וביה של העדויות (עיינו: ע"פ 6399/10 פלוני נ' מדינת ישראל, בפיסקה 36 לפסק דינו של חברי השופט י' שוהם (פורסם בנוב, 15.7.2012)). רמז לכך ניתן למצוא בהוראותיו סעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, העוסק בסדר העדת עדים, כאשר הרציונל העומד בבסיסו הינו החשש מפני 'זיהום עדויות'. סעיף זה קובע כי: 'עד שטרם העיד - פרט לנאשם - לא יהא נוכח בגביית עדותו של עד אחר...!', ואולם נפקותה של אי-עמידה בכלל זה מסויגת בסיפא של הסעיף, שם נקבע כי: 'עד ששמע עדותו של עד אחר, אינו נפסל לעדות בשל כך בלבד'. ראו: דברי כבוד השופט ח' מלצר בע"פ 4936/11 משה ישועה נ' מדינת ישראל (31.12.2012), בסעיף 36 לפסק הדין.

62. מעדויות נוסעי האמבולנס בפניי, התרשמתי שהם ידעו היטב להפריד בין מה שראו במו עיניהם ובין מה ששמעו מחבריהם בשלב כזה או אחר. עובדה היא, כי נוסעי האמבולנס, אשר טענו בהודעותיהם שהם זיהו איביזה צהובה, אישרו, בהגינותם, בבית המשפט שהם לא היו בטוחים בזיהויו הסוג ושהם הושפעו מכך שהרופא אמר שזו סיאת איביזה.

לאחר שבחנתי, בקפדנות ובזהירות, את הודעות נוסעי האמבולנס ואת עדויותיהם בפניי, השתכנעתי, כאמור, כי כולם זיהו את **צבע** הרכב וכי הרופא זיהה, בוודאות, שמדובר ברכב מסוג סיאת איביזה.

63. עו"ד כרמל טען, כי מטרת עדויותיהם של נוסעי האמבולנס הייתה לכסות על התנהגותם הבלתי ראויה של הנהג ושל הרופא שישב לצדו, "עת החליטו להפקיר פצוע אזרח ישראלי בצד הדרך, על פני פינוי לוחמים סוריים שלא נשקפה סכנה לחייהם לבית החולים".

לפיכך, לטענתו, יש לראות את עדויות נוסעי האמבולנס, כעדות אחת והוא נסמך, בעניין זה, על ע"פ 127/62 מרסל בן בסט נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד טז(2) 1373, 1376 (17/6/1962) (להלן: "עניין בן בסט") שם נאמר, כי כאשר "... באים בני משפחה אחת להעיד, כולם בלשון אחת, נגד יריבו בדין של אחד מהם, שומה על בית-המשפט להזהיר עצמו הזהר היטב, שמא עדותם של אלה אינה אלא עדות קרובים מלומדה, אשר נובעת מקשר שקשרו ביניהם זה כדי לעזור לזה בריבו. מקום שיש בלב בית-המשפט ספק קל שבקלים פן אמנם קיים חשש כאמור, יצדק בית-המשפט אם יראה בעדויות ההם עדות אחד בלבד".

64. אלא, שהלכת בן בסט היא הלכה ישנה, אשר היקפה וגבולותיה הובהרו בפסיקה שניתנה לאחריה; עוד בע"פ 564/78 פאוזי שחאדה נ' היועץ המשפטי לממשלה, לג (3) 77 (20/6/1979) הובהר, כי דברי השופט ח' כהן בעניין בן בסט "כבר בוארו על ידי הנשיא (אגרנט) בע"פ 143/74 אורי מזרחי, ו- 2 אח' נגד מדינת ישראל, פ"ד כט(2) 238, בע' 241, לאמור שאין לראות עדויות של מספר קרובי משפחה כאילו העיד רק עד אחד, אלא בית המשפט יכול לראות כמה עדויות כאלה כתומכות זו בזו, אך יש לשקול עדויות כאלה תמיד 'בזהירות מירבית'".

בע"פ 611/80 מטוסיאן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 85, 112-113. (14/7/1981) הובהר, כי אין לקבוע עמדה על פי סיווג אוטומטי של העדויות, אלא יש להתייחס לכל מקרה לגופו וכי "הדברים מתייחסים, בדרך כלל,

למקרים בהם קרובי משפחה באים ומעידים בלב אחד ובכיוון אחד, אחרי שהיו להם ההזדמנותוהסיפק לארגן את דבריהם ולהידבר ביניהם. אך מובן הוא, כי בהעדר ראיות מיוחדות חייב בית המשפט להיותזהיר במיוחד, כאשר קרובים מתנבאים בסגנון אחד ותומכים זה בדברי זה, כי ההנחה היא, שהם מבקשים לתמוך בגירסת בן משפחתם. אולם, כאשר העדות בבית המשפט זהה בתוכנה להודעה, שנמסרה במשטרה עוד לפני שנוצרה לעדים ההזדמנות להידבר זה עם זה ולהכין גרסה מתואמת, הרי אין, לכאורה, סיבה סבירה להתעלם מתוכנה של העדות ולראות בה רק חזרה כפשוטה על דברי הקרוב, אשר גירסתו מתחזקת בדרך זו. כל מקרה צריך להיבחן לאור נסיבותיו (ע"פ 23/77 [23] הנ"ל, בעמ' 824 מול האות ו), והזהירות, המתחייבת במערכת נסיבות כגון זו, אינה באה במקום בחינה עניינית של העדות. אין להסתפק בסיווג אוטומאטי של עדויות לפי מעמדן המשפחתי של מוסריהן ולפסול ערכה של עדות אך ורק בשל זהות העד או העדה".

65. בענייננו, לאחר שבחנתי את הראיות בקפידה, השתכנעתי כי עדויות נוסעי האמבולנס בדבר ההתקהלות בחורפיש ואשר אירע במהלכה, המרדף, המחסום וכן נסיבות הפגיעה בנאשם 2 הן עדויות אמת. כאמור - עדויות אלה נתמכות בראיות נוספות ויש להצטער על ההאשמה כה קשה שהוטחה בנוסעי האמבולנס, ללא כל בסיס לכך. גם אם ניתן לסבור, כי ההחלטה להמשיך בנסיעה, לאחר הפגיעה בנאשם 2 הייתה שגויה (ואינני קובעת כך) אין לי כל ספק שהעדויות שמסרו נוסעי האמבולנס היו עדויות אמת וכי הן לא נמסרו במטרה הנטענת על ידי ההגנה.

בהקשר זה, לא למותר להזכיר, כי הרופא דיווח על הפגיעה **מיד כאשר אירעה**, אמבולנס של מד"א הוזעק מיד למקום ונאשם 2 קיבל טיפול. כן לא למותר לציין, שוב, כי הרופא העריך שהפגיעה שנפגע נאשם 2 איננה מסכנת חיים (והערכה זו התבררה כנכונה) וכי, לעומת זאת, חשש לעצור את האמבולנס פן יבולע להם (לנוסעי האמבולנס, לרבות הפצועים) על ידי רודפיהם. נוכח התנהלות המתקהלים והרודפים, עד אותו שלב, היה זה חשש מבוסס בהחלט.

ההודעות שנמסרו על ידי נוסעי האמבולנס, בליל האירוע, הן עדויות קצרות וראשוניות ולאחר מכן מסרו הודעות מפורטות. אין מדובר בגרסאות מתפתחות, כטענת ההגנה, אלא בפירוט שנמסר על ידם, בתשובה לשאלות שנשאלו בהודעותיהם הנוספות.

גרסאות הנאשמים

66. כאמור, שני הנאשמים מכחישים שהתנהל מרדף אחר האמבולנס ושניהם טוענים כי הם נסעו אחר האמבולנס באופן תמים ביותר. נאשם 1 טוען שהוא עשה זאת מתוך סקרנות ואילו נאשם 2 טוען שעשה זאת על מנת להרגיע את הרוחות.

שניהם ראו בכיכר אנשים, אך לא ראו שום דבר חריג - לא אנשים רעולי פנים, לא מקלות אבנים או חפצים, לא פעולות נגד האמבולנס ולא הפרעה לאמבולנס לנסוע ולהמשיך בדרכו.

לא האמנתי לעדויותיהם ולגרסאותיהם. ניכר היה שהם "בנו" לעצמם גרסאות. בדבריהם רב היה הנסתר על הגלוי ובנושאים המהותיים היו גרסאותיהם מנוגדות לראיות שאינן יכולות להיות שנויות במחלוקת.

67. בזמן האירוע היה נאשם 2 כבן 21 שנים. תחילה היה עצמאי, לאחר מכן עבד כשכיר בחנות טלפונים וכיום הוא סטודנט לכלכלה וניהול במכללת צפת.

אין מחלוקת, וכך נאשם 1 גם העיד, כי יש לו סיאט איביזה צהובה, 2 דלתות וכי בליל האירוע הוא נסע בה אחרי האמבולנס, אלא שכאמור, הוא טען שהוא עשה זאת רק "**מתוך סקרנות וטיפשות של ילד בן 21**".

68. מנאשם 1 נגבו 7 הודעות, בתאריכים 23/6/15; 28/6/15; 30/6/15; 1/7/15; 6/7/15; 9/7/15; 27/7/15. בחקירה הראשונה הוא מסר גרסה ולאחר מכן, בכל החקירות, הוא שמר על זכות השתיקה "באופן מלא ומוחלט" כלשונו ולא ענה אף לא על שאלה אחת (למעט חזרה תמציתית בתחילת הודעתו השנייה על מה שאמר בראשונה).

בבית המשפט הסביר, תחילה, שהוא נהג כך "**מתוך מטרה לא לפגוע באף בן כפר ובמיוחד בחבר הכי טוב שלי, סאלח עאמר**" (שהוא גם בן דודו) ועוד אנשים מהכפר, וכן לפי עצת עורך דינו. לדבריו, הוא האמין שלא יאשימו אותו במה שלא עשה.

69. כאמור, בחקירתו הראשונה במשטרה, שנערכה ביום 23/6/15 בשעה 21:35 (ת/1 ותמליל ת/1ב), הודה נאשם 1 שהוא נסע אחרי האמבולנס ברכבו, מסוג איביזה בצבע צהוב. לטענתו, באותו לילה, לפני האירוע, הוא היה ביחד עם עאמר, שהוא חברו וקרוב משפחתו וכאשר הגיע לביתו שמע צעקות. הוא ראה בכיכר אנשים מתקהלים ורכב צבאי. אנשים אמרו לעלות לרכב ולנסוע אחרי הרכב הצבאי, לרדוף אחריו והוא נסע אחרי הרכבים שנסעו אחרי האמבולנס (ת/1ב עמ' 4 ש' 32-34 ועמ' 7 ש' 10-16).

70. עדותו בפניי הייתה רצופה אמירות שמטרתן לשכנעני כי נסיעתו אחרי האמבולנס הייתה תמימה וכי הוא לא גרם לסיכון כלשהו. אלא שדבריו אינם עולים בקנה אחד, לא רק עם עדויות נוסעי האמבולנס, אלא גם עם ראיות אחרות שהובאו בפניי, ולא ניתן להאמין לדבריו.

כך, למשל, אמר נאשם 1, כי רק כאשר הוא הגיע בחזרה לכפר הוא הבין שמדובר באמבולנס שהסיע פצועים מג'בהת-אל-נוסרה.

נוכח ההתרחשויות, כפי שתוארו לעיל, טענה זו כלל איננה מתקבלת על הדעת והיא גם אינה עולה בקנה אחד עם שאר הראיות, לרבות עדותו של נאשם 2, אשר העיד, כי עוד כשהיה במרפסת ביתו הוא שמע צעקות "**ג'אבת אל נוסרה**" וקִישר אותן לאמבולנס "**כי זה דבר ידוע בכפר**". נאשם 2 גם הודה שהוא הבין שמדובר באמבולנס צבאי וידע מה הוא מביא וכשהרכבים התחילו לנסוע אחרי האמבולנס הוא ידע שהנסיעה היא בעקבות אמבולנס שמוביל פצועים סורים.

גם אם אקבל את גרסתו של נאשם 1, לפיה הוא היה בכיכר זמן קצר בלבד, הרי לפי דבריו בפניי, הוא ראה את נאשם 2 עולה לרכבו של עאמר. נוכח כך ונוכח תיאור האירוע בכיכר על ידי נוסעי האמבולנס (שנמצא אמין בעיני), בשום פנים ואופן לא ייתכן שהוא לא היה ער למה שקורה בכיכר, לרבות הסיבה לכך. גם התנהגותו לאחר מכן (כפי שתוארה לעיל) סותרת את דבריו הנ"ל.

71. בהתאם לקו הגנה זה הוסיף וטען נאשם 1, בעדותו לפניי, כי רק "אחרי שהוא נסע אחרי הרכב הגדול", הוא הבין שמדובר ברכב צבאי (עמ' 164 לפרו').

עדותו זו סותרת את דבריו בחקירתו הראשונה, שם אמר שבהיותו בכניסה לביתו הוא שמע צעקות, הוא הסתכל וראה אנשים מתקהלים וראה רכב צבאי (ת/ב עמ' 4 שו' 9-1). בנוסף - כאמור, דברם אלה כלל אינם מתקבלים על הדעת ונוכח הראיות שהובאו בפניי אין לי ספק שאין בהם כל אמת.

מתמונות האמבולנס (ת/20) עולה, שלא ניתן שלא לראות מיד, שמדובר ברכב צבאי ואף ניתן לזהות, בקלות, שמדובר באמבולנס, זאת - הן לפי צורתו, הן לפי צבעו והן לפי הסמלים שעליו והפנסים המצויים בחלקו העליון. מדובר ברכב גבוה במיוחד, אשר ניתן לראותו ולזהותו, גם כאשר הוא מוקף במתקהלים.

72. נאשם 1 גם טען, בפניי, שהוא איננו מכיר איש מהמתקהלים, למעט סאלח. לדבריו, הוא איננו רוצה לומר שמות של מי שהוא "לא סגור על הזהות שלו" והוא לא בקשר עם "אנשים עבריינים כאלה". לא ייתכן שנאשם 1, שהוא תושב חורפיש, אינו מכיר איש מהמתקהלים, אשר אין חולק שהיו, בעיקר, צעירים. לבסוף, אחרי חקירה בעניין זה ובניסיון לשוות לדבריו סבירות כלשהי, אישר נאשם 1 שהוא מכיר אנשים "ממעגל חיצוני יותר", אבל טען שהוא אינו רוצה לסבך אותם. הוא לא יכול היה להסביר במה היה מסבך אותם, אם הם, כמוהו, היו שם באופן תמים.

לא ייתכן שנאשם 1 לא ידע היטב שמדובר באמבולנס צבאי שמעביר פצועים מסוריה; לא ייתכן שהוא לא ראה את ההתקהלות; לא ראה את האנשים רעולי הפנים; לא ראה ולא שמע שזורקים חפצים על האמבולנס; לא הכיר איש מהמתקהלים (למעט עאמר, כמובן) וכו'. אינני מאמינה לדבריו אלה ואף לא לטענתו לפיה נסיעתו אחר האמבולנס הייתה תמימה - מעשה של שטות, כדבריו.

73. לדבריו, רק לאחר שהרכב הצבאי דרס את נאשם 2 הוא התחיל במרדף אחריו. "הרכב הצבאי" החל לסטות לעברו, אך בסופו של דבר הוא עקף אותו וכאשר הגיע לאגם הוא עצר בצד, ראה אנשי משמר הגבול, דיווח להם מה קרה וחזר (ת/ב עמ' 5 שו' 1-28 ועמ' 8 שו' 4-28). על גרסה זו, לפיה הוא עקף את האמבולנס רק לאחר הפגיעה, זיהה אנשי משמר הגבול, דיווח להם על הפגיעה וחזר למקום התאונה, הוא חזר גם בבית המשפט. (עמ' 161 שו' 8-9). לטענתו, הוא לא סיכן את הרכב הצבאי, אלא להיפך - הרכב הצבאי סיכן את חייו שלו (ת/ב עמ' 5 שו' 5 ושו' 32-33).

74. בעדותו בבית המשפט הקפיד נאשם 1 לטעון שהוא נסע אחרי האמבולנס ולא רדף אחריו, כפי שנכתב על ידי החוקר בהודעתו הראשונה. לטענת עו"ד כרמל, החוקר השתמש, ראשון, במילה זו, תוך שהוא תרגם לא נכון את דברי

נאשם 1, שאמר: "**בואו אחרינו בואו אחרינו**" (ת/ב עמ' 4 שו' 22-23) ואילו החוקר כתב, בהודעה הכתובה, את המילה "**תרדפו**" (ת/1 עמ' 2 שו' 8).

בהתאם לכך טען נאשם 1, בעדותו בפניי, כי כאשר הוא אמר בחקירה הראשונה שהאנשים אמרו להם לעלות לרכב ולרדוף אחרי הרכב הצבאי, הוא לא הבין את משמעות המילה "**תרדפו**" והסביר שהוא התכוון שאמרו להם **לנסוע** אחרי (עמ' 169 משו' 29 עד עמ' 170 שו' 8). בהמשך אמר: "**אני נסעתי, לא רדפתי. מה שעשו אנשים אחרים, לא יודע למה התכוונו מבחינת הנסיעה וגם מבחינת אם לפגוע או לנסות לעצור. מה שאני יודע זה שהגעתי מתוך סקרנות וטמטום**" (עמ' 175 שו' 8-10).

אין לי ספק שטענת נאשם 1 (בעמ' 170 לפרו' שו' 5-8) שהוא לא הבין את המילה "**לרדוף**" - מילה אשר גלומה בה **הכוונה** שבנסיעה אחרי האמבולנס - איננה אמת ואין לי ספק שהיא נולדה לצורך המשפט.

נאשם 1 עצמו השתמש במילים מהשורש "ר.ד.ף", כבר באסמכתא לכליאה (ת/18), אשר הוגשה בהסכמה, ללא חקירה, שם אמר: "**אמרתי לו בחקירה, אני לא מודה בכלום. ראיתי התקהלות ואמרו לי לרדוף אחרי, אז רדפתי**". לא נעלם מעיניי, שהאסמכתא מולאה לאחר חקירתו הראשונה, אולם לולא הכיר את המילה, לא היה משתמש בה. בנוסף, נאשם 1 עשה שימוש במילה זו (על הטיותיה השונות) מספר פעמים רב, הן בחקירתו הראשונה והן בעדותו בפניי וברור שהוא יודע את משמעותה. לכן, גם אם החוקר היה הראשון שעשה שימוש במילה זו (ת/1 עמ' 13 שו' 15) אין לכך כל משמעות.

בהקשר זה יש להדגיש, כי נאשם 1 הוא בחור משכיל, אשר שירת בצבא, בגבעתי, שהייתה לו (על פי עדותו הוא) חברה משלו וכיום הוא סטודנט לכלכלה וניהול במכללת צפת. מעדותו בבית המשפט התרשמתי שהשפה העברית שגורה **היטב** בפיו. אינני מאמינה לדבריו לפיהם "בזמנו", העברית שלו לא הייתה טובה כפי שהיא היום ואין לי שמץ של ספק שגם כשהוא נחקר הוא הכיר היטב את המילה "לרדוף", שהיא מילה פשוטה ונפוצה בחיי יום-יום.

75. טענתו בדבר נסיעה רגילה, סותרת גם את גרסתו שלו עצמו, לפיה הוא החל בנסיעה אחרי האמבולנס, לאחר רכבים אחרים שהחלו בנסיעה לפניו, ובסופו של דבר הוא נסע ממש אחרי האמבולנס, ללא שרכבים אחרים מפרידים בינו לבין האמבולנס.

העובדה שנאשם 1 "הדביק" את הרכבים שיצאו לפניו מהכיכר ועקף את כולם, במיוחד שעה שהאמבולנס נסע במהירות ובאופן הנראה בסרטון שהורד מהפלאפון שלו (ת/35א) מצביעה, כאלף עדים, על כך שהוא לא נסע נסיעה תמימה מתוך סקרנות. ואמנם, נאשם 1 התקשה להסביר מדוע עקף את כל הרכבים שהיו לפניו עד שנסע ממש מאחורי האמבולנס. ההסבר שנתן לכך - שהאיביזה הייתה חדשה והוא התלהב ויכול להיות שנסע מהר (עמ' 177 שו' 22-25) לאו הסבר הוא.

76. בניסיון לשכנעני, כי ייתכן שהרופא והנהג ראו את האיביזה האפורה של עאמר ובטעות חשבו שזו האיביזה

הצהובה, טען נאשם 1 בעדותו בפניי, כי הוא זיהה בכיכר את עאמר ואת הרכב שלו - איביזה אפורה. זאת - בניגוד לדבריו במשטרה לפיהם הוא לא זיהה איש.

בבית המשפט העיד כי, כשהוא ירד לכיכר הוא ראה את חברו הטוב סאלח (הוא עאמר), עם הרכב שלו סיאט איביזה אפורה, 4 דלתות (להלן: "**האיביזה האפורה**"). לדבריו, הוא ראה את נאשם 2 ועוד שני אנשים שהוא "**עד היום עדיין לא סגור על זהותם**" (עמ' 166 לפרו' שו' 20-21), עולים לרכבו של עמאר ונוסעים אחרי האמבולנס. בשלב כלשהוא הוא ראה שעאמר עקף את האמבולנס ולאחר מכן ראה, בעיניו, את נאשם 2 נדרס. כשחזר למקום התאונה הוא ראה את הרכב של עאמר עומד על שול הכביש, מצד ימין. כלומר - לא על הכביש (עמ' 181 לפרו' שו' 18-19).

77. מעניין לציין, שבצירוף מקרים מופלא ביותר, ראה נאשם 1 אך ורק, ובדיוק, את הדברים החשובים להגנתו ולא ראה ולא זיהה שום דבר אחר. הוא בדיוק ראה את נאשם 2 ואחרים נכנסים לרכב של סאלח, בדיוק ראה אותם עוקפים את האמבולנס [לאחר שבמשטרה טען שהוא לא ראה את עאמר במרדף וראה אותו ליד השיח הפצוע, לאחר שחזר מהאגם (ת/1ב עמ' 7 שו' 32-37)] ובדיוק הוא עצמו נסע ממש מאחורי האמבולנס בעת התאונה וראה את נאשם 2 נדרס (אמירה שהיא חיונית לטענתו שלא רכבו עמד במחסום).

שאר הפרטים נעלמו, בדרך פלא, מראייתו או מזיכרונו - הוא איננו זוכר מיהם החברים עמם בילה בליל האירוע, לפני האירוע, מלבד עאמר (לדבריו, הוא זוכר את עאמר "כי זה שייך לאירוע"); הוא אינו יודע מיהם האנשים האחרים שעלו לרכב של עאמר ביחד עם נאשם 2; הוא איננו יודע, מי עוד היה בכיכר (עמ' 166, שו' 9-7); הוא לא ראה אנשים שפניהם מכוסים בבנדנות (עמ' 165, שו' 31-32, עמ' 166 שו' 6-1); הוא לא ראה שהמתקבלים לא נתנו לאמבולנס לנסוע ושזרקו עליו חפצים, אבנים ומקלות (עמ' 169, שו' 18-21); הוא ראה את הפגיעה בנאשם 2 ושהוא נפגע מהצד הימני של האמבולנס, אך לא ראה היכן עמד נאשם 2 כאשר נפגע (עמ' 177, שו' 18-29).

78. גרסתו של נאשם 1 לגבי האופן בו הוא ראה את התאונה היא, בבירור, גרסה שקרית. לאשר נאמר לעיל, בעניין זיהוי הרכב הצהוב/האיביזה הצהובה במחסום, על ידי הרופא והנהג, יש להוסיף שלוש הערות;

ראשית - על פי **גרסתו הוא**, לא ייתכן שהוא ראה את הפגיעה, שכן לשאלת עו"ד פארס (עמ' 161 שו' 20-21) אישר נאשם 1, שהוא נסע קצת משמאל ומשם הוא ראה את הפגיעה של האמבולנס בנאשם 2. אולם, נראה שסיטואציה כזו איננה יכולה להתרחש; אם נאשם 1 נסע מאחורי האמבולנס, קצת מצד שמאל, ונאשם 2 נפגע מהפינה הימנית הקדמית של האמבולנס (בוודאי אם נאשם 2 עמד בשול הימני, אבל גם אם הוא עמד על הכביש) כיצד האמבולנס הגדול לא הסתיר את הפגיעה מעיניו של נאשם 1?

בהקשר לכך אציין, כי מעדותו של נאשם 1 בפני עולה אישור, אם כי משתמע, לכך שהייתה חסימה על הכביש ושנאשם 2 לא עמד על השול הימני. אביא את הדברים, כלשונם:

ש. תסכים איתי שבאותו שלב שהאמבולנס פוגע בשייח, האמבולנס מנסה לחמוק

מהאנשים שעומדים על הכביש וביניהם השייח וברגע האחרון בלי שהוא הצליח הוא פוגע בשייח בפינה הימנית באמצע הכביש.

ת. לא ראיתי את הצורה של החסימה, רק ראיתי שפגע בשייח ושהשייח עף. זה מה שראיתי". (עמ' 177 לפרו' שו' 22-25).

בנוסף, נאשם 1 אמר בחקירתו הראשונה, ש"היו אנשים עומדים וראיתי אותו דורס את השיח" (ת/ב עמ' 5 שו' 7-9). אמנם, הוא לא ציין היכן עמדו האנשים או היכן עמד נאשם 2, אך הוא אמר שכתוצאה מהפגיעה נאשם 2 עף ימינה, לכיוון השוליים (עמ' 177 לפרו' שו' 27). מדבריו אלה, לפיהם נאשם 2 עף לכיוון השוליים, עולה שהוא לא עמד על השוליים.

שנית - נאשם 1 אמר בעדותו בפניי שלקח הרבה זמן עד שהצליח לצאת מאזור הכיכר ולהצטרף לשיירה (עמ' 176, שו' 24-25). לפניו היו 6-7 רכבים והוא עקף אותם עד שנסע אחרי האמבולנס. לפעמים הוא היה הראשון אחרי האמבולנס, לפעמים שני, לפעמים שלישי (עמ' 176, שו' 14-15 ו-25-26). בשלב האחרון, דווקא בזמן הפגיעה, הוא היה הראשון. הוא נסע ממש אחרי האמבולנס וראה את האמבולנס פוגע בנאשם 2 "ממש לפני העיניים שלו". אז הוא עקף את האמבולנס והחל במרדף אחריו (עמ' 176, שו' 18-19).

אלא, שעדותו אינה עולה בקנה אחד עם עדותו של פאנדי עאמר (להלן: "פאנדי") שהובא על ידי נאשם 1 כעד הגנה, ואשר אמר שבעת הפגיעה הוא היה ראשון אחרי האמבולנס (ת/58 שו' 7-11 וכן עמ' 205 לפרו' שו' 4-9 ועמ' 209 לפרו' שו' 21-22).

שלישית - נאשם 1 ניסה "להרחיק" את מקום פגישתו עם אנשי משמר הגבול, כך שיתאים לגרסתו לפיה, רכבו לא חסם את הכביש אלא רדף אחרי האמבולנס, לאחר הפגיעה. לדבריו, הוא לא נסע הרבה, אחרי שעקף את האמבולנס - "דקה שתי דקות מקסימום", עד שהוא פגש אותם באגם מונטפורט ולא בצוריאל (עמ' 172 שו' 6-9 וכן ת/1ב עמ' 5 שו' 26-30).

דבריו לגבי המקום בו פגש את אנשי משמר הגבול נסתרים בעדותו של אחד מהם - דבאח (שנזכר לעיל), אשר היה בליל האירוע בתפקיד. דבאח אמר, בהודעתו למשטרה מיום 26/6/15 (ת/57) כי הוא פגש את נאשם 1 ליד הכניסה למושב צוריאל, במקום בו שכב הפצוע.

לשאלת החוקר השיב העד שהוא פגש את נאשם 1 "באותו לילה ליד הכניסה למושב צוריאל, איפה שראיתי את יוסף שרוף שכוב על הרצפה והוא אמר לי שרכב צבאי פגע ביוסף שרוף" (ת/57 עמ' 2 שו' 7-10). לא ניתן לטעות בהבנת דבריו אלה.

מעדותו של דבאח בבית המשפט ניכר היה שהוא חפץ לסייע לנאשם 1. בניגוד לדבריו הברורים בהודעתו ת/57, לגבי המקום בו הוא פגש בנאשם 1, בעדותו בפניי הוא עירפל חלק מתשובותיו לשאלות הסנגור בעניין זה. עם זאת,

בסופו של דבר אישר העד את דבריו במשטרה, אם כי עדיין ניסה קצת "להגמיש" אותם באמרו שהוא פגש את נאשם 1 "באזור" בו נאשם 2 שכב על הרצפה (עמ' 155 לפרו' שו' 20-22). כן אישר שסמוך לאירוע הוא זכר את הדברים טוב יותר.

79. סומכת אני על אשר אמר העד בהודעתו במשטרה. עוד אציין, כי אגם מונטפורט מרוחק מצומת צוריאל מספר דקות נסיעה - הרבה יותר מדקה-שתיים, כך שלא ייתכן שנאשם 1 נסע דקה-שתיים ופגש את שוטרי משמר הגבול בצומת אגם מונטפורט, כטענתו.

בניגוד לטענת ההגנה, אינני סבורה שהיה צורך לחקור גם את השוטר שהיה עם דבאח ברכב המשטרתי, שכן עדותו של דבאח במשטרה הייתה ברורה, היא לא הותירה מקום לפרשנויות ולא הייתה כל סיבה שלא לקבלה.

פרטי גרסת נאשם 2

80. נאשם 2, כבן 56, נפגע על ידי האמבולנס. הוא אושפז בבית החולים ובשל מצבו נגבתה ממנו הודעה ראשונה רק ביום 5/7/15. נגבו ממנו 3 הודעות, בתאריכים 5/7/15 (ת/7), דיסק **ת/7א** ותמליל **ת/7ב**; 8/7/15 (ת/8), דיסק **ת/8א** ותמליל **ת/8ב**; 9/7/15 (ת/9), דיסק **ת/9א** ותמליל **ת/9ב**).

בחקירתו הראשונה (וכן בעדותו בפניי) סיפר נאשם 2 שהוא מנהיג רוחני וידוע כאדם שמשליט סדר. בליל האירוע הוא ישב עם אשתו במרפסת ביתו, הקרוב לכביש הראשי של חורפיש ושמע צעקות. הוא התקשר לשכנו בשם עבדאללה ושניהם רצו לכיוון "**הצעירים**". הוא ראה ש"**צעירים התחילו לדהור**". באו כמה רכבים שהוא מכיר אותם פחות או יותר, אך הוא עלה לרכב עם מישהו שהוא איננו מכיר (**ת/7ב** עמ' 7 שו' 20-34).

לדבריו, כשהוא שעלה לרכב הוא כבר הבין, פחות או יותר, את התמונה ולכן אמר לנהג שיעזור לו למנוע מהצעירים "**לרדוף לשום מקום**" (**ת/8ב** עמ' 12 שו' 10-13).

81. גם נאשם 2 לקה בחוסר יכולת לזהות אנשים. למרות שהוא גר בכפר כעשר שנים ועוסק, לדבריו, בהשלטת סדר ובהשכנת שלום, הוא אינו יכול לזהות ולו אדם אחד מהאנשים שהיו בכיכר, מאלה שנסעו עמו ברכב, לרבות הנהג ומאלה שעמדו עמו (לטענתו) בשול הכביש לפני הפגיעה. בנוסף לקה הוא בחוסר יכולת לזהות רכבים או צבעים.

טענתו לפיה הוא גר בחורפיש רק כעשר שנים, איננה מסבירה כיצד הוא איננו יכול לזהות איש. זאת - דווקא אם הוא עוסק בהשלטת סדר. הסברו, לפיו הוא אינו מכיר את הצעירים, מעורר תמיהות, שכן מן המפורסמות הוא שדווקא הצעירים מפרים יותר את הסדר מאשר מבוגרים (כפי שאירע גם במקרה זה - בו, לגרסת נאשם 2 עצמו, מי שהיו במקום היו צעירים).

82. זאת ועוד - נאשם 2 טען שהוא השאיר את משקפיו בביתו ובלעדיהם הוא בקושי רואה. טענה זו לא נתמכה בכל ראייה אובייקטיבית, על אף שניתן להביא ראיה בדבר יכולתו של אדם לראות ללא משקפיו.

גם הטענה לפיה אדם שבקושי רואה, יוצא מביתו, הולך בשביל אל הכביש, עובר מדרגות והולך 100-150 מ' לכיכר הסמוכה לביתו (הכול לפי תיאורו הוא) ועושה כל זאת ללא משקפיו, איננה מעוררת אמון. תשובתו "**באותה דקה לא חושבים**" איננה תשובה, מאחר שמדובר בפעולה אינסטינקטיבית, אצל אדם שראיתו כל כך חלשה. לא רק זאת, אלא שאפילו את אשתו שישבה עמו במרפסת בעת שנשמעו הצעקות מהכיכר, הוא לא הביא להעיד בעניין זה. מכל מקום - בוודאי שצבע של רכב אליו אדם עולה לפני האנשים עמם אדם נוסע ברכב, ניתן לזהות גם ללא משקפיים.

כידוע, הימנעות נאשם מלהביא ראיה, לטובתו, אשר היה באפשרותו להביאה, ללא שניתן על ידו הסבר סביר להימנעות זו, יוצרת הנחה לפיה אילו הובאה הראיה האמורה, היה בה כדי לתמוך דווקא בעמדת התביעה ולא בעמדתו של הנאשם, או שהיה בה כדי להזיק לעמדתו של הנאשם, שאחרת - היה מביאה. ראו למשל: ע"פ 437/82 אבו נ' מדינת ישראל (06/04/1983), בעמ' 98-97; ע"פ 277/81 הפלוני נ' מדינת ישראל, (26/03/1984) בעמ' 386; ע"פ 11331/03 משה קיס נגד מדינת ישראל (8/1/2004); ע"פ 2333/07 - שלמה תענך נ' מדינת ישראל (12/7/2010); ע"פ 5986/08 כחלון נ' מדינת ישראל (10/11/2008).

83. דבריו באשר לזיהוי האנשים בכלל והנהג בפרט, היו חמקמקים. לטענתו, הוא מכיר צעירים בפנים אך לא בשמם (**ת/8** עמ' 11 שו' 30-35). הוא מכיר רק את עבדאללה סלאמה (**ת/7** עמ' 13 שו' 37-39 ועמ' 18 שו' 13-4). אם יראה את הנהג יוכל לזהות אותו לפי פניו (**ת/8** עמ' 15 שו' 12-13). הוא שחרחר בן 28-29 (**ת/8** עמ' 15 שו' 21-25). הוא מכיר את משפחת סאלח, זו משפחה גדולה, לדבריו, יכול להיות שהיה עם עאמר ברכב, לא יודע אם זה הוא, אולי כן (**ת/8** עמ' 17, שו' 30-38).

גם כאשר, בחקירתו השלישית (**ת/9**) הוצגה בפניו תמונתו של סאלח עאמר והוא נשאל אם הוא מזהה אותו, הוא התחמק ממתן תשובה ברורה והשיב: מוכר אבל לא יודע. יכול להיות (**ת/9** סוף עמ' 5 תחילת עמ' 6). כשנשאל אם עאמר השתתף באירוע בחורפיש השיב: "**אני לא זוכר כלום. אני לא יודע... זה בלילה ואני לא יכול לזהות כי זה בלילה, חושך**" (**ת/9** עמ' 3 שו' 18-22). לדבריו, ברכב בו נסע היה בחור נוסף, חוץ ממנו ומהנהג (**ת/9** עמ' 4 שו' 1-17)

והנה, על אף דבריו הנ"ל, בעדותו בבית המשפט אמר באופן נחרץ, שהוא הכיר את עאמר רק בבית המשפט ושהוא **לא** היה אתו ברכב. יש לתמוה תמיהה רבה; הכיצד במשטרה, תוך שהוא מביט בתמונתו של עאמר, הוא אמר שהוא מוכר לו ושיכול להיות שהוא נסע עמו ברכב אך הוא אינו יכול לזהות כי היה חושך, ואילו בבית המשפט הוא ידע לומר בוודאות שהוא לא היה עם עאמר ברכב?

כאשר הוצג בפניו מוצג **נ/10**, ממנו עולה, לכאורה, שהוא נסע ברכבו של עאמר, אמר נאשם 2: "**יש צעירים שאוהבים להתנאות כאילו הם מכירים אותי**". כפי שנראה בהמשך, תשובה זו זהה להסבר שנתן עאמר למסרון שכתב

לארוסתו (נ/10).

84. נאשם 2 גם התחמק מלומר באיזה רכב הוא נסע (ת/7ב' עמ' 8 שו' 25-37) וטען שאת סוג הרכב ואף את צבעו, או כמה דלתות היו בו, הוא אינו זוכר (ת/7ב, עמ' 9 שו' 30-35; ת/9ב עמ' 4 שו' 22-23). בחקירתו השנייה אמר שצבע הרכב "חום כזה, חום משהו כזה" (ת/8ב עמ' 15 שו' 18-20). לדבריו: "יש לי רכב כבר 10 שנים ואני לא יודע מה הצבע שלו". עוד אמר, כי: "צהוב זה צבע בולט הרכב לא היה בצבע צהוב". (עמ' 185 לפרו' שו' 26).

85. באשר למרדף אישר נאשם 2, במשטרה, כי במהלך הנסיעה הם עקפו כמה רכבים, על מנת להגיע לרכב הראשון (ת/8ב עמ' 3 שו' 35-38), אך טען שאיננו יודע כמה רכבים רדפו אחרי האמבולנס (ת/7ב עמ' 18 שו' 25-27). הוא גם לא ראה שהאמבולנס נוסע בצורה חריגה.

בבית המשפט אמר, תחילה, שהרכב בו הוא נסע, נסע כרגיל, לא יודע באיזו מהירות. בהמשך, כאשר שנשאל אם הוא מבין שזו לא יכולה הייתה להיות נסיעה רגילה, השיב במילים מינוריות ואמר: "יכול להיות שהנהג שהייתי אתו נסע קצת במהירות. האמבולנס נסע 70, 80. בטוח שהבחור שהייתי אתו נסע בצורה לא איטית. זה רק ככה יכול להיות. אני תוך כדי שבן אדם מתמקד בדבר מסוים יש הרבה דברים מסביב שהוא נעלם מהראש שלו, אני התמקדתי בדבר, שהאירוע הזה יעבור בשלום, לא התייחסתי למהירות...". (עמ' 197, שו' 13-16).

86. נאשם 2 טען, שהיוזמה לעצור את הרכב בו נסע הייתה שלו. לדבריו (ת/8ב עמ' 1 שו' 12-13) כאשר הגיעו לנקודה מסוימת הם ראו רכב אזרחי "עומד שם בצומת", בצד ימין (ת/8ב עמ' 1 שו' 18-24) וכמה צעירים. הוא אמר לנהג עמו נסע, שיעצור בצד הדרך, ליד הרכב השני (ת/9ב עמ' 8 שו' 9-10). הוא איננו יודע של מי הרכב (ת/9ב עמ' 6 שו' 12-17; ת/9ב עמ' 7 שו' 29-39 ועמ' 8-9) או איזה סוג רכב זה היה. היה חושך (ת/9ב עמ' 8 שו' 20-22).

לטענתו, הוא הבין "שפה כל הבלאגן", עצר, ירד מהרכב, תפס את הצעיר בידיו והתחיל להזיז אותו מליד הכביש, "אז התחלתי להזיז ולהרגיע את האנשים...". הוא "ועוד מורה בית ספר" (ת/7ב' עמ' 8 שו' 1-2), התחילו "להזיז את הצעירים מהכביש" ותוך פחות מדקה או חצי דקה, האמבולנס סטה לשול הימני והוא נדרס (ת/8ב עמ' 12 שו' 17-30). הרכב צבאי סטה מהכביש הראשי לצד ימין והעיף אותו "איזה שני מטר...". (ת/7ב עמ' 8 שו' 8-9).

לא למותר לציין, כי נאשם 2 לא הביא להעיד את אותו מורה בית ספר, אשר עזר לו להרגיע את האנשים, כדבריו. גם הימנעותו מלהביא אדם זה, פועלת לרעתו.

87. נאשם 2 לא היה מסוגל להסביר איך, בנסיעה אחרי האמבולנס, הוא ביקש לעזור לצעירים (ת/7ב עמ' 11) ואף לא מה אותו צעיר ספציפי עשה, שהיה צריך להרגיע אותו (ת/8ב מעמ' 20 שו' 13 עד עמ' 21 שו' 21).

גם בבית המשפט לא יכול היה להסביר איך חשב לעזור ובסופו של דבר המציא תרחיש חדש, שכלל לא נשמע

עד כה ושלא נתמך ולו בשמץ של ראייה אחרת. ראוי להביא את הדברים, כלשונם:

- "ת. הנהג שהייתי ברכב שלו, אמר לי שאם שני רכבים עוברים, אמרתי לו ששיג את הצעירים כדי שימנע אירוע.
- ש. איך זה שתשיג אותם ותעבור את האמבולנס ימנע אירוע?
- ת. זה לפני שהגענו לאמבולנס, להשיג את האנשים ולמנוע מהם להגיע לאמבולנס. אפשר לסמן להם, אם היינו צמודים אליהם, אחד ליד השני, בכביש. הייתי אומר להם תרגעו.
- ש. אמרת את זה ? למי?
- ת. אני אמרתי תרגעו לאנשים שהיו ברכבים, תוך כדי נסיעה, היה רכב שהגעתי לידו אמרתי לו היי חברה תרגעו.
- ש. פתחת את החלון ואיך הם שמעו אותך ?
- ת. כן, פתחתי את החלון תוך כדי נסיעה.
- ש. ואמרת לנהג שנהג ברכב שיפסיק בנסיעה ויעצור בצד.
- ת. אמרתי לאחד הצעירים שהיו ברכב אחר שנסע מצד ימין שלנו".

מדובר בגרסה כבושה, בתרחיש דמיוני, שאין לו תמיכה בכל ראייה אחרת. אינני מאמינה לדבריו ואינני מקבלת את הסברו, לפיו הוא לא סיפר זאת קודם בגלל הכאבים שהיו לו.

88. גם בניסיון להסביר מדוע היה צריך להרגיע את הבחור, מסר נאשם 2 גרסה נוספת, כבושה גם היא, הכוללת פרטים חדשים, מהותיים. גרסה זו, כשלעצמה, איננה מתקבלת על הדעת וראוי להביא אף אותה, כלשונה:

- "ת. אני לא ראיתי שהייתה חסימה, אני ניסיתי להזיז את הבחור הוא היה אולי שתוי אפילו ואני ניסיתי להרגיע אותו.
- ש. מאיפה הגיע הבחור הזה ?
- ת. אני לא יודע מאיפה הוא הגיע למקום. כשראיתי את הבחור ויש שם ירידה, יכול להיות שהיה שם משהו. אבל את אחד הבחורים שניסה להתקרב לאמבולנס, לקלל, לדבר, לא יודע מה הייתה הכוונה, אבל היא לא הייתה טובה.
- ש. אבל כשאתה ניסית להזיז אותו או לפני שניסית להזיז אותו האמבולנס לא היה עדיין במקום, אז לאיזה אמבולנס הוא ניסה להתקרב.
- ת. אני הגעתי לפני האמבולנס, לא בהרבה זמן, זה היה עניין של שניות. כנראה אחד הבחורים שניסיתי להזיז, יכול להיות שהוא יצא לפני האמבולנס בכלל. אז כשהגענו עם הרכב למקום אמרתי לנהג שלפי האורות יש שם אנשים ושיעצור. ואז הוא עצר בצד. שום רכב לא היה בכביש.
- ש. איפה אתם עצרתם ?
- ת. בצד ימין של הכביש, גם.

- ש. וכשאתם עצרתם בצד ימין, כמה אנשים היו במקום, לא מהרכב שלכם.
- ת. שניים, זה שתפסתי והזזתי ואחד לידו.
- ש. איפה הם היו.
- ת. בדיוק ליד השוליים.
- ש. אתה יצאת מהרכב והנהג והאדם הנוסף יצאו מהרכב.
- ת. כן. סליחה, לא כולם יצאו מהרכב. אני מנסה להיזכר. הנהג המשיך עוד ועצר מצד ימין מחוץ לכביש, תוך כדי שאני מרגיע את הבחור.
- ש. והבחור הזה שאתה הרגעת, איפה הוא היה? באיזה מקום?
- ת. בשוליים, מצד ימין של הכביש, איפה שנדרסתי.
- ש. והבחור השני?
- ת. היה לידו. היה רגוע."
- ש. אם הבחור הבעייתי עמד בשוליים, ממה אתה צריך לתפוס אותו.
- ת. אני יודע מה היה שם, את לא היית. אני מכיר מה היה אמור להיות, אז בגלל זה החזקתי אותו. מספיק, צעיר בחושך, באמצע הלילה, מריח מאלכוהול.
- ש. מבין כל הצעירים שהיו שם, דווקא אתה צריך לתפוס אותו ולהחזיק אותו, מפני מה?
- ת. אני מונע. חושבים שהיה הולך להתפתח משהו, עם אדם שמקלל ומדבר שטויות".

זה המקום לציין, כי אחד מעדי התביעה - מורן סאלח (להלן: "מורן"), אשר ניכר היה בעדותו שהוא מנסה לסייע לנאשם 2, העיד כי לאחר שנאשם 2 נפגע הוא ניסה למרות הכאב "להשליט סדר במקום, להרגיע את הרוחות". אינני מאמינה לדברים אלה וסבורה אני שהוא אמר אותם בניסיון לתמוך בדבריו של הנאשם לפיהם הוא היה במקום על מנת להשליט סדר. לא רק שאיש מהעדים, לרבות הנאשמים, לא אמר זאת, אלא שהדברים סותרים את עדויות ההגנה, לרבות את עדותו של פאנדי, שנסע עם מורן באותו רכב. פאנדי אמר, שכאשר נאשם 2 נפל כתוצאה מהפגיעה, הוא היה בהלם. הוא "נכנס להלם, צעק שיזמינו לו אמבולנס" (ת/58 עמ' 1 שו' 12-13).

89. טענתו של נאשם 2 לפיה בעת שנפגע הוא עמד על השול הימני של הכביש - כמעט מטר מהכביש, מחוץ לקו הצהוב (ת/7 עמ' 6 שו' 6-7 ועמ' 11 שו' 9) עומדת בסתירה לא רק לעדותם של הרופא והנהג, אלא גם לנתונים העובדתיים שהוכחו בראיות.

גרסה זו מעוררת מספר תמיהות קשות, שלא ניתן להן הסבר מניח את הדעת; האחת - כיצד הפגיעה לא העיפה אותו למדרון הנמצא מעבר לשול (שרוחבו כ- 2.7 מ') אל המדרון; השנייה - אם לא היה מחסום על הכביש, מדוע סובב הנהג את ההגה ימינה (כטענתו של נאשם 2) עלה על השול ודרס אותו; השלישית - כיצד הנהג לא פגע גם בבחור אותו הוא תפס והרגיע ובבחור הנוסף שעמד לידם ואף לא בכלי הרכב שעמדו על השול, כפי שטוענים נאשם 2 ועדי ההגנה.

90. התמיהה הראשונה - עו"ד פארס טען, כי מהעובדה שאנשי מד"א מצאו את נאשם 2 בצד ימין של הכביש, ניתן להסיק שהוא נפגע בהיותו בצד ימין. לא ניתן לקבל טענה זו. למעשה, ההיפך הוא הנכון, שהרי לפי עדויות עדים אחרים, כולל נאשם 1, הוא עף ימינה.

אין חולק שנאשם 2 נפגע מהפינה הימנית קדמית של האמבולנס. מאחר שלפי עדות הבוחן, פגיעה כזו העיפה אותו ימינה, הרי אם הוא היה עומד בתוך השול, כטענתו, הוא היה עף למדרון.

נאשם 2 ניסה להסביר זאת באמרו, שהאמבולנס העיף אותו למעלה (עמ' 184 לפרו' שו' 21). אולם, הסבר זה סותר את עדות הבוחן אשר העיד כי פגיעה כזו מעיפה את הנפגע ימינה (עמ' 129 לפרו' שו' 4-6)

91. התמיהה השנייה - למעשה, גרסת ההגנה היא, כי ללא כל סיבה, במקום להמשיך ולנסוע על הכביש, שכן דבר לא הפריע לו לעשות כן, הסיט, לפתע, נהג האמבולנס את ההגה ימינה, עלה על השול הימני של הכביש, בו עמדו אנשים וכלי רכב ודרס את נאשם 2.

נאשם 2 לא יכול היה להסביר בשל מה - אם לא היה מחסום על הכביש ו"בכלל לא היה מישהו בכביש שמסכן את התנועה", כלשונו (עמ' 187 לפרו' שו' 30) ועל אף שהאמבולנס יכול היה לראות אותו ואת האנשים הנוספים שעמדו על השול (כפי שהעידו עדי ההגנה) סטה האמבולנס מהכביש, אל השול, ודרס אותו.

ראוי להביא כאן את הקטע הרלבנטי מחקירתו:

- "ת. נשבע לך שלא הייתה חסימה, לא רכב, לא כלום. הנהג רק מהלחץ קרה מה שקרה. הוא פחד, אני מבין אותו, הוא נכנס ללחץ.
- ש. לבית משפט: לא הייתה חסימה, לא היה כלום, לא היו אנשים על הכביש, אתה הבחור השיכור והחבר שלו הייתם על השוליים, ממה הנהג נכנס ללחץ? מה ההבדל בין החלק הזה של הכביש ל 50 מ' קודם. מאיפה הלחץ פתאום.
- ת. הנהג מאז שיצא מחורפיש וראה מה שראה שם נכנס ללחץ. אז הרכבים שרדפו אחריו גם הכניסו אותו ללחץ. אבל איפה שאני הייתי לא היה צריך לדרוס אף אחד.
- ש. אתה אומר שלא היה כלום במקום הזה, לא חסימה, לא אנשים על הכביש, כולכם עמדתם בשוליים, אז מה פתאום שדווקא שם כשהוא נוסע באמצע הכביש, או אפילו בנתיב הימני או השמאלי, או נוסע בכביש ישר, מה הסיבה שדווקא שם הוא יהיה בלחץ יותר מקודם ויסיט את האמבולנס לשוליים הימניים של הכביש.
- ת. בנקודה שאני נדרסתי אני לא ראיתי, הכביש זה כמה מטר, אני לא יודע, בסביבה שאני הייתי עם הבחור שהחזקתי לא היה חסימה, הוא היה יכול להמשיך, ואני לא יודע למה הוא לא המשיך. יכול להיות שראה שאני מרגיע, מחזיק את האיש" (עמ' 201 לפרו' שו' 15-28).

ואמנם, אין כל הסבר להתנהלות מוזרה והזויה שכזו, פשוט משום שהדברים אינם אמת; נאשם 2 לא עמד בשולי הכביש, אלא על הכביש, אותו הוא חסם ביחד עם האיביזה הצהובה ושלושה אנשים נוספים והפגיעה אירעה בדיוק כפי שנכתב בכתב האישום וכפי שתואר על ידי עדי התביעה.

92. תמיהה שלישית היא, הכיצד לא פגע האמבולנס גם בשני הבחורים - זה שנאשם 1 תפס "והרגיע" וזה שעמד לידו ו/או בכלי הרכב אשר, לגרסת נאשם 2, עמדו על השול הימני, קצת מאחורי נאשם 2 והצעירים.

לפי עדותו של נאשם 2 הוא ראה אורות בצד ואנשים ולכן אמר לנהג שהסיע אותו, לעצור בצד והוא עצר בצד. בשלב זה, אם כך, היו במקום, לגרסתו, לפחות שני כלי רכב - הרכב בו הוא נסע והרכב שאת אורותיו הוא ראה. עוד אמר, שהוא נפגע ממש כשהזיז את אחד האנשים שהיו בצד הכביש, ושהשני היה לידו. ראוי להביא את הדברים, כפי שנאמרו:

"ת. אני הגעתי לפני האמבולנס, לא בהרבה זמן, זה היה עניין של שניות. כנראה אחד הבחורים שניסיתי להזיז, יכול להיות שהוא יצא לפני האמבולנס בכלל. אז כשהגענו עם הרכב למקום אמרתי לנהג שלפי האורות יש שם אנשים ושיעצור. ואז הוא עצר בצד. שום רכב לא היה בכביש.

ש. איפה אתם עצרתם ?

ת. בצד ימין של הכביש, גם.

ש. וכשאתם עצרתם בצד ימין, כמה אנשים היו במקום, לא מהרכב שלכם.

ת. שניים, זה שתפסתי והזזתי ואחד לידו.

ש. איפה הם היו.

ת. בדיוק ליד השוליים.

ש. אתה יצאת מהרכב והנהג והאדם הנוסף יצאו מהרכב.

ת. כן. סליחה, לא כולם יצאו מהרכב. אני מנסה להיזכר. הנהג המשיך עוד ועצר מצד ימין

מחוץ לכביש, תוך כדי שאני מרגיע את הבחור.

ש. והבחור הזה שאתה הרגעת, איפה הוא היה ? באיזה מקום ?

ת. בשוליים, מצד ימין של הכביש, איפה שנדרסת.

ש. והבחור השני?

ת. היה לידו. היה רגוע" (עמ' 194 לפרו' שו' 8-14).

בהמשך הוא מסביר שהוא החזיק את הבחור, שהריח מאלכוהול (עמ' 195 לפרו' שו' 26-27).

בנסיבות אלה, תרחיש לפיו האמבולנס סטה לשול הימני אך פגע רק בו ולא בבחור שהוא החזיק, או בזה שעמד לידו ואף לא פגע בכלי הרכב שעמדו על השול, בהמשך, כלל אינו מתקבל על הדעת.

עדי ההגנה

93. נאשם 1 העיד, מטעמו, שלושה עדי הגנה. שניים מהם פאנדי ונג'יב, העידו כי הם ראו את הפגיעה בנאשם 2 והשלישי הוא עאמר.

עדותם הייתה רחוקה מלהיות אמינה וסתרה ראיות ברורות ואמינות שהובאו בפניי.

94. פאנדי, בן 32, קרוב משפחתם של נאשם 1 ושל עאמר, מתגורר בחורפיש. הודעתו במשטרה (ת/58) הוגשה, בסיום חקירתו הנגדית, לפי בקשת הפרקליטה, לאחר שהיא הצביעה על סתירות מהותיות בין ההודעה ובין דבריו בחקירתו הנגדית.

פאנדי העיד על פגישה שהתקיימה בביתו, בה השתתף גם מורן (אשר העיד כעד תביעה). לדבריו, כאשר הם החזירו את האורחים לביתם, בשברולט אדומה, בה נהג אחד האורחים בשם תאמר סבאק והוא ישב לידו, הם ראו את אירוע הדריסה.

95. כאמור, קיימות בדבריו סתירות מהותיות והיה ברור שהוא התאים את עדותו לגרסת ההגנה של נאשם 2 ואף ניסה "לשפר" אותה בבית המשפט.

כך, למשל, בחקירתו במשטרה אמר שתוך כדי התאונה הוא ראה שני בחורים עומדים ליד נאשם 2, אך הוא לא ראה את פניהם: "**בהתחלה לא ראיתי, אבל לאחר שקרתה תאונה, תוך כדי התאונה, ראיתי שני בחורים צעירים שהיו ליד שרוף. אני לא ראיתי את הפנים שלי** [צ"ל 'שלהם', כפי שאישר העד בבית המשפט - ת.ש.נ.]. בהמשך חקירתו אמר, שהוא זיהה שהדמות שעמדה על השוליים היא הנאשם, רק לאחר שעצרו את הרכב: "**אני ראיתי בהתחלה דמות של אדם שעומד על השוליים. ראיתי את הכובע הלבן שבלט בחושך ואז ראיתי שרכב צבאי פוגע בו וממשיך לנסוע וראיתי שהדמות נפל [כך] על הרצפה. אחרי שעצרנו את הרכב שלנו ראינו שזה יוסף שרוף**" (ת/58 שו' 26-28).

והנה, בעדותו בבית המשפט השתפרה ראייתו עד מאד. לא רק שהוא זיהה את נאשם 2 לפני הפגיעה, אלא שבאותו זמן הוא זיהה גם את עאמר, שעמד מאחוריו. לדבריו, עוד בדרך, "**בסיבוב, בדריסה, האור של האמבולנס האיר עליהם ופגע בשיח, אני זיהיתי שסאלח עאמר עומד מאחורי השיח**" (עמ' 205 לפרו' שו' 8-9).

במאמר מוסגר אומר, כי יש לתמוה על כך שההגנה מבקשת כי אקבל את דברי העד, לפיהם הוא יכול היה לזהות (בהרף עין) את נאשם 2 ואת עאמר, שעמד מאחוריו על השול הימני (לאחר שבמשטרה אמר שהוא לא ראה את פניהם) שעה שלגרסת ההגנה לא ניתן היה כלל לזהות את האיביזה, אשר עמדה לרוחב התיב הימני ואף לא שמדובר ברכב צהוב - על אף צבעה הצהוב הבולט של האיביזה.

בהמשך עדותו, כאשר עומת פאנדי עם הדברים שאמר במשטרה, שינה עמדתו ואמר שקשה היה לזהות את פני

האנשים שעמדו במקום בעת הדריסה, כי היה חשוך וכי "כולם דומים, כולם עם שפם וכובע. כשירדתי מהאוטו הייתי בטוח שזה יוסוף שרוף". (עמ' 211, שו' 12-13) עם זאת, הוא עמד על דעתו, שמכל הבחורים שעמדו במקום הוא זיהה רק את עאמר, אבל בגלל שהוא בן דוד שלו, הוא לא רצה להזכיר את שמו בחקירה.

96. מדובר בגרסה כבושה וסותרת, אשר לא ניתן להאמין לה. "ההסבר" שניסה העד לתת לכבישת עדותו בנוגע לעאמר, לפיו הוא לא רצה להפלילו, איננו מניח את הדעת, שכן אין כל הפללה בעדות לפיה הוא ראה את עאמר בשול הכביש, ליד נאשם 2. בנוסף, לא ניתן כל הסבר לסתירות המהותיות בדבריו, עליהן הצבעתי לעיל.

עוד יש לציין כי, על אף שבמשטרה אמר שהוא אינו יודע לזהות אנשים שהיו במקום, בבית המשפט אמר שאחרי הדריסה הוא זיהה את **עבדאללה סאלם**, וכן את **עאדל גדבאן**. לגמרי "במקרה", אלה שמות של אנשים שהמאשימה כבר יודעת שהיו במקום, כפי שהתברר מהראיות בתיק. (עמ' 213, שו' 13-14)

97. בנוסף, עדותו של פאנדי באשר למרדף סותרת את שאר הראיות בתיק; לא רק עת עדויות עדי התביעה, אלא גם את הראיות החפציות (הסרטון שצולמו בעת המרדף) ואת גרסת נאשם 1 וכשלעצמה, אין היא אפשרית. אבהיר:

לדבריו בבית המשפט, הוא זיהה את האמבולנס הצבאי במרחק של קילומטר לפניו, לא בסיבובים של הכביש, אלא ליד הגשר אחרי הירידה מחורפיש. בקטע זה הוא ראה את האמבולנס לשניות והוא נעלם לו בסיבוב. הוא לא הבחין שהרכב הצבאי נוסע במהירות או משתולל בכביש (ת/58 שו' 7-9). האמבולנס נסע באופן רגיל, בנתיב שלו (עמ' 207 שו' 6-8). הם עצמם נסעו במהירות של 70-80 קמ"ש (עמ' 209 לפרו' שו' 20). הוא ראה כמה רכבים נוסעים אחרי האמבולנס, בנסיעה רגילה. הוא איננו יכול לומר אילו רכבים או מה הצבע שלהם.

יש לציין כי, בניגוד לדבריו אלה של פאנדי, מורן שנסע עמו באותו רכב, העיד שהוא ראה 4-5 רכבים **שרדפו** אחרי האמבולנס וכי "**היה שם רכב שנסע בצורה כל כך פראית וניסה לעקוף את האמבולנס, זה ראיתי, אבל אני לא יודע איזה רכב או איזה צבע**" (עמ' 128, שו' 30-32).

98. פאנדי העיד, כי הפעם הבאה שהוא ראה את האמבולנס הייתה "**ממש באירוע הדריסה. כשהגעתי לאמבולנס השיח נדרס שם**" (עמ' 209 שו' 25). לדבריו, שום רכב לא הפריע לו להגיע עד לאמבולנס: "הייתי לבד, עד שהגעתי לאמבולנס, לא היו רכבים נוספים" (עמ' 209, שו' 21-22). דבר זה, כמובן, איננו אפשרי, שהרי בסרטונים רואים רכבים נוסעים אחרי האמבולנס וכדי להגיע אל האמבולנס היה עליו לעקוף אותם. עוד ברור, כי גם לא ייתכן שהוא נסע "נסיעה רגילה" והצליח לעקוף את הרכבים שנסעו קילומטר לפניו.

נאשם 1 העיד שהוא נסע במהירות של 70-80 קמ"ש. גם אם נקבל שזו המהירות בה התנהל המרדף, הרי כדי להדביק פער של קילומטר ולעקוף את שאר הרכבים, היה על פאנדי לנסוע במהירות גבוהה הרבה יותר. לא פלא, אפוא, שפאנדי לא היה מסוגל להסביר כיצד הוא הצליח להדביק את הפער של קילומטר בינו לבין האמבולנס וכיצד, שום רכב לא הפריע לו להגיע לאמבולנס וכיצד, כאשר הוא הגיע אל האמבולנס, לא היו אחריו רכבים נוספים (עמ' 207 שו' 6-8).

99. יתירה מזו - כפי אמרתי לעיל, גם נאשם 1 העיד שהוא היה ראשון אחרי האמבולנס בעת הפגיעה, ולא ייתכן ששני כלי הרכב - גם זה בו נסע פאנדי וגם האיביזה בה נסע נאשם 1, היו ראשונים אחרי האמבולנס, בעת הפגיעה.

100. מורן, שנסע עם פאנדי באותו רכב, העיד (בניגוד לפאנדי) שלפניהם נסעו רכבים. הוא איננו זוכר איזה כי "כל המיקוד שלי היה בשייח, שעף ונפל. זה היה כמה שניות". הוא גם העיד שידו של נאשם 2 הייתה מושטת ((עמ' 128 שו' 10-12), עדות שלא נשמעה מפי שום עד, אף לא מפי נאשם 2 עצמו.

כמובן שאין כל אפשרות שמורן יכול היה לראות את הפגיעה בנאשם 2, כאשר הוא ישב במושב האחורי של הרכב, בצד שמאל, בפרט אם התאונה אירעה בתוך הסיבוב (כטענת ההגנה) וגם לא אף אם היא אירעה בסוף הסיבוב או אחריו (כטענת המאשימה). מורן היה, אמנם, עד תביעה, אולם התרשמתי כי, מסיבות השמורות עמו, הוא ניסה לעזור לנאשמים.

אדגיש, כי אין מדובר בסתירות שניתן להסבירן, בהסבר כזה או אחר, אלא בתיאור אירוע פגיעה, שהעד כלל לא יכול היה לראות, על פי התרחיש שהוא עצמו מסר.

101. עד הגנה נוסף היה נגיב הנ"ל, בן 22, הגר בחורפיש. נגיב, אשר לא נחקר במשטרה, סיפר בעדותו בבית המשפט, שמיד כאשר הוא הגיע לכיכר בחורפיש, האמבולנס התחיל לנסוע והאנשים עלו לרכבים ונסעו אחריו. הוא עצמו נסע אחרי האמבולנס ברכב של חבר שלו, אדהם באדר שמו - רכב מסוג טנדר איסוזו, בצבע מוזהב, שמפניה.

גם עדותו של עד זה רחוקה הייתה מלהיות אמינה. גם הוא ניחן בראייה סלקטיבית ובזיכרון סלקטיבי עוד יותר. גם הוא "ראה וזכר" רק מה שמתאים לגרסת ההגנה ועדותו נשמעה כעדות "מוזמנת".

לדבריו, בכיכר היו הרבה אנשים, אך הוא איננו זוכר מי בדיוק היה שם. טענתו זו תמוהה ביותר ובלתי אמינה בעליל, בין היתר נוכח דבריו הוא, בדבר ההיכרות ההדוקה בין תושבי חורפיש: "אצלנו כולם מכירים את השכנים טוב מאוד ... אנו חיים כל אחד ביחד. וכשקורה משהו בכפר, כל הכפר יודע תוך 5 דקות". בתשובה נוספת לשאלת הפרקליטה אמר: "... אצלנו אוכלוסייה שלא כמו אצלכם, שאת לא מכירה את השכנים שלך..." (עמ' 220, שו' 15-17).

עוד יש לתמוה - הכיצד, מבין כל האנשים שהיו בכיכר ושעלו לכלי רכב ונסעו "בשיירה" אחרי האמבולנס, הוא ידע לזהות רק את כמאל (נאשם 1) אותו ראה, לדבריו, כשהוא יושב לבד ברכב שלו, הסיאט הצהובה וכן ראה את נאשם 2 עולה עם סאלח לאוטו. פרט לכך, לא ראה דבר ולא זיהה איש.

102. כן טען נג'יב, כי האנשים שהתקהלו עמדו רחוק מהאמבולנס, הם לא חסמו את האמבולנס והוא היה יכול לנסוע באופן חופשי. "**הכביש היה ריק**" (עמ' 219, שו' 23-24). הוא לא ראה אנשים רעולי פנים; לא ראה שזורקים על האמבולנס אבנים ומקלות; לא ראה שמנסים לפתוח את דלתות האמבולנס. בנוסף, על אף שאין חולק שמהרכב בו הוא נסע צולם הסרטון שנמצא בטלפון של נאשם 1 (ת/35א) ועל אף שבמהלך הסרטון נשמעות אמירות כמו: "**סע לפני יא גבר, מספיק, אסור להם לזוז לפניו, למה שייח אבו חאמד פתח לו את זה, סע תן גז, שייח אבו חאמד כנראה טיפס עליו**" (תמלול ת/35) הוא איננו יודע על מה דיברו ברכב.

כן טען, שהוא "איננו זוכר" מי צילם את הסרטון שצולם מהרכב בו הוא נסע (עמ' 218, שו' 10-4). הוא עצמו ישב במושב שליד הנהג ומאחוריו, במושב האחורי, ממנו צולם הסרטון, ישבו עאדל גדבאן, ראמי חלבי, ואדם נוסף שהוא איננו זוכר מי הוא.

אינני מאמינה לדבריו. לא ייתכן שהוא איננו יודע מי צילם את הסרטון וברי שהוא בחר מה לומר ומה לא לומר, לא בהתאם לאמת אלא בהתאם לשיקולים אחרים. בהקשר לכך לא למותר לציין, כי במהלך עדותו הדגיש נג'יב, שוב ושוב, גם ללא שנשאל על כך, כי נאשם 1 נסע **לבד** ברכב (עמ' 216 לפרו' שו' 18; עמ' 220 שו' 10; עמ' 221 שו' 29; עמ' 223 שו' 16 ושו' 17).

103. גם בהמשך עדותו לא הצטיין נג'יב באמירת האמת ודבריו סתרו עדויות רבות אחרות שהובאו בפניו, כולל הסרטון;

על פי עדותו, כולם נסעו בשיירה, במהירות רגילה "... נסיעה נורמלית ממש אחרי האמבולנס ואנחנו היינו אחורה בשיירה, פתאום הגענו לאיפה שהשייח נדרס, הם נסעו יותר במהירות, אנחנו לא הספקנו לראות, כי יש שם סיבובים. שם עצרנו וזהו". בהמשך אמר: "בשיירה כמעט כולם נסעו נסיעה רגילה, יש כאלה שעקפו את האמבולנס, אבל לא הפריעו לו. רק היה רכב אחד שהיה פג'ו 206, אני חושב שהוא לא מהכפר, שהוא בסך הכל התקרב קצת מידי לאמבולנס, אבל לא הפריע לו מי יודע מה". (עמ' 216, שו' 6-8).

לטענתו, הרכב בו הוא ישב נסע במהירות של 60-70 קמ"ש, פחות או יותר ובינו לבין האמבולנס היו 5-6 רכבים בערך. לדבריו, הם נסעו במרחק של 100-200 מ' מהאמבולנס, נסעו ככה סתם, מתוך סקרנות. בהמשך אמר שהיו במרחק של 400 מטר מהאמבולנס. לטענתו, הוא אישית לא ידע מה האמבולנס עשה בחורפיש ומה נמצא בתוכו. דברים אלה סותרים את עצם העובדה שמתוך הרכב בו הוא נסע צולם הסרטון, את הדברים הנשמעים בסרטון ואת אשר נראה בו.

העד אישר שהוא ראה את הסרטון ולאחר שנאמר לו שאפשר לראות בו אמבולנס צבאי שנוסע לא באופן שגרתי כפי שהוא תיאר, אלא במרכז שני הנתיבים, השיב, בניגוד לדברים שאמר קודם לכן: "**כן. הוא היה נוסע ככה**" והוסיף: "**... אין לי מושג למה הוא נסע ככה, רכבים עקפו**".

104. לפני כן בעדותו אמר נג'יב שכאשר הוא ראה את האיביזה של נאשם 1, הוא ראה אותו "נוסע בשיירה, רגיל. הוא היה לבד באוטו. ונסע ממש רגיל, בשיירה". (עמ' 216, שו' 17-18).

יש לציין, כי בשלב זה התפרץ עו"ד פארס, סנגורו של נאשם 2 ואמר שהוא מבקש לומר "שקורה פה דבר חמור". העד התבקש לצאת מהאולם ועו"ד כרמל, סנגורו של נאשם 1, אמר שגם לו יש "דברים לומר לגבי מה שקרה עם העד הזה". עו"ד פארס ביקש שדבריו לא ירשמו בפרוטוקול ולאחר שקבעתי כי לא ניתן להיעתר לבקשה אמר עו"ד פארס: "... אני מעדיף במחשבה שנייה, שלא להציג את הדברים ולהזיק לאנשים". עו"ד כרמל אמר: "אני יודע שהיו הרבה לחצים על העד שלא להגיע לבית המשפט ולא מטעם הלקוח שלי, ואני לא אצביע על איש". עו"ד פארס השיב, כי "... אין שום כוונה להפעיל לחצים או לא. ואני אתמול, אישית, הייתי מעורב ודאגתי באופן אישי שהעד יגיע לעדות הגנה".

אציין, כי הסיבה לדברי עורכי הדין לא הובהרה וכי, בהערכת את עדותו של העד, התעלמתי מהם. מכל מקום, כאמור - עדותו של נג'יב עשתה עליי רושם רע ואינני מאמינה לדבריו.

105. עד נוסף שהובא על ידי נאשם 1 הוא, כאמור, **עאמר**, בן 23, הגר בחורפיש. העד הובא בצו הבאה ומאחר שהוא נחקר כחשוד בתיק הובהר לו כי, בהתאם להוראות סעיף 47 א' לפקודת הראיות, לא יעשה נגדו שימוש בדברים שיאמר בבית המשפט.

עו"ד כרמל הבהיר, בטרם החל עאמר להעיד, כי הוא איננו עד הגנה "רגיל" וביקש לחקרו בחקירה נגדית מאחר שהוא "רוצה להטיח בו טענות לגבי האירועים על מנת להראות שטענות שנטענות כלי הלקוח שלי והרכב שלו בוצעו על ידי עד זה". ואמנם, לאחר שהעד, טען שהוא איננו זוכר דבר וכי כל מה שזכר אמר במשטרה, הותר לעו"ד כרמל, בהסכמת המאשימה, לחקרו בחקירה נגדית. הודעותיו במשטרה הוגשו, לאחר שהוא אישר את מסירתן ואת חתימותיו עליהן וסומנו **נ/11** עד **נ/15**.

106. עאמר סירב לומר כמעט דבר בבית המשפט, מלבד שכל מה שהוא אמר למשטרה " זה אמת, בטוח, לא זוכר בדיוק" ובהמשך אמר כי הגרסה האחרונה שלו במשטרה היא האמת. לפי גרסה זו, הוא כלל לא היה באירוע, אלא ישן.

בחקירתו את העד, ניסה עו"ד כרמל להראות כי עאמר היה בין מתכנני האירוע וכי קיימות בתיק ראיות לכך שהוא השתתף במרדף, כל זאת - לצורך הטענה של אכיפה בררנית. בנוסף, ניסתה ההגנה להראות, כי קיימת אפשרות שנאשם 2 נסע ברכב של עאמר ולא ברכב של נאשם 1. אפשרות זו לא הוכחה, אך גם לא נשללה.

כפי שניתן להתרשם מהפרוטוקול, חקירתו של העד הייתה סוערת במיוחד, עד שלא היה מנוס מהוצאת הקהל מהאולם ומקיום הדיון בדלתיים סגורות. עם זאת הבהרתי, כי אין איסור פרסום על עדותו.

107. עו"ד כרמל הגיש איכונים של הפלאפון של עמאר (נ/17), המראים, לטענתו, כי ביום האירוע, **בין השעות 16:00 - 19:30**, עאמר אוכן באזור פיקוד צפון, בצפת (שהוא הפיקוד שהיה אחראי על פינוי הפצועים). זאת - בשעות בהן, לפי גרסתו, הוא היה בעבודה, בקניון ארנה, או אצל נאשם 1 בעסק שלו. עוד הראה עו"ד כרמל, לכאורה, כי הוריו של עאמר לא אישרו כי היה בביתו - אליבי שעאמר מסר למשטרה.

אין בכך כדי לבסס תשתית מספקת למעורבות של עאמר בתכנון האירוע. יש לציין, כי כל שהוגש בעניין האיכונים הוא דיסק של החומר הגולמי ולא הובאה חוו"ד מומחה לגבי השאלה, אילו אזורים מכסה האיכון.

באיזה רכב נסע נאשם 2

108. השאלה אם נאשם 2 הגיע למקום המחסום באיביזה הצהובה, או שמא ברכב אחר, חשובה לצורך הכרעה בשאלת אשמתו בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, בהתייחס לחלק של המרדף.

בכתב האישום צוין, כי נאשם 2 נסע באיביזה הצהובה, של נאשם 1. להוכחת נסיעתו של נאשם 2 באיביזה הצהובה נסמכת המאשימה על ראיות נסיבתיות, שעיקרן הן העובדה שרכבו של נאשם 1 עקף את האמבולנס וחסם את הנתיב הימני וכן העובדה שנאשם 2 עמד, ביחד עם שלושה אחרים וחסם את הכביש.

109. אינני סבורה שדי בראיות נסיבתיות אלה; אמנם, מהראיות עולה, כי קיימת סבירות גבוהה מאד, שנאשם 2 נסע באיביזה הצהובה, אך בכך אין די.

קיימות ראיות המעלות ספק בשאלה באיזה רכב נסע נאשם 2 ומניחות פתח לאפשרות שהוא נסע ברכבו של עאמר, שהוא רכב מסוג איביזה בצבע אפור (להלן: "**האיביזה האפורה**" או "**רכבו של עאמר**").

110. אבהיר, כי אין לי ספק שעאמר לא סיפר את האמת, לא במשטרה ולא בבית המשפט. אולם, בשל טיבו של הליך זה, אשר נוהל נגד הנאשמים שבפניי ולא נגד עאמר, לא אוכל לקבוע, בוודאות, מה חלקו של עאמר בפרשה. עם זאת, אוכל לומר כי קיימות אינדיקציות לאפשרות שעאמר השתתף במרדף, כשהוא נוהג באיביזה האפורה ולכך שיתכן שנאשם 2 נסע עמו ולא עם נאשם 1.

אדגיש, כי לא הוכח שנאשם 2 אכן נסע ברכבו של עאמר ולא באיביזה הצהובה, אולם לצורך בחינת עניינו של נאשם 2, אין צורך בהוכחה כזו. די בספק סביר, שמא הוא לא נסע באיביזה הצהובה, וספק כזה קיים נוכח האמור להלן:

א. מוצג **נ/10**, שהוא חלק מתוצרי פריקת הטלפון של עאמר, ובו מסרונים ששלח עאמר לארוסתו, בהם הוא מציין שנאשם 2 היה אתו וכך כתב: (בין היתר): "**... בכפר שלנו היה איתנו השייך [כך] והוא נדרס**".

הארוסה שואלת: "היית איתם, עם אבו חמד" (הוא נאשם 2 - ת.ש.נ.) ועאמר משיב: "כן היה איתי ברכב".

ב. עאמר אמר במשטרה, שהוא כתב את הדברים לפנות בוקר, אחרי לילה בלי שינה וכי סתם כתב לה דברים, כדי "לצאת גבר" מולה. בבית המשפט הוא אישר שזו תשובתו. התשובה נשמעת אמנם "מפוקפקת", אולם רק **מכך**, לא ניתן לדעת אם יש בדברים שנכתבו אמת, אם לאו.

עאמר הכחיש שהוא נלחץ כשראה את המסרונים שכתב לארוסתו ואמר שאם כתוב שהוא אמר כך, אז אולי זה בגלל שהוא איננו רוצה שאנשים יראו את ההודעות בינו לבין ארוסתו, כי אלה דברים אישיים. ממילא, גם אם הוא נלחץ כאשר החוקר הראה לו את ההודעות, אין בכך כדי לתת מענה ברור בשאלה אם יש אמת בדברים, אם לאו.

ג. ב"תרגיל חקירה" הקליטה המשטרה דברים שהוחלפו בין עאמר לבין נאשם 1, כאשר הושיבו אותם זה ליד זה, במסדרון התחנה. התמליל הוגש וסומן **נ/16**. נאשם 1 נשמע אומר לעאמר: "הם יודעים שאתה ואני היינו ביחד" ועאמר משיב לו: "לא אל תגיד את זה".

עאמר השיב בבית המשפט ואמר, שהוא התכוון למשהו אחר וטען שאינו זוכר את שאר הדברים שהוקראו לו מתוך **נ/16**.

מהאמור במוצג **נ/16**, לא ניתן לדעת אם עאמר נסע ברכבו, או באיביזה הצהובה, שכן מבקשתו של נאשם 1 מעאמר שלא יגיד שהם היו ביחד, לא ניתן להבין אם הם היו "ביחד" באירוע, ברכב, או במחסום.

ד. מוצג **נ/17**, שהוא דיסק איכונים, ממנו עולה אפשרות שעאמר היה ביום האירוע בפיקוד צפון צפת, בניגוד לדבריו במשטרה. גם בכך אין די, כפי שכבר הסברתי לעיל.

111. עוד יש לציין, כי החוקרים סברו, תחילה, שנאשם 2 נסע ברכב של עאמר ולכן, בחקירתו **ת/8ב** הטיחו בו את המסרונים שעאמר שלח לחברתו. נאשם 2 השיב, כי "יכול להיות" שהוא עלה לרכב של עאמר והוסיף שהוא לא מכיר את עאמר ושהוא איננו זוכר (עמ' 17 שו' 36-38). **אין** זה אישור, או הודאה, שהוא היה ברכבו של עאמר (כפי שטוען עו"ד כרמל), אך יש בכך כדי להותיר סימן שאלה בנקודה זו.

בחקירה שלאחר מכן, שינו החוקרים את שאלותיהם בנושא זה והטיחו בנאשם 2, שהוא נסע ברכב של נאשם 1 (**ת/9ב** עמ' 5 שו' 34-36). לכך השיב נאשם 2: "אהה, זה שלו הרכב?" ומיד לאחר מכן הוסיף: "זה שנסעתי אתו יכול להיות. זה שאתו יכול להיות... אני לא יודע עם מי נסעתי... איך הוא הגיע לשם כמאל בכלל" (עמ' 6 שו' 4-1).

נאשם 2 "שמר על כל האופציות פתוחות" ובסופו של דבר, נושא זה לא הובהר בחקירה עד תומו.

112. עוד אציין, כי על אף שבראיות שהובאו בפניי, קיימת התייחסות גם לרכב אפור אשר השתתף במרדף ועל אף שככל הנראה מדובר ברכב מסוג סיאט איביזה, זיהוי סוג הרכב אינו מבוסס מספיק. בנוסף, לא ניתן לקבוע שבמרדף לא השתתפו רכבים אפורים נוספים ולא ניתן לקבוע שמדובר ברכב של עאמר. לכן לא ניתן לקשר, במידת הוודאות הדרושה במשפט פלילי, בין הרכב האפור לגביו נשמעו ראיות (אשר כונה איביזה אפורה) לבין רכבו של עאמר.

הראיות הנסיבתיות הנ"ל אינן מספיקות, כדי שניתן יהיה לקבוע, כי עאמר נטל חלק באירוע, אולם יש בהן, בוודאי כדי להצביע על אפשרות כזו ואף על אפשרות שנאשם 2 הגיע למקום בו הוצב המחסום, ברכב של עאמר ולא ברכב של נאשם 1.

113. עו"ד כרמל טוען, כי ככל שייקבע כי נאשם 2 לא נסע ברכבו של נאשם 1, צריך הדבר להביא לזיכויו של נאשם 1, שכן יש בכך כדי להוכיח שהרכב שלטענת המאשימה חסם את הכביש, לא היה האיביזה הצהובה.

לטעמי לא כך הדבר;

מהעדויות שנשמעו בפניי עולה, כי הרכבים שרדפו אחרי האמבולנס נסעו מאחוריו ומצדדיו ואף עקפו אותו ובתנאים שתוארו על ידי עדי התביעה, לא מן הנמנע שהיו כלי רכב שעקפו את האמבולנס לפני שהאיביזה הצהובה עקפה אותו או אף לאחר מכן, ללא שהנהג והרופא היו ערים לכך. גם עדים מטעם ההגנה כולל נאשם 2 (עמ' 184 שו' 9-8) העידו, כי במקום בו נפגע נאשם 2 - לפני הפגיעה, היו כלי רכב על השול הימני של הכביש. נאשם 1 עצמו העיד, כי הוא ראה את הרכב של עאמר עוקף את האמבולנס, לפני שנאשם 2 נפגע (עמ' 176 לפרו' שו' 1-3; עמ' 182 שו' 25-24).

הראיות שהובאו בפניי מותירות פתח לאפשרות, כי נאשם 2 הגיע למקום בו הוקם המחסום, באיביזה האפורה של עאמר ולאחריו הגיעה האיביזה הצהובה. הרכב של עאמר עמד בצד והאיביזה הצהובה - לפניו, כשהיא חוסמת את הנתיב הימני.

סיכומי של דבר - לא ניתן לשלול אפשרות, שהאיביזה האפורה של עאמר חנתה על השול, קצת אחרי האיביזה הצהובה ובהחלט אפשרי, שבשל כך שהאיביזה הצהובה חסמה את הכביש, היא הסתירה כלי רכב שעמדו על השול הימני מאחורי הקו של המחסום, בפרט אם מדובר ברכב אפור, שצבעו אינו בולט בחושך.

114. מכל מקום - ללא קשר לשאלה באיזה רכב הגיע נאשם 2 למקום, הראיות (כפי שפורטו לעיל) בדבר החסימה באמצעות האיביזה הצהובה וארבעת האנשים וביניהם נאשם 2, הן אמינות ומוצקות ואין בספק הקל שנותר בשאלה באיזה רכב נאשם 2 הגיע למקום, כדי לאיין ראיות אלה, או כדי לכרסם בהן.

115. עם זאת, מהספק הקל שנותר בשאלה אם נאשם 2 נסע באיביזה הצהובה, זכאי נאשם 2 ליהנות. משלא הוכח, מעל לספק סביר, באיזה רכב הוא נסע, אל ניתן לקבוע כיצד הרכב בו הוא נסע, "התנהג" במהלך המרדף ולא ניתן לקבוע, מעל לספק סביר, שאותו רכב סיכן חיי אדם בנתיב תחבורה. לפיכך, אין להרשיעו בגין החלק של המרדף.

לא נעלמה מעיני העובדה, שאם הרכב בו נסע נאשם 2 יצא מחורפיש בנסיעה אחרת האמבולנס ובסופו של דבר הוא נמצא לפניו ונאשם 2 יצא ממנו והשתתף בחסימת הכביש, היה על הרכב בו הוא נסע לעקוף את האמבולנס במהלך המרדף. אולם, רק בשל עובדה זו לא ניתן לקבוע, במידה של מעל לספק סביר, כי הרכב בו נסע נאשם 2 (ככל שאין זו האיביזה הצהובה) נהג באופן שסיכן חיי אדם בנתיב תחבורה. אמנם, מדובר בראיות נסיבתיות חזקות למדיי אולם אין בהן כדי לשלול, לחלוטין, אפשרות אחרת.

נסיבות הפגיעה בנאשם 2

116. למעשה, על מנת להכריע בשאלה האם מעשי הנאשמים, בחסימת הכביש, היוו עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לא היה צורך שאכריע בשאלה אם נפל פגם כלשהו בנהיגתו של הנהג, עת הוא פגע בנאשם 2, או האם ניתן היה למנוע את הפגיעה. השאלה היחידה שהיה צורך להחליט בה, לעניין המחסום (לגבי נאשם 2), היא היכן עמד נאשם 2 בעת הפגיעה, האם עמד שם במכוון, אם לאו ולאילו מטרות. עם זאת, נוכח טענות ההגנה לפיהן כלל לא היה מחסום ולפיהן נאשם 2 כלל לא עמד על הכביש וכן נוכח הטענה הקשה לפיה הפגיעה בנאשם 2 הייתה מכוונת, אין מנוס מהתייחסות גם לנושא זה.

לאחר שבחנתי את כל הראיות שבפניי הגעתי למסקנה, חד משמעית ונטולת כל ספק, כי על הכביש הוצב מחסום כמתואר בכתב האישום וכי הפגיעה בנאשם 2 לא הייתה מכוונת.

117. עובדתית קבעתי לעיל, כי האיביזה חסמה את הנתיב הימני, הוא נתיב הנסיעה של האמבולנס וכי נאשם 2 עמד על הכביש, ביחד עם שלושה אנשים אחרים על מנת לחסום את דרכו של האמבולנס ולגרום לו לעצור.

עוד קבעתי כי, בנסיבות העניין, החל מההתקבלות וההתפרעות בחורפיש, דרך המרדף והניסיונות בדרך לעצור את האמבולנס, הכול כפי שתואר לעיל, הייתה הצדקה מלאה לתחושת הסכנה, בה חשו נוסעי האמבולנס ולחששם לעצור את האמבולנס.

118. על רקע עובדות אלה יש לבחון את התנהגות הנהג ואת ההחלטה, שלו ושל הרופא, שלא לעצור את האמבולנס.

אכן, עדותו של הנהג, בחקירה הנגדית, הייתה מבולבלת בשאלה אם הוא עצר את האמבולנס לפני הפגיעה, אולם לא התרשמתי שהדבר נבע מאי אמירת אמת, אלא מכך שמדובר באירוע מלחיץ ביותר, שארך שניות ספורות. על כך יש להוסיף את ההתרגשות שניכרה בנהג לכל אורך עדותו בפניי ואת האופן המבלבל בו הוא נשאל את השאלות, בסיומה של חקירה ארוכה ומתישה.

דוגמא לכך ניתן למצוא דווקא באותו קטע מעדותו, אותו הדגיש עו"ד כרמל בסיכומיו (מעמ' 82 שו' 31 לפרו')

ועד עמ' 83 שו' 6). (ההערות בסוגריים, הוספו על ידי לשם הבהרה):

- ש. האם זה נכון שלפני התאונה לפני שפגעת בבן אדם ניסיתי לעשות את אותו דבר שעשית בכפר, עצרת עצירה מלאה, נתת גז מפחיד שאנשים יזוזו וכשראית שהם לא זזים לא הצלחת למנוע את התאונה.**
- ת. אולי פה גם הוא התבלבל, לא יודע** [כאן מתייחס הנהג לטענתו בעמ' 82, שו' 25-30 לעדותו, לפיה החוקר התבלבל כשכתב, בחקירתו שבמחסום בו נפגע נאשם 1 נזרקו לעברם אבנים]. (עמ' 82, שו' 2-13).
- ש. יכול להיות שהיה דבר כזה**
- ת. האטתי, כן, נכון, זה היה בעיקול. את כל הזה אני לא זוכר.**
- ש. מקריא מעמ' 29 בתמליל [ת/54], שורה 35 'נתן גז'. [החל מעמ' 29 לתמליל משורה 35 ועד עמ' 33 שו' 21, מסביר העד שהנפגע לא רצה לזוז, שהוא בלם והיה על סף עצירה, כלומר הוריד מהירות ל- 30 קמ"ש ונתן גז, אז כמה ברחו והנאשם 1 סטה לכיוון אליו הוא סטה] למה התכוונת שאמרת נתתי גז. כדי להפחיד אותו כמו בכפר?**
- ת. לא יודע, כן, אני לא יודע למה אתה מתכוון, יכול להיות, אני סתם עונה לך.**
- ש. מקריא מעמ' 35 שורה 1 [הכוונה לעמ' 30 לתמליל שו' 1, שם כתוב: 'עצרת... כאילו מה זה עצרתי, בלמתי... על סף עצירה... מהירות... של 30 קמ"ש'].**
- ת. זה מה שהיה, אני סיפרתי כאילו מה שהרגשתי.**
- ש. לא המשכת בנסיעה אל מול אנשים כמו נהג מטורף אלא עצרת, נתת רעש ...**
- ת. לא עצרתי, עצרתי, לא התכוונתי שעצרתי לגמרי.**
- ש. זה מה שאתה אמרת. עצרתי, בלמתי, נתתי גז, על סף עצירה, אלו מילים שלך** [השאלה מתעלמת מכל מה שהעד הסביר בת/54, לפיו הוא בלם והאט למהירות של 30 קמ"ש].
- ת. זה מה שהיה".**

119. מתשובותיו של העד ניכרים בלבול, חוסר הבנה ובעיקר חוסר ריכוז וזו גם הייתה התרשמותי ממנו בעת שהעיד בפניי. חרף זאת עמד העד על כך שהוא לא התכוון שהוא עצר לגמרי ושהוא סיפר בשחזור את מה שהיה.

יש לציין, כי גם בשחזור (ת/54) תשובותיו של הנהג אינן סדורות, אך מקריאת כל אשר הוא הסביר בעניין זה, במהלך השחזור, עולה, כי כאשר הוא ראה את המחסום הוא האט את מהירות נסיעתו (עמ' 29 שו' 4, 11). שניים מהאנשים שעמדו על הכביש זזו (עמ' 29 שו' 13, 17-19), הוא סובב את ההגה לנתיב השמאלי והאדם נדרס (עמ' 29 שו' 25-29). כשהוא מסביר זאת, הוא אומר שהאדם שנפגע לא רצה לזוז, הוא "נתן גז", עצר, בלם, היה על סף עצירה (עמ' 29 שו' 35-37, עמ' 30 שו' 1-8), האט למהירות של 30 קמ"ש, כמה ברחו ימינה (עמ' 30 שו' 10-33). בהמשך הוא שב ומסביר, שלא הייתה לו ברירה, לנסות לברוח כך או לעשות תאונה, שהוא ניסה לגרום להם לזוז ואפילו חשב לעצור (עמ' 34 שו' 1-11).

התרשמתי שהנהג עצמו אינו יכול לשחזר, בדיוק, כיצד נהג וסבורה אני שיש להבין זאת על רקע הנסיבות. מדובר באירוע שארך שניות ספורות, אשר התרחש לאחר נסיעה מלחיצה מאד, במהלכה נוסעי האמבולנס חשו סכנה לחייהם ובמצב כזה טבעי שאדם לא ישים לב, בזמן אמת, לכל פרט שבפעולותיו ואף לא יזכור, לאחר מכן, בדיוק כיצד נהג.

120. על פי עדותו של ד"ר רון, הנהג לא בלם בלימה משמעותית, לפני הפגיעה, לא עצר עצירה מוחלטת ולא נתן גז, אלא האט בצורה משמעותית. למרות דבריו של ד"ר רון, סבורה אני שהנהג אכן "נתן גז" פעם אחת (כפי שהנהג הבהיר בשחזור) אולם אין בכך כדי לכרסם במהימנות דבריו של ד"ר רון בעיניי, שכן בהחלט ייתכן שהוא לא שם לב לכך, מאחר שלא הוא נהג ומאחר שהיה עסוק בשיחה עם המוקד, כפי שעולה מת/23 עמ' 2.

ראייה נוספות בעניין זה, התומכת בעדותו של ד"ר רון היא עדותה של ענבר, שהעידה גם היא, כי הנהג בלם, אך לא עצר ממש. (עמ' 55, 14-21). שני החובשים האחרים לא הבחינו בפגיעה. נראה, כי אילו היה הנהג בולם ממש ומתקדם, באופן שעו"ד כרמל הטיח בפניו, היו שלושת החובשים מבחינים בכך, בוודאי ענבר הייתה מבחינה בכך, שכן היא הייתה ערה לבלימה, כפי שתיארה.

121. לא למותר להדגיש, כי הטענה לפיה הנהג עצר את האמבולנס, אשר הוצבה בפני הנהג בעת חקירתו, לא נתמכת בכל ראיה אחרת וכי גם הראיות שהובאו על ידי ההגנה אינן תומכות בה.

אני דוחה, אפוא, את טענות ההגנה לגבי האופן בו נהג עלמו, לפני הפגיעה ובאשר לאופן בו אירעה הפגיעה.

מאמינה אני לעדותו של הרופא, אשר הכחיש את הטענה הנ"ל מכל וכל, תוך שהסביר: "... לא הגענו לעצירה מלאה טרם הפגיעה. הרגשנו בסכנת חיים, כן, ממה שיקרה אם וכאשר נעצור, זאת הסיבה שלכל אורך המרדף שבו יותר מפעם אחת הרגשנו שאנו יכולים להתהפך במהירות גבוהה והרגשנו בסכנת חיים החל מההתחלה, כשאנשים עם כיסוי על הפנים ומקלות בידיים, מנסים לעצור אותנו, לא הגענו לעצירה מוחלטת לפני השורה של האנשים, האטנו מתוך מטרה לא לפגוע בהם, לא רצינו לעצור, בגלל הסכנה שחשנו, האטנו, צפרנו, על מנת שהם יפנו את הכביש ברגע שראינו שהם לא מפנים את הכביש, ניסינו להתחמק, הבן אדם שלצערי פגענו בו ניסה גם להתחמק, הדבר, עד כמה שאני מבין, מנע פגיעה חמורה יותר בבן אדם, אבל לצערנו הוא עדיין נפצע. אף אחד לא רוצה לפגוע באף אחד ואף אחד לא רוצה לגרום נזק. ישר איך שהייתה הפגיעה דיווחתי לשוטר. כפי שכבר סיפרתי" (עמ' 28, שו' 21-30).

122. אני דוחה מכל וכל את טענת ההגנה, לפיה הפגיעה הייתה מכוונת ולפיה נוסעי האמבולנס צבעו את המרדף "בצבעים עזים", כדי להצדיק את הפגיעה בנאשם 2.

אין לי ספק שלא הייתה לנהג (או לרופא) כל כוונה לפגוע במי מהאנשים שחסמו את הכביש. הרופא העיד, כי בשלב שלפני הפגיעה הם נסעו, להערכתו, במהירות של כ- 50 קמ"ש. הם ציפו שהאנשים שעמדו על הכביש יזוזו הצידה ברגע שיראו אותם וברגע שהם זיהו שהאנשים אינם הולכים לזוז ולפנות את הכביש, הנהג ביצע תמרון התחמקות, אבל כבר אי אפשר היה לשבור ממש לתוך השוליים. כן ציין, שהם לא יכלו לדעת מה מצב השוליים והסיכוי להתהפכות בשוליים גדול יותר.

אין לבוא בטרוניה על כך שהם חששו לעצור. החשש פן יבולע לפצועים, עליהם הם היו אחראים ומחויבים להגן ופן יבולע להם עצמם, אם יעצרו, היה בנסיבות העניין, כפי שפורטו לעיל, חשש ממשי ביותר.

אני קובעת, אפוא, באופן חד משמעי וללא כל ספק, כי הפגיעה בנאשם 2 **לא** הייתה מכוונת. נהפוך הוא; כאשר הנהג ראה את המחסום, הוא עשה מאמץ שלא לפגוע באיש. הוא האט בצורה משמעותית ולאחר מכן, מאחר שחשש לעצור, המשיך בנסיעה, תוך שהוא מסיט את הרכב שמאלה, במטרה לעבור בין האנשים שעמדו על הכביש ולהימנע מפגיעה בהם.

את הנסיבות המתוארות לעיל, יצרו, **במכוון**, הנאשמים והאחרים (כל אחד על פי חלקו) אשר רדפו אחר האמבולנס, ניסו לגרום לו לעצור וחסמו את דרכו, ולא נוסעי האמבולנס.

123. עו"ד כרמל טוען, שקריאתו של ד"ר רון לנהג, ממש לפני הפגיעה בנאשם 2: "**לא לא לא אל תפגע בו**" (קריאה שהוקלטה במוקד - תמליל **ת/23**), מצביעה על כך שד"ר רון "**לא הסכים עם הפגיעה בהולך הרגל ולא צפה אותה כבלתי נמנעת**". אינני סבורה כך. מדובר בקריאה אינסטינקטיבית, שקרא הרופא כאשר ראה את סכנת הפגיעה. ברור שהוא חשש מהפגיעה וקרא לנהג לעשות משהו על מנת למנוע אותה. כך היה נוהג כל אדם. לא רק ד"ר רון ראה את סכנת הפגיעה, אלא גם הנהג עצמו, ראה זאת ולכן הוא סטה שמאלה - על מנת להתחמק מפגיעה באנשים שעמדו על הכביש, במטרה לעבור ביניהם. אלא שבשלב זה, גם נאשם 2, שראה את הסכנה, ניסה להתחמק מהאמבולנס וזז לצד ימין **שלו**. כך קרה ששניהם זזו, למעשה, לאותו כיוון והפגיעה התרחשה. ניתן להניח, כי אילו הנאשם היה זז שמאלה, הוא לא היה נפגע. מדובר **בצירוף מקרים**, ביש מזל, אשר קורה לא אחת והפעם, למירב הצער, התוצאה קשה.

נוכח טיעוני ההגנה ומעבר לצריך אומר, כי גם אם ניתן היה, בשיקול דעת אחר, להמשיך בנסיעה תוך מניעת הפגיעה, כטענת ההגנה (**ואינני קובעת כך**), אין בכך ולא כלום, שכן טעות בשיקול דעת איננה רשלנות והדברים נכונים שבעתים, כאשר מדובר בשיקול דעת הנעשה במצבי לחץ, כגון המקרה דנן.

מחדלי חקירה

124. הנאשמים טוענים למחדלי חקירה. לטענתם, מדובר במחדלים מהותיים, אשר גרמו להם נזק ראייתי ופגעו ביכולתם להתגונן.

ההלכה בנוגע למחדלי חקירה ידועה היטב וניתן לסכם אותה בקצרה; בעצם קיומו של מחדל חקירתי, אין כדי להביא לזיכוי של הנאשם. יש לעמוד על מהותו של המחדל ועל השפעתו על יכולתו של ביהמ"ש לקבוע עובדות ברמה הנדרשת במשפט פלילי. את משקלו של המחדל יש לבחון על רקע מכלול חומר הראיות שהונח בפני בית המשפט. ראו דברים שנאמרו בע"פ 7287/13 סידאוי נ' מדינת ישראל (23.9.2014): "עצם קיומם של מחדלי חקירה אינו מהווה טעם מספיק לזיכוי של נאשם... על בית המשפט לבחון, האם המחדלים הנטענים מעוררים ספק סביר לגבי אשמתו של הנאשם... השאלה אינה האם אפשר וראוי היה לנקוט בצעדי חקירה נוספים, אלא האם יש די ראיות המוכיחות את האישום מעבר לספק סביר".

עוד הובהר, כי ... "לא כל הימנעות מחקירה לה טוענת הסניגוריה הינה 'מחדל חקירה' ולא כל מחדל חקירה גורם בהכרח ל'נזק ראייתי'. לא כל נזק ראייתי ולא כל מחדל בחקירה מובילים לזיכוי. נפקותו של המחדל תלויה בנסיבות המקרה הקונקרטי, ובפרט בשאלה, האם עסקינן במחדל כה חמור, עד כי יש חשש שמא קופחה הגנתו של המערער בענייניו באופן שיתקשה להתמודד עם חומר הראיות המפליל אותו או להוכיח את גרסתו שלו. על פי אמת מידה זו, על בית המשפט להכריע מה משקל יש לתת למחדל, לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות (ע"פ 8529/11 גוסיין אטקיישיב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לחוות דעתי [פורסם בנבו] (24.5.2012))." - ע"פ 6001/12 פלוני נ' מדינת ישראל, (12/5/12013). "על בית המשפט להכריע מה משקל יש לתת למחדל, לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות" - ע"פ 10735/04 יצחק גולדמן נגד מדינת ישראל (20/2/2006) וכן: ע"פ 7546/06 אבו סבית נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (31.10.2007); ע"פ 3090/11 ווספי ענתבאווי נ' מדינת ישראל (18.10.2012) והאסמכתאות הנזכרות שם.

עוד אפנה אל: ע"פ 347/07 פלוני נ' מדינת ישראל (29.11.2007); ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל (10.7.2013), בפסקה 48; ע"פ 3947/12 סלאח נ' מדינת ישראל (21.1.2013) וע"פ 1551/15 עבדאללה שולי נ' מדינת ישראל (6/9/2016).

125. בחנתי את טענות ההגנה למחדלי חקירה, ועל אף שמצאתי ממש בחלק מהטענות, אין בהן כדי לשנות ממסקנותיי ומהתוצאה אליה הגעתי ואף אינני סבורה שהמחדלים בחקירה פגעו ביכולתם של הנאשמים להתגונן.

126. חלק מטענות הנאשמים מתייחס לאי העמקת החקירה בנוגע למעורבות הנאשמים בארגון האירוע ובנוגע לחלק שנטלו (ככל שנטלו), באירוע שהתרחש בכיכר.

טענות אלה, גם אם יש בהן ממש, אינן רלבנטיות להגנת הנאשמים, שכן גם אם הייתה נעשית בעניינים אלה חקירה מעמיקה, לא היה בכך כדי להועיל להם, שהרי כתב האישום אינו מייחס לנאשמים מעורבות בארגון האירוע ואינו מייחס להם ביצוע מעשה כלשהו מהמעשים שנעשו בכיכר והם עצמם מודים שהם נסעו אחרי האמבולנס.

לפיכך, אי העמקת החקירה בכך, יכולה רק להועיל לנאשמים. שהרי, אם היו נאספות ראיות נוספות בנושאים אלה, שלא היו מעלות ממצאים נגדם, לא היה בכך כדי להועיל להם ואם העמקת החקירה הייתה מעלה ממצאים נגדם, היה בכך כדי להזיק להם.

127. חלק אחר מהטענות מתייחס למחדלים של המאשימה שלטענת הסנגורים יכול היה להביא לגיבוש ראיות נגד **אחרים**. כך, למשל, נטען, כי המאשימה לא בדקה מי הודיע למתקבלים על הגעת האמבולנס; מי שלח את ההודעות והסרטונים לקבוצת הווטסאפ; מהו מקור המסרונים שנשלחו לאמין; מי צילם את הסרטון ת/35; איך הגיע הסרטון של נאשם 1; לא עשו שימוש במידע המצוי בצילומי המסרונים וההודעות (ת/30א) כדי לגלות מי שלח אותן; סרטון המרדף לא הועבר לבדיקת מומחה - שמא ניתן לזהות את כלי הרכב הנראים בו וכדו'.

אין בפניי כל אינדיקציה לכך שהעמקת החקירה בנושאים הנ"ל הייתה מועילה למי מהנאשמים והדברים שנאמרו על ידי לעיל, בסעיף 126 סיפא, יפים גם לכאן. טענות אלה נטענו גם בהקשר לטענה נוספת שבפי ההגנה, היא הטענה

בדבר אכיפה בררנית, אליה אתייחס בהמשך.

128. צפייה בסרטון המרדף מעלה, כי הרכב היחיד שניתן לזהות את צבעו ואת סוגו הכללי הוא טנדר לבן, שנוסע בשלב זה אחרי האמבולנס. את שאר כלי הרכב כלל לא ניתן לזהות, גם לא את צבעם. בשל החושך, אורות כלי הרכב מרחק הצילום ואיכותו, נראה כי גם באמצעים טכניים כלשהם, לא ניתן יהיה לזהות את כלי הרכב המופיעים בו, כך שלכאורה לא הייתה סיבה לבקש חוו"ד מומחה. ככל שמי מהנאשמים סבור אחרת, דבר לא מנע ממנו מלפנות למומחה מטעמו.

ודוק: אין חולק, כי חובת ההוכחה מוטלת על המאשימה, מתחילת המשפט ועד סופו. בדבריי דלעיל אין כדי להעביר את נטל ההוכחה על כתפי הנאשם, אלא כדי להבהיר, כי אין על המדינה לערוך פעולות חקירה ובכלל זה בדיקות על ידי מומחים, אלא אם יש יסוד להנחה כי תהא בכך תועלת לביורר האמת. מאחר שצפייה בסרטון אינה מעלה היתכנות לזיהוי כלי הרכב הנראים בו, לא היה על המדינה לבחון אפשרות תיאורטית ובלתי סבירה שכזו, באמצעות מומחה.

במקרים שכאלה, ככל שהנאשם סבור שכן קיימת אפשרות שמומחה היה מזהה את כלי הרכב, הרי הסרטון בידי ויכול היה להגיש חוות דעת של מומחה מטעמו. אציין, כי הדוקטרינה של שני הנטלים - נטל ההוכחה ונטל הראיה - נקבעה עוד בפס"ד זרקא הידוע - ע"פ 28/49 סעיד חוסין זרקא נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ד 504, 529-530 (1950) ואין מקום להרחיב בכך.

אוסף ואומר, כי גם אם ניתן היה לזהות לפחות את צבעם של כלי הרכב הנראים בסרטון כשהם מקיפים את האמבולנס ולא היה נראה ביניהם רכב צהוב, הדבר לא היה שולל את העדויות לגבי האיביזה הצהובה, שכן הסרטון צילם רק קטע קטן מהמרדף.

129. טענות אחרות נוגעות לכשלים בעריכת השחזורים, אשר הביאו לחוסר יכולת לקבוע ממצאים מדויקים בנוגע למספר נושאים - המיקום המדויק של הפגיעה בנאשם 2; היכולת לנסוע במהירות לה טענו הנהג והרופא, בכביש הספציפי עם האמבולנס הספציפי, רמת הסיכון שנגרמה בדרך והאם הנהג היה חייב לפגוע בנאשם 2; אי הצגת הרכבים שנתפסו בפני ד"ר רון ואי בדיקת הפלאפון של עאמר, דבר אשר, על פי הנטען, יכול היה להשליך על השאלה אם נאשם 2 נסע עמו.

חלק מהטענות בדבר מחדלים קיבלו מענה בכל אשר כתבתי לעיל, ולא אחזור על כך ובחלק מהטענות אין ממש, על פניהן. להלן ארחיב מעט לגבי מספר טענות.

130. בהתייחס לזיהוי האיביזה - ד"ר רון אישר בעדותו בבית המשפט, כי אם היו מראים לו, בזמן אמת, את האיביזה שנתפסה הוא היה יכול לזהותה. ההגנה טוענת, כי היה על המשטרה להציג בפניו, בחקירתו, תמונות של כלי רכב ולבקש ממנו לזהות את כלי הרכב שהיו מעורבים באירוע או, לפחות, להראות לו את האיביזה של נאשם 1.

אכן, ראוי היה שהאיביזה הצהובה שנתפסה מנאשם 1 תוצג בפני ד"ר רון, אולם אי הצגתה בפניו איננה

מערערת את עדותו המשכנעת בדבר זיהויו את האיביזה הצהובה, הן במרדף והן במחסום ואינה פוגמת בראיות המחזקות את טענת המאשימה לפיה הרכב הצהוב הוא האיביזה של נאשם 1, כפי שפורטו לעיל.

אזכיר, כי ד"ר רון ציין שהוא הבחין שהפנסים של האיביזה הצהובה אינם מקוריים אלא "משופצרים" ואומר, כי אם באיביזה של נאשם 1 אין פנסים כאלה, יכול היה נאשם 1 להוכיח זאת בקלות רבה, כך שהעובדה שלא הציגו את האיביזה בפני ד"ר רון לא פגעה ביכולתו להתגונן. למעשה - העובדה שהוא בחר שלא להפריך את דבריו של ד"ר רון לגבי הפנסים המשופצרים, **מחזקת** את זיהויו של ד"ר רון את האיביזה הצהובה.

131. בהתייחס לאופן ביצוע השחזורים - נעשו שני שחזורים. שניהם נערכו באותו יום - 5/7/15 (ראו דו"חות ת/45 ו- ת/46). האחד נערך בשעות היום, בנוכחות הנהג ובוחן התנועה (דיסק ת/33א ותמליל - ת/54) והשני נערך בשעות הלילה בנוכחות הרופא (דיסק ת/32א, תמליל ת/32ג).

נטען, כי היה על המשטרה לבצע שחזור לילי, בנוכחות הרופא, הנהג ובוחן התנועה וכי לחוות דעתו של הבוחן אין כל ערך, שעה שהיא נעשתה על פי שחזור בשעות היום, לא במקום בו אירעה הפגיעה וללא האמבולנס והאיביזה. כן נטען, כי השחזור הלילי לא נעשה כראוי, בין היתר מאחר שלא צולם שדה הראייה מהחלון האחורי, מאחר שהאמבולנס לא השתתף בשחזור (המאשימה טענה, כי לא התקבל לכך אישור) ולא נבחן שדה הראייה באורות גבוהים ובאורות נמוכים.

132. צודקים הסנגורים בטענותיהם, לפיהן השחזורים לא נערכו כראוי, זאת - בעיקר בשל אי הזמנת הבוחן לשחזור הלילי, על מנת שיחווה דעתו על שדה הראייה בשעת לילה. ברי, כי ניסוי שדה ראייה בשעות יום, בהתייחס לאירוע שאירע בשעת לילה, אינו טוב דיו.

אין לקבל את טענת המאשימה בדבר הקשיים שבארגון השחזורים. אם אפשר היה לערוך שחזור לילי, אפשר היה לתאם את הגעת הבוחן לשחזור. על פי עדות אנשי מד"א הפצוע היה מוטל כ- 100 מטרים לפני הכניסה לצוריאל ולכן היה צריך להציב את הרכב החוסם באזור זה (או **גם** באזור זה) ולהנחות את הבוחן להתייחס לשדה הראייה בהתאם לכך. הדבר לא נעשה.

עם זאת, אין בעריכת השחזורים, כפי שנערכו, כדי לפגום בראיות האחרות, מהן עולה בבירור, שהאיביזה הצהובה, בה "נסע" נאשם 1 אחרי האמבולנס (לפי הודייתו הוא), עקפה את האמבולנס ונהגה כפי שתואר לעיל ואף אין בכך כדי לפגום באמון שנתתי בעדויות הרופא והעדים האחרים בדבר חסימת הנתב על ידי הרכב הצהוב, שזוהה על ידי הרופא כסיאט איביזה.

133. זאת ועוד - נראה, כי גם אם השחזורים היו נעשים אחרת, לא היה הדבר משנה את התמונה הראייתית.

זאת מאחר שגם אם אניח, לטובת ההגנה, כי הפגיעה אירעה במקום עליו הצביע עו"ד כרמל בפני הבוחן, ברור שהייתה לנהג ולרופא אפשרות לזהות את הרכב שעמד במחסום, באלכסון, לרוחב הכביש.

הבוחן העריך כי, במקום בסרטון עליו הצביע בפניו עו"ד כרמל, כמקום בו אירעה הפגיעה, שדה הראייה (בהערכה גסה, כלשונו), הוא כ- 25 מ' ואפילו יותר (עמ' 123 לשיבת יום 17/7/16). עוד ציין הבוחן, כי בהינתן מצב בו אורות הרכב החוסם היו דלוקים, המרחק ממנו יכול הנהג לראות את הרכב, גדול יותר (עמ' 140 לפרו'). לדבריו, אם הנהג נסע בסיבוב במהירות של 60 קמ"ש, הוא עבר 25 מטרים בשתי שניות, אך על פי הממצאים שנקבעו על ידי לעיל, הנהג האט את מהירותו לכ- 30 קמ"ש, כך שהיה לו ולרופא זמן רב יותר על מנת להבחין באיביזה הצהובה.

בסרטון השחזור הלילי אפשר לראות, כי ניתן להבחין, מיד וללא קושי, ברכב הצהוב, שהוצב על הנתיב הימני. כאמור, האיביזה הצהובה הוצבה באלכסון, לרוחב הכביש, כך שגם אם היא הועמדה בסיבוב, אין ספק שכאשר אורות האמבולנס האירו עליה, קל היה מאד לזהותה.

במאמר מוסגר אומר, כי אינני מתעלמת מכך שהבוחן ציין (נכונה) את החשיבות שבעריכת שחזור בתנאים קרובים למציאות, ככל האפשר, ומכך שהשחזורים לא נעשו באופן זה. אולם, השאלה אם יש בכך כדי להכריע את הדין, או שמא הובאו בפני בית המשפט די ראיות, שיש בהן כדי להוכיח מעל לספק סביר את המיוחס לנאשמים, אם לאו, אינה בדיעתו של הבוחן וההכרעה בכך איננה מסורה לו, אלא לבית המשפט.

134. הסנגורים טוענים שהיה על החוקרים לחפש, בזירה, סימנים המעידים על מקום הפגיעה. לא ברור לאילו סימנים הכוונה, שכן הנהג לא בלם בלימת חירום; לא נגרמו שברים לאמבולנס ועל פי עדות אנשי מד"א נאשם 2 לא דימם ולא נמצאו עליו סימני דם, כך שלא היו יכולים להיות במקום הפגיעה סימני בלימה; שברים מהרכב או סימני דם (והבוחן כלל לא נשאל על כך על ידי ההגנה).

135. בע"פ 5390/96 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל פ"ד נג(4) 29 (3/8/1999) (להלן: "עניין אבו מדיעם") אליו הפנה כרמל בסיכומיו, נדחה ערעור על הרשעת המערער ובמסגרתו התייחס ביהמ"ש העליון למחדלי המשטרה באי מיצוי החקירה ובאופן השגת הראיות.

בית המשפט העליון קבע (מפי כבוד השופטת בייניש, כתוארה אז) כי נפלו פגמים חמורים בניהול החקירה ונקבע, כי "... פגמים חמורים באופן השגת הראיות עלולים לפגוע בזכויות הנאשם ובאפשרותו לנהל הגנה ראויה, ואם כך יהיה הדבר, עלולה חקירה כזו להביא לזיכויו של נאשם".

עם זאת, הבהיר בית המשפט העליון, כי יש לבחון את הפגמים לגופם ואת הראיות לגופן "... ולקבוע את קבילותה ומשקלה של כל ראיה שהושגה בחקירה, תוך הבאה בחשבון של הפגמים הקשורים בה".

ביהמ"ש ציטט מע"פ 725/95 מנדלברוט נ' מדינת ישראל (27/12/1995), שם קבע כבוד השופט קדמי, כי: "על פי הגישה המשפטית הנוהגת אצלנו, פגמים בתקינותם של הליכי חקירה... אינם מהווים, כשלעצמם, עילה עצמאית לפסילתם של הליכים משפטיים הננקטים על פיהם. ככלל, מתמקדת השלכתם של פגמים כאמור בשאלת קבילותן

ומשקלן הראייתי של הראיות המושגות באמצעותם של אותם ההליכים; ובמקום שיש בכוחם של פגמים אלה כדי לקפח את הנאשם בהגנתו - מובאת השלכתם בהקשר זה בחשבון שעה שנבחנת עמדת ההגנה".

חרף הליקויים שנמצאו בעניין אבו מדיעם, קבע שם בית המשפט העליון, כי אין בליקויים שנתגלו כדי לפגוע בקבילותן ובעוצמתן של הראיות המפלילות. כפי שפורט והוסבר לעיל, כך גם בענייננו; מחדלי החקירה אינם פוגעים בראיות שהובאו בפניי או ביכולתם של הנאשמים להתגונן.

136. עו"ד כרמל הפנה אל ע"פ 721/80 שלמה תורג'מן' מדינת ישראל פ"ד לה(2) 466 (05/02/1981), אולם גם בו אין כדי לתמוך בטענותיו, שכן, כפי שציין כבוד השופט א' ברק - כתוארו אז (אשר כתב את פסק הדין), מדובר היה במקרה "מיוחד ויוצא דופן".

שם בוסס פסק הדין על זיהויו של המערער (שנאשם בהתפרצויות) אך ורק על פי מסדר זיהוי שנערך לשוטרים שהבחינו בו. במסדר הזיהוי נפלו פגמים קשים ביותר ובנוסף - כלל לא נבדקה טענת אליבי שהעלה המערער מיד עם מעצרו.

אין המקרה הנ"ל דומה לענייננו, בו הובאו ראיות רבות ומהימנות, המבססות את הקביעות העובדתיות שנקבעו על ידי, כמפורט לעיל.

137. שני הצדדים מפנים לפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד ס. הנשיא, השופט מ' דרורי) בת"פ 38784-03-14 מדינת ישראל נ' אבו אלהווה (30/11/2014) אולם נסיבות המקרה שם שונות לחלוטין מענייננו וכמובן שגם הראיות שונות והמחדלים שונים. בין היתר (אך לא רק), הייתה שם משמעות מיוחדת להעדר דו"ח בוחן, שכן הייתה מחלוקת מי נגח את מי - הרכב המשטרתי את רכבו של המערער, או רכבו של המערער את הרכב המשטרתי ולא הובאו לכך ראיות שניתן היה להביא - גם לא ראייה כלשהי באשר לנזק שנגרם לניידת מהותו ומיקומו. בנוסף, תמונות הניידת הוגשו בשחור-לבן ולא בצבע, כך שלא ניתן היה לעמוד על הסימנים המצויים בה. אין, אפוא, לגזור גזירה שווה בין שם לכאן.

אכיפה בררנית

138. שני הנאשמים טוענים להגנה מן הצדק, מסוג של אכיפה בררנית, המבוססת על הטענה, כי מחדלי החקירה הביאו לכך שלא התגבשה תשתית ראייתית נגד חשודים נוספים. בנוסף נטען, כי המאשימה נמנעה מהגשת כתב אישום נגד עאמר, על אף שהצטברו נגדו ראיות המגבשות סיכויי הרשעה סבירים. נטען, כי בכך נוצר אי שוויון בין החשודים השונים ונפגמה זכותם של הנאשמים להליך שוויוני.

עוד נטען, כי התנהלות המאשימה, כמנחה את גורמי החקירה וכמי שהגישה את כתב האישום, היא התנהגות שערווייתית, הפוגעת פגיעה קשה בטוהר ההליך הפלילי ומצדיקה זיכויים של הנאשמים.

טענה זו מתייחסת לשניים. האחד - אי העמקת החקירה על מנת לגלות מעורבים אחרים, לרבות יוזמי האירוע ומארגניו. השני - אי הגשת כתב אישום נגד עאמר, באשר נטען כי קיימות נגדו ראיות המקימות סיכוי סביר להרשעה.

139. הדוקטרינה של הגנה מן הצדק "נולדה" בפסיקה ועוגנה, בהמשך, בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), הקובע: "**לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות**

מקדמיות, ובהן... (1) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

התוצאה של קבלת טענה כזו יכולה להיות תיקון כתב האישום או ביטולו (ראו סעיף 150 לחוק) ועל אף היותה טענה מקדמית, ניתן להעלותה בכל שלב של המשפט (ראו סעיף 151 לחוק), שהרי בירור הטענה מצריך, לעיתים שמיעת הראיות.

140. לא אסקור את כל התפתחות הדוקטרינה בפסיקה, על סייגיה השונים ואסתפק בציון העיקר; תחילה נקבע [בע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל פ"ד נ(2) 221 (1996) (28/02/1996)] כי הגנה מן הצדק תתקבל רק כאשר הוכח שמדובר ב"התנהגות שערורייתית, שיש בה משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם...", אך בהמשך נקבע כי טענת הגנה מן הצדק יכולה להתקבל, אם כי רק במקרים חריגים ביותר, גם כאשר מדובר בהחלטה שהתקבלה ע"י הרשות "בתום-לב, אם כי עקב טעות בהפעלת שיקול-הדעת או רשלנות גרידא" [ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ פ"ד נט(6) 776 (31/03/2005)].

על פי החוק והפסיקה, אכיפה בררנית נוגעת הן להגשת כתב האישום והן לבחירת סעיפי האישום. "בהתאם לדוקטרינה, רשאי בית המשפט לבטל כתב אישום כאשר מדובר באכיפה בלתי שוויונית של הדין, העשויה לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בהגשת כתב אישום נגד אחד ובהימנעות מהגשתו נגד אחר (או אחרים), באותן נסיבות" ראו: ע"פ 7659/15 רוני זירר הרוש נ' מדינת ישראל (20/4/2016) (להלן: "עניין הרוש") והאזכורים המופיעים שם.

הנטל להפריך את חזקת החוקיות של ההחלטה השלטונית מוטל על הטוען לאכיפה בררנית ועליו להוכיח, בראיות, את העובדות המבססות את טענתו (ראו י. נקדימון "הגנה מן הצדק" מהדורה שניה, התשס"ט-2009, עמ' 411).

141. בעצם החלטת רשויות התביעה להעמיד לדין רק חלק מהחשודים, אין כדי להעיד, בהכרח, על אכיפה בררנית, אלא יש להוכיח שההבחנה בין החשודים מבוססת על שיקולים זרים, על שרירות, או כי היא נעשתה במטרה פסולה וכדו', אם כי יכול שיהיו מקרים חריגים ביותר בהם, על אף שהחלטת הרשות לא הייתה נגועה בחוסר תום לב, ייקבע כי היא נהגה באפליה פסולה.

יש לציין, כי שיקול הדעת של הרשות בנוגע להעמדה לדין הוא רחב והיא אף נהנית מחזקת התקינות המנהלית. במסגרת הפעלת שיקול הדעת, על התביעה להעריך את הסיכויים להרשעה ובגדר כך - גם את מידת המהימנות שעשוי בית-המשפט לייחס לראיות. כן עליה לתת את הדעת לאפשרות, שעל אף קיומן של ראיות לכאורה, הנאשם יזכה בסיומו של ההליך.

בעניין זה נקבע, כי "... אין טעם בהפעלת מנגנון התביעה, ואין טעם בפגיעה בפרט הנגרמת על-ידי עצם ההעמדה לדין, אם בסופו של ההליך אין סיכוי סביר שאותו פרט יורשע בדינו. המדובר הוא בשאלה מובהקת של הערכה - עובדתית ומשפטית. מעצם טיבה, ייתכנו לגבי החלטה מעין זו עמדות והערכות שונות. בהפעילו את שיקול-דעתו בעניין זה, נשען היועץ המשפטי לממשלה על ידע, על מקצועיות ועל ניסיון, כלים המסייעים בידו להעריך את תוצאות ההליך המשפטי, אם יחליט על קיומו. בזכות כלים אלה העומדים לרשותו נמסרה בידו הסמכות, רבת החשיבות, להחליט על העמדה לדין. עולה מכך, כי שיקול-הדעת המסור ליועץ המשפטי לממשלה לעניין זה הוא רחב" ראו: בג"ץ 2534/97 יחב נ' פרקליטת המדינה, פ"ד נא(3) 1, 30 (1997) (15/06/1997) וכן בג"ץ 6410/14 התנועה למען איכות השלטון

בישראל נ' פרקליט המדינה (4.2.2015).

כן נקבע, כי "בשל מחסור אינהרנטי במשאבים אנושיים וחומריים, אכיפה מלאה אינה מעשית ואינה אפשרית. הבעיה באכיפה הבררנית אינה טמונה אפוא בהיותה חלקית, אלא בפגמים הקשורים בהפעלת שיקול הדעת של רשויות האכיפה" - ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ (10/9/2013).

עם זאת, ברי, כי על המדינה להפעיל את שיקול דעתה באופן שוויוני, על פי כל השיקולים הרלוונטיים וללא שיקולים זרים ותוך שהיא פועלת בהגנות, בסבירות וללא אפליה. יסודה של אכיפה בררנית הוא אפליה בין שווים, על בסיס שיקול זר, לשם השגת מטרה פסולה. זו "אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני-אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא. דוגמה מובהקת לאכיפה בררנית היא, בדרך-כלל, החלטה לאכוף חוק כנגד פלוני, ולא לאכוף את החוק כנגד פלמוני, על בסיס שיקולים של דת, לאום או מין, או מתוך יחס של עוינות אישית או יריבות פוליטית כנגד פלוני. די בכך ששיקול כזה, גם אם אינו שיקול יחיד, הוא השיקול המכריע (דומיננטי) בקבלת החלטה לאכוף את החוק. אכיפה כזאת נוגדת באופן חריף את העיקרון של שוויון בפני החוק במובן הבסיסי של עיקרון זה. היא הרסנית לשלטון החוק; היא מקוממת מבחינת הצדק; היא מסכנת את מערכת המשפט." - בג"ץ 6396/96 זקין נ' ראש עיריית באר שבע, פ"ד נג(3) 289, 304-305 (1999) (08/06/1999).

בהקשר זה ראוי להפנות גם אל פסק הדין שניתן בע"פ 5975/14 אברהים דרויש אנבריה נ' מדינת ישראל (31/12/2015) בו נדון מקרה שנסיבותיו חריגות ביותר. שם, נערך הסכם עד מדינה עם אחד השותפים לעבירת רצח והוא יצא פטור בלא כלום. שותפו הועמד לדין והורשע, תוך שטענתו לאכיפה בררנית, מול שותפו, נדחתה, בדעת רוב (כבוד השופטים י' עמית וע' ברון אל מול דעת המיעוט של כבוד השופטת ד' ברק-ארז). אין זה המקום להידרש לדעות השונות שהביעו השופטים לעניין חלקם של המערער ושותפו ברצח, אך ראוי להפנות לדברים שנאמרו על ידי כבוד השופטת ע' ברון, בעניין השיקול של חומרת העבירה במסגרת בחינת טענה מן הצדק מסוג של אכיפה בררנית.

וכך אמרה:

"לדוקטרינת ההגנה מן הצדק, המעוגנת כיום בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, תחולה מצומצמת. הדוקטרינה מכירה בסמכותו של בית משפט לבטל סעיפי אישום, ואף למחוק כתב-אישום בכללותו, וזאת כאשר מתברר כי לא ניתן לנהל הליך הוגן בעניינו של הנאשם או שיש בניהול המשפט משום פגיעה בחוש הצדק וההגנות. מדובר אפוא בכלי רב עוצמה השמור למקרים חריגים ביותר, ומטבע הדברים השימוש בדוקטרינה נעשה במשורה ובזהירות יתרה [...] בהתייחס להפליה בהעמדה לדין - 'הכלל הוא כי אכיפה חלקית עשויה להיות עניינית ומותרת בנסיבות מסוימות, אך היא עלולה להיחשב כאכיפה בררנית פסולה בנסיבות אחרות' (עניין בורוביץ', בעמ' 813). על בית המשפט ליתן דעתו למניעה של הפרקליטות בהחלטתה בדבר ההעמדה לדין (או אי העמדה לדין בעניינו), וההכרעה בשאלה אם מדובר באכיפה חלקית מותרת או באכיפה בררנית תוכרע בדרך כלל בהתאם לטיבם של מניעים אלה [...] על הטוען לאכיפה בררנית מוטל הנטל להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול (ע"פ 8568/14 אבו גאבר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה לב (19.5.2015); ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקאות 36-37 (4.8.2008)). אמנם קיימת גם אפשרות כי החלטה של הרשות בדבר העמדה לדין תיחשב כאכיפה בררנית, הגם שהתקבלה בתום לב - ואולם זו תהא נדירה".

לבסוף יש לציין, כי "גם אם הוכח קיומה של אכיפה בררנית, הרי שסעד קיצוני בדמות ביטול כתב האישום, שמור למקרים חריגים ביותר, בהם לא ניתן לרפא את הפגם באמצעים חריפים פחות, כגון תיקון כתב האישום, או הקלה במידת העונש" (ראו: ע"פ 2375/12 מזרחי נ' מדינת ישראל (6.8.2013); ע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל (12.8.2012) ועניין הרוש הנ"ל).

142. סבורתני כי המקרה דנן אינו עומד בתנאים שפורטו לעיל ואינו מצדיק קבלת טענה של הגנה מן הצדק, לגבי מי מהנאשמים.

אמנם, החקירה הייתה רחוקה מלהיות מושלמת ואין לשלול אפשרות שניתן היה להגיע למעורבים נוספים, בין בהתרחשות שבכיר ובין במרדף, לו היו מבוצעות פעולות חקירה נוספות, כגון בדיקת תוצרי הפלאפונים (גם של עאמר) והתחקות אחר מקור ההודעות והמסרונים המצויים בהם, אולם לא מצאתי שהיחידה החוקרת או המאשימה נהגו בחוסר תום לב או כי מניעים פסולים הניעו את החקירה או את הגשת כתב האישום.

143. עו"ד כרמל טוען, כי נאשם 1 הוא "**המעורב היחיד בנסיעה אחרי האמבולנס, שנטל אחריות על התנהגותו**" וכי מאחר שהיו בידי המאשימה הודאתו של נאשם 1 לפיה הוא נסע אחרי האמבולנס ופציעתו של נאשם 2 על ידי האמבולנס, נמנעה המדינה "**בכוונת מכוון**" מלהוסיף ולחקור ולהביא את האנשים הנכונים לדין פלילי. לטענתו, נימוק זה מתווסף לשאר הנימוקים המצדיקים זיכוי נאשם 1 מהעבירה בה הואשם.

טענה זו, לפיה פעלה המדינה ב"כוונת מכוון" נדחית על ידי **מכל וכל**. לא הוכח כל אינטרס של המדינה או של מי מטעמה, שלא להביא לדין את הגורמים המעורבים ולא הונחה כל תשתית להנחה שכזו. נהפוך הוא. מחומר החקירה עולה, כי הושקעו בחקירה מאמצים ומשאבים רבים. אכן, בהחלט ניתן וצריך היה לבצע פעולות חקירה נוספות וחלק מהפעולות שבוצעו, ניתן היה לבצע טוב יותר, אולם מכאן ועד לכוונה שלא לאתר ושלא להביא לדין גורמים נוספים המעורבים באירוע, רב המרחק.

144. ייתכן שניתן היה לחקור טוב יותר ולנסות לאסוף ראיות נוספות. יש בסיס, לכאורי, לטענה כי ניתן היה להסתייע במומחים על מנת לנסות לעקוב אחר משלוח ההודעות והסרטונים שנמצאו בטלפונים הסלולריים ואולי להגיע למעורבים נוספים, כאלה ואחרים. אולם לא בכל מקום בו נראה שניתן היה לאסוף ראיות נוספות, שאולי היו מגבשות תשתית להגשת כתב אישום נגד נוספים, יקבע כי מדובר באכיפה בררנית.

המשטרה עצרה חשודים רבים וביצעה פעולות חקירה רבות, אשר לא הביאו לאיסוף חומר מספיק נגד חשודים נוספים. העובדה שלא בוצעו פעולות חקירה נוספות, עליהן מצביעה ההגנה, איננה מהווה התנהגות שערורייתית, חריגה, מקוממת, או חסרת הוגנות, שיש בה כדי להצדיק קבלת טענה של אכיפה בררנית.

בהקשר לכך אציין, כי בהודעות ובמסרונים אשר **בת/30א** יש גם אמירות התומכות באירוע וגם אמירות נגדו, כך שספק רב מאד אם יש בסיס של ממש לטענת ההגנה לפיה ניתן היה להגיע אל מארגני האירוע. אולם, גם אם אניח שניתן היה להגיע אל מי שכתב את ההודעות והמסרונים, עוד רב המרחק בין כך ובין השגת ראיות המגבשות סיכוי סביר להרשעה. אוסיף ואומר, כי גם אם אניח שהיו מגיעים ל"מארגני האירוע", כטענת ההגנה, ספק רב מאד אם ניתן היה להוכיח כי כוונתם הייתה לכך שהמתקבלים ירדפו אחר האמבולנס, יציבו מחסום, כפי שהציבו, ויגרמו לסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, כפי שעשו, ולא "רק" לארגון הפגנה בכיר.

145. העליתי, על קצה המזלג, רק מקצת מן האפשרויות על מנת להבהיר, כי לא הונח בסיס של ממש לטענת ההגנה לפיה מחדלי החקירה גרמו לאפליה חמורה בין הנאשמים לבין אחרים.

נאשם 1 אינו "שעיר לעזאזל", כפי שטוען עו"ד כרמל, אלא מי שקיימות נגדו ראיות טובות, המוכיחות את אשמתו מעל לכל ספק סביר. גם אם ניתן היה לאסוף ראיות נגד מעורבים נוספים, אין מדובר במחדל מכוון של היחידה החוקרת, או של המאשימה, אלא בשיקול דעת שהופעל במהלך החקירה ובעת ההחלטה להגיש כתב אישום. דברים אלה יפים גם לגבי נאשם 2. אין מדובר, אפוא, באותם מקרים חריגים ביותר, בהם יבוטל כתב אישום בשל אכיפה בררנית.

146. מעבר לכך ומעבר לנדרש אומר, כי במהלך שמיעת הראיות עלה, בבירור, כי בידי הנאשמים מצוי לפחות חלק מהמידע שהיחידה החוקרת יכולה הייתה, לטענתם, לגלות בעקבות חקירה נוספת, אך הם בחרו להסתיר מידע זה ולא לגלותו.

כפי שאמרתי לעיל, אינני מאמינה לדברי שני הנאשמים, לפיהם הם אינם יודעים את זהותם של אנשים נוספים שלקחו חלק באירועים. אינני מאמינה לנאשם 1 שהוא היה לבד ברכב, אינני מאמינה לו שהוא לא זיהה אנשים אחרים מבני כפרו, אשר השתתפו בהתקהלות בכיכר ואשר רדפו אחר האמבולנס. אינני מאמינה לדברי נאשם 2 לפיהם הוא איננו יודע עם מי הוא נסע ברכב ולפיהם הוא איננו מכיר איש מהמעורבים. כפי שברור גם מכל אשר אמרתי לעיל, אין בלבי ספק, ששני הנאשמים יכלו למסור פרטים נוספים אשר יכלו לעזור בחקירה ובהבאת מעורבים לדין, אך הם נמנעו מלעשות כן. זו, כמובן, זכותם, אולם הדבר מחליש, משמעותית, את טענתם ל"הגנה מן הצדק".

147. לגבי עאמר ניתן לומר, כי נראה, לכאורה, כי קיימות נגדו ראיות כלשהן המצביעות על כך שהוא נטל חלק באירוע, אולם, ללא שכל חומר הראיות שבידי התביעה יהיה פרוש בפניי, לא אוכל לקבוע, רק על סמך הראיות שהובאו בפניי ושפורטו לעיל, כי נפל פסול בשיקול דעתה של התביעה, עת לא הגישה נגדו כתב אישום, עם הגשתו נגד הנאשמים. בנוסף, המאשימה טרם החליטה לסגור את התיק נגדו.

בעניין זה חשוב להדגיש כי, בניגוד לטענת ההגנה, הראיות נגד עאמר אינן נראות (על פי החומר שהובא בפניי) חזקות יותר מאשר הראיות נגד הנאשמים. נהפוך הוא; בחינת הראיות לגבי עאמר (אשר הוצגו בפניי, כמפורט בסעיף 110 דלעיל. עיון בהן ובהסברים שניתנו על ידי עאמר, מעלה כי מדובר בראיות אשר ניתן לטעון לגביהן, לפרשנות כזו או אחרת (כפי שהיה עושה סגור אשר היה מייצג אותו אילו הוגש נגדו כתב אישום).

לעומת זאת, הראיות נגד הנאשמים הן ראיות מוצקות, המבוססות על עדויות נוסעי האמבולנס ועל ראיות נוספות המחזקות אותן, שחלקן ברור ואינו כפוף לפרשנות, כמפורט לעיל.

148. עוד יש לומר, כי חלקם של הנאשמים בפרשה הוא חלק מהותי ומרכזי; נאשם 1 נהג באיביזה הצהובה, אשר חלקה בהפרעה לנסיעת האמבולנס ובסיכון חיי המשתמשים בדרך היה רב ומשמעותי ביותר. בנוסף, נאשם 1 נטל חלק פעיל ומרכזי בחסימת הכביש, בכך שהוא הציב את האיביזה הצהובה כשהיא חוסמת את הנתיב הימני של הכביש.

נאשם 2 נטל, אף הוא, חלק מרכזי באירוע - בחסימת הכביש, בכך שעמד על הכביש וחסם אותו, ביחד עם עוד שלושה אנשים והאיביזה, כמפורט לעיל.

אני דוחה גם את טענת ההגנה, לפיה אי העמדת הנהג לדין פלילי או תעבורתי, מהווה אכיפה בררנית ובעניין זה אפנה לאשר כתבתי בסעיפים 122-123 דלעיל.

149. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי נפל פסול בשיקול דעתה של המאשימה בהגשת כתב האישום, כפי שהוגש, ואני דוחה את הטענה בדבר אכיפה בררנית.

טענות נוספות שבפי ההגנה

150. עו"ד כרמל טען שמצילומי האמבולנס (ת/20 דיסק ת/22) עולה, כי אין עליו סימנים היכולים להתאים לזריקת אבנים או חפצים. לא כך הדבר. עיון בתמונות מעלה, כי מצויים בו סימני חבלה. אמנם, לא ניתן לדעת אם סימנים אלה נגרמו כתוצאה מאבנים, מקלות וכדו' או בשל גורמים אחרים ואף לא ניתן לדעת מתי הם נגרמו, אך מנגד - אין אנו יודעים מאיזה מרחק נזרקו החפצים והאם בהכרח הם משאירים סימנים. לפיכך, אין בטענה כדי לשלול את התיאור שתיארו העדים בדבר ההתרחשות בחורפיש.

151. עו"ד פארס טוען, כי בשלב מוקדם מאד של החקירה, החוקרים אימצו גרסה נגד נאשם 2 ונמנעו מלבחון כיווני חקירה אחרים כגון אלה שעלו מעדויותיהם של מורן ופאנדי ובכך נפגעה זכותו להליך הוגן. לא זו התרשמותי. נגבו עדויות רבות בהן ניסו החוקרים לברר אילו כלי רכב היו בזירה, מי נסע בהם, מה התרחש במהלך הנסיעה וכיצד נפגע נאשם 2. עדויותיהם של מורן ופאנדי הן רק חלק מראיות התביעה והן לא עלו בקנה אחד עם ראיות רבות אחרות שנאספו. אינני סבורה שהחקירה נוהלה בחוסר הוגנות, או כי נפגעה זכותו של נאשם 2 (או נאשם 1) להתגונן.

הפן המשפטי

152. הנאשמים הואשמו בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין שזו לשונו:

"332 העושה אחת מאלה, בכוונה לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או לסכן את בטיחותו, דינו - מאסר עשרים שנים:

(2) מטפל בנתיב תחבורה או כלי תחבורה או בכל דבר שעליהם או בקרבתם בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החפשי והבטוח של נתיב התחבורה או כלי התחבורה או בבטיחותו של נוסע כאמור או כדי לסכן את השימוש או הבטיחות האמורים."

מקום בו אין מדובר בעבירה תוצאתית (וכזה הוא המקרה דנן) המונח "כוונה" מתפרש "כמניע שמתוכו נעשה המעשה או כמטרה להשיג יעד כפי שנקבע בעבירה, לפי ההקשר" - סעיף 90א(2) לחוק העונשין.

153. מדובר בעבירה התנהגותית של "יצירת סיכון". היסוד הנפשי הנדרש הוא "כוונה מיוחדת" לפגוע בנוסע בנתיב תחבורה או כלי תחבורה לסכן את בטיחותו (י' קדמי, הדין בפלילים, חלק שלישי, תשס"ו-2006, עמ' 1289-1292). נקבע, כי על היסוד הנפשי אשר בעבירה זו, יש להחיל את כלל הצפיות. משמעות הדבר היא, כי אין צורך להוכיח שהנאשם רצה להשיג תוצאה כלשהי, אלא די בהוכחה כי התקיימה אצלו, צפייה ברמת הסתברות גבוהה, כי עקב

התנהגותו תיגרם פגיעה במי מעוברי הדרך.

ראו, לעניין זה ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל (29/6/2005) (להלן: "עניין אלקורעאן") שם קבע כבוד הנשיא ברק, כי בעבירת סיכון חיי אדם חל כלל הצפיות. כלומר - היסוד הנפשי של כוונה מתקיים בעושה, אם נתקיימה אצלו צפייה ברמת הסתברות גבוהה, כי התוצאה אמנם תושג עקב התנהגותו וזאת - אף אם הוא לא חפץ בתוצאה כלשהי. ראוי להביא את דבריו, המתייחסים להחלת הלכת הצפיות על סעיף העבירה בה מואשמים הנאשמים דכאן ואת נימוקיו לכך, במלואם.

וכך אמר: "...לא מצאתי טעם המחייב שלא להחיל את כלל הצפיות בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה. תכליתו של האיסור בסעיף 2)332 לחוק העונשין היא להגן על חייהם ובטיחותם של נוסעים המשתמשים בנתיב תחבורה או בכלי תחבורה ולהבטיח את התנועה בדרך (ע"פ 1184/00 מחמיד נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3) 159, 165). לדידי, השמירה על שלמות גופו, חיי ובטיחותו של האדם היא ערך המצדיק הגנה מפני פגיעה לא רק כאשר לעושה המעשה המטרה להשיג את היעד האסור, אלא גם מקום שהוא צפה כאפשרות קרובה לודאי את התממשות המטרה האסורה, ואפילו לא רצה בה (פרשת פלוני, בעמ' 507). מנגד, לעומת זאת, לא ניתן להצביע, ואף המערער לא עשה זאת, על ערך כלשהו אשר עשוי להוות משקל שכנגד לפירוש זה. ואכן, קשה לחשוב על ערך ציבורי, חברתי או אחר, העשוי להביא למסקנה שאין להחיל את כלל הצפיות בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה. אין הגיון אפוא, במקרה זה, בהגבלת האיסור וההרתעה אך למקרים בהם המעשים נעשים מתוך רצון להביא לנזק האסור (ראו קוגלר, בעמ' 168). אין כל הצדקה להגן על נהגים הנוהגים באופן מסוכן הפועלים ברמה של צפיות בדרגה קרובה לודאי כי חייהם של חפים מפשע יסוכנו בכביש. אין לאדם חירות לנ ג דרך כאוות נפשו תוך סיכון חייהם של אחרים במודע. נהיגה פרועה אינה ערך הראוי להילקח בחשבון על-ידי הפרשן בבואו לפרש את העבירה לפי סעיף 2)332. על כן, יש לומר כי כלל הצפיות חל בעבירה לפי סעיף 2)332 לחוק העונשין, שעניינה סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה".

154. ראו גם ע"פ 1599/08 לוינשטיין נ' מדינת ישראל (19/2/2009) שם דן בית המשפט העליון בעבירה התנהגותית, הכוללת יסוד נפשי מיוחד של "כוונה לפגוע", החייבת להתקיים אצל העושה, מבלי שתידרש פגיעה בפועל להתגבשותה - כפי העבירה הנדונה כאן.

הובהר, כי קיומה של "כוונה" אינו מחייב רצון בתוצאה וכי די במודעות לכך שקיימת הסתברות קרובה לודאי שהיא תושג בפועל. זהו "כלל הצפיות", המגלם גישה ערכית "לפיה במצבים רבים קיימת שקילות מוסרית בין אדם הפועל מתוך רצון שמעשהו יביא לתוצאה מזיקה כלשהי, לבין אדם הצופה במידה קרובה לודאות את התרחשותה של אותה תוצאה, ולמרות שאין הוא מעוניין בה בהכרח אין הוא נמנע מן המעשה". כלל זה הוחל גם על עבירה לפי סעיף 2)332, כפי שנקבע בעניין אלקורעאן.

155. רוב המקרים שנדונו בפסקי הדין עוסקים במקרים בהם רכב נמלט משוטרים, תוך שנקבע שהיה באופן נסיעת הרכב, תוך כדי ההימלטות, כדי לסכן חיי אדם בנתיב תחבורה. ראו, למשל: ע"פ 214/07 שחאדה אלאטרש נ' מדינת ישראל, (5/7/2007); ע"פ 8726/07 ניר סבג נ' מדינת ישראל (20/2/2008); ע"פ 10041/07 אוסאמה ג'עברי נ' מדינת ישראל, (12/6/2008); ע"פ 7472/07 אבו עראם נ' מדינת ישראל, (2/6/2008). אינני רואה הבדל מהותי בין המקרים הנ"ל לבין המקרה דנן ואם יש הבדל - הרי הוא לרעת מי שרודף ולא לרעת מי שנרדף.

156. ההגנה טוענת, כי בכל מקרה העובדות, להן טוענת התביעה, אינן מגבשות את העבירה לפי סעיף 2)332

(שדינה הוא 20 שנות מאסר), אלא לכל היותר עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין (שדינה הוא שלוש שנות מאסר).

לטענת עו"ד כרמל, מי שבחר לנהוג בצורה מסוכנת, זה הנהג, אשר במקום לנסוע לאט, עם דלתות סגורות, בחר לנסוע במהירות, עבר מנתיב לנתיב, בניגוד לחוק ונסע באמצע הכביש על מנת שלא יעקפו אותו.

יש לדחות טענות אלה מכל וכל;

157. בנסיבות העניין, כפי שפורטו לעיל, היה בסיס מוצק לחששם של נוסעי האמבולנס מאשר יקרה אם יעצרו את האמבולנס, שהרי היה ברור שהנוסעים ברכבים מעוניינים להגיע אל הפצועים, ושבודאי אין הם חפצים להיטיב עמם. ברי, אפוא, שהנהג חפץ להימלט מהרכבים הרודפים אחריו וסברתם של הנהג והרופא, כי אם ייסעו במהירות איטית יצליחו הרכבים לעצור אותם, היא יותר מסבירה ומצויה ברמת וודאות גבוהה.

בניגוד לטענת עו"ד כרמל, אין צורך בהבאת ראיות המוכיחות שאכן נשקפה סכנת חיים לנוסעי האמבולנס או לפצועים. די בכך שהיה **פוטנציאל** לסיכון חיי אדם. עם זאת, סבורה אני כי בהחלט נשקפה לנוסעי האמבולנס סכנת חיים, ולא רק להם. מרדף כפי שתואר לעיל, במהלכו מספר כלי רכב רודפים אחר רכב (במקרה זה - אמבולנס המוביל פצועים) במטרה לגרום לו לעצור, תוך שהם נוסעים בצמוד אחריו, מקיפים אותו ונוסעים קרוב מאד אליו, בשני צדדיו, עוקפים אותו ומנסים לחסום אותו ובכך מאלצים אותו לנסוע במהירות בלילה, בכביש מפותל, מהווה סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, באשר הוא עלול לגרום להתנגשות ו/או להתהפכות כל אחד מכלי הרכב.

נאשם 1 סיכן, אפוא, בנהיגתו, לא רק את האמבולנס ונוסעיו, אלא גם את עצמו ואת הנוסעים ברכבו ואת הנוסעים בכלי הרכב האחרים שרדפו אחר האמבולנס, כמו גם את נוסעי כלי רכב אחרים שהיה צפוי שיסעו באותו כביש, באותה עת.

גם המחסום שהוצב בדרכו של האמבולנס היווה סכנת חיים. דווקא משום שהמחסום הוצב בעיקול (או מיד אחרי העיקול) במקום בו שדה הראייה של נהג האמבולנס מצומצם, יחסית, המחסום סיכן את האמבולנס ונוסעיו. ברי, כי ההפתעה אשר מופתע נהג כאשר הוא מבחין במחסום כזה (בוודאי כך הוא אם המחסום הוצב בתוך העיקול) עלולה לגרום לו לאבד שליטה על הרכב, בניסיון להימנע מפגיעה באנשים העומדים על הכביש; המחסום יצר, אפוא, סכנת התהפכות של האמבולנס (יש להזכיר, כאן, כי נוסעי האמבולנס העידו כי מספר פעמים הם כמעט התהפכו); נשקפה גם סכנה שהאמבולנס יפגע באיביזה שחסמה את הנתיב הימני ונוסעיו ייפגעו; עלול היה, גם, שהנהג יבלום בלימת חירום, כך שהיה פוטנציאל של סכנת התנגשות בין כלי הרכב שנסעו אחרי האמבולנס ובין האמבולנס ועלולה הייתה להיגרם "תאונת שרשרת". גם המחסום יצר סיכון לכלי רכב אחרים, הן אלה שבמרדף והן כאלה שאינם קשורים בו (שיכולים היו לנסוע באותו כביש באותו זמן) ועוד ועוד.

הסיכון משמעותי וברור ופוטנציאל הנזק רב, לרבות פגיעה בחיי אדם.

158. אדגיש, כי אין מדובר בתחושות "סובייקטיביות" של נוסעי האמבולנס, כטענת עו"ד כרמל, או בשאלה "ערכית" אשר צריכה להשפיע על "בחירת" סעיף העבירה הרלבנטי, כטענתה השגויה מאד של ב"כ המאשימה בעמוד 35 לסיכומיה, אלא במעשים שנעשו על ידי הנאשמים אשר, באופן **אובייקטיבי**, היה בהם כדי לסכן, משמעותית, חיי אדם בנתיב התחבורה.

מעשים אלה שעשו הנאשמים הוכחו בראיות, ברמה הנדרשת במשפט פלילי - הכול כפי שפורט לעיל. אני דוחה את טענת עו"ד כרמל, לפיה אין משמעות למטרת הנסיעה אחר האמבולנס. אמנם, גם ללא קשר למטרת המרדף אחר האמבולנס, היה מקום לקבוע כי מעשי הנאשמים סיכנו, במזיד, חיי אדם בנתיב תחבורה. אולם לא ניתן להתעלם ממטרת המרדף, מטרה המוכחת מעצם ביצוע המעשים, המחזקת את המסקנה בדבר קיומו של היסוד הנפשי הנדרש.

159. בעניין אלקורעאן התייחס בית המשפט העליון לאבחנה בין סעיף **(2)332** לחוק העונשין לבין סעיף **338** לחוק, אליו מפנה ההגנה בסיכומיה, בקבעו כי יסוד ההבחנה ביניהם הוא בין נהג המבצע עבירות בשל חוסר מיומנות או בשל חוסר זהירות ובין נהג הנוהג, במכוון, באופן בלתי זהיר, תוך שהוא לוקח סיכון לפגיעה באחרים, העלולים להיפגע מנהיגתו הפרועה, באמרו: "עבירות העוסקות בנהיגה בדרך נמהרת או רשלנית (כדוגמת סעיף 338 לחוק העונשין) מטפלות בנהג הסביר, הממוצע, שבשל נסיבות שונות מבצע עבירה בזמן נהיגה. עבירה לפי סעיף (2)332 לעומת זאת, מטפלת בנהג שאינו 'תמים'. היא מתמקדת בנהג שידע על הפסול בהתנהגותו, ולמרות כן לקח סיכון בידועין לפגיעה באנשים חפים מפשע, אשר צפויים להינזק כתוצאה מנהיגתו הפרועה [...] התנהגותו לא נבעה כתוצאה מחוסר מיומנות או חוסר זהירות (ראו והשוו: ע"פ 1796/92 אבו מוסא נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).".

כן ראו: ע"פ 4882/06 פליקס טרטורה נ' מדינת ישראל (24/5/2007) בו נדון מקרה בו נמלט המערער עם רכבו מפני המשטרה תוך שהוא נוהג בפראות, שיש בה כדי לסכן חיי אדם. גם שם נטענה אותה טענה ובית המשפט העליון קבע (תוך הפנייה לעניין אלקורעאן) כי "לשון הסעיף [סעיף (2)332 לחוק - ת.ש.נ.] רחבה מאוד, באופן שהיא כוללת 'טיפול' אם בנתיב התחבורה (הכביש) ואם בכלי התחבורה (הרכב), במה שעליהם או בקרבם, 'בדרך שיש בה כדי לפגוע בשימוש החפשי והבטוח' של הדרך או הרכב או בבטיחות נוסע, או לסכן את אלה. ברי מלשון הסעיף כי הוא נועד ללכוד ברשתו את כל האפשרויות הרלבנטיות".

160. בענייננו, לא רק שהנאשמים ידעו על הפסול שבהתנהגותם, אלא שהם נהגו כך במכוון. כל מעשיהם, החל מהמרדף אחר האמבולנס וכלה בהצבת המחסום, גם אם היה זה "רק" בסיומו של העיקול, כפי שנראה על פי הראיות (לא בתוכו, כטענת ההגנה, אותה הנחתי לטובת הנאשמים) ובכל מקרה - במקום בו שדה הראייה אינו רחב, נעשו **במתכוון**.

כל בר דעת מבין, כי רדיפה אחר רכב אחר, באופן בו תוארה נהיגת האיביזה הצהובה וכי הצבת מחסום בדרכו של הרכב הנמלט, בדרך בו הוצב, בוודאי כאשר המחסום מוצב בסיומו של עיקול בדרך, יוצרת סיכון משמעותי לחיי אדם בנתיב תחבורה - הן לחיי נוסעי האמבולנס, הן לחיי האנשים הנמצאים ברכבים הרודפים, הן לכלי רכב נוספים העשויים להשתמש בדרך והן לאנשים החוסמים את הכביש, במחסום.

אין צורך בחוות דעת מומחה לשם הוכחת הסיכון הטמון באופן בו נהג נאשם 1 את האיביזה, או באופן הצבת המחסום ובאופן בו עמד נאשם 2 במחסום, ביחד עם שלושת האחרים. הסיכון הרב שבכך ברור מאליו. ראו, לעניין זה, ע"פ 1599/08 לוינשטיין נ' מדינת ישראל (19.02.2009) (להלן: "עניין לוינשטיין") שם, פסקה 46.

161. רדיפה, ביחד עם רכבים אחרים, אחר רכב כלשהו ובוודאי אחר אמבולנס המוביל פצועים (במיוחד בנסיבות דכאן ועל רקע האירוע בכיכר) ניסיונות לגרום לאמבולנס הנמלט לעצור, תוך נסיעה מצדדיו מאחוריו ומלפניו ובסופו של דבר, הקמת המחסום כאמור, מקימה צפיות ברמה גבוהה ביותר, של פגיעה בכל מי שנמצא בדרך, כאפשרות קרובה לוודאי ואין לי ספק שהנאשמים הבינו זאת וצפו זאת.

אין מדובר במי שנהגו בדרך בחוסר תשומת לב מספקת, בדרך פזיזה או רשלנית, אשר סעיף 338 לחוק העונשין הולם אותה, אלא במי שרדף אחר האמבולנס, נהג בדרך כפי שנהג, ובמי שחסמו את דרכו, במכוון ובמטרה ברורה לגרום לו לעצור, באופן שסיכן חיי אדם. עמידה על הכביש, במחסום, כפי שעשה נאשם 2, מהווה "טיפול בנתיב תחבורה" בדרך שהיה בה "כדי לפגוע בשימוש החופשי והבטוח" של האמבולנס בנתיב התחבורה וכדי לסכן את השימוש בדרך ואת בטיחותם של נוסעי האמבולנס.

מעשי הנאשמים מהווים, אפוא, בבירוב, עבירה של סיכון חיי אדם, במזיד, בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין.

התוצאה

162. נוכח כל האמור לעיל, אני מרשיעה את כל אחד מהנאשמים בעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה- לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, כדלקמן;

את נאשם 1 - בגין המרדף באיביזה הצהובה, אחרי האמבולנס ובגין הצבת רכב זה במחסום, אך לא בגין האירוע בכיכר. נאשם זה מזוכה, כאמור, מהאירוע בכיכר.

את נאשם 2 - בגין עמידתו במחסום, אך לא בגין האירוע בכיכר ולא בגין המרדף. נאשם זה מזוכה, כאמור, מהאירוע בכיכר וכן מזוכה, מחמת הספק, מהמרדף.

ניתנה היום, כ"ו אלול תשע"ז, 17 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים